

POLACY O POMOCY ROZWOJOWEJ

*Wyniki badania TNS OBOP dla
Ministerstwa Spraw Zagranicznych*

Warszawa, grudzień 2008 r.

SPIS TREŚCI

Spis Treści	1
Informacje o badaniu	2
Najważniejsze wyniki i wnioski.....	3
Wyniki badania	6
Wstęp	6
1. Opinia publiczna o potrzebie udzielania przez Polskę pomocy krajom słabiej rozwiniętym	6
2. Poinformowanie o pomocy Polski dla innych krajów oraz źródła i treść informacji.....	13
3. Świadomość problemów rozwoju międzynarodowego	18
3.1. Kraje biedniejsze i gorzej rozwinięte niż Polska.....	18
3.2. Milenijne Cele Rozwoju ONZ.....	20
3.3. Największe wyzwania na drodze rozwoju krajów słabiej rozwiniętych	22
4. Dziedziny, sposoby i kierunki pomocy.....	24
4.1. Dziedziny pomocy.....	24
4.2. Sposoby i kanały pomocy	25
4.3. Geograficzne kierunki pomocy.....	29
5. Wielkość polskiej pomocy	31
6. Działania pomocowe w zakresie demokratyzacji.....	36
Margines błędu przy wnioskowaniu	40
Tabele prezentujące zróżnicowania społeczno-demograficzne	41
Kontrola realizacji i jakości badania w TNS OBOP	70

INFORMACJE O BADANIU

KLIENT: Ministerstwo Spraw Zagranicznych

TEMAT: POLACY O POMOCY ROZWOJOWEJ.

TERMIN REALIZACJI BADAŃ: 4-8 grudnia 2008 r.

PRÓBA Ogólnopolska losowa reprezentatywna 1001-osobowa próba mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat

LICZBA ZREALIZOWANYCH WYWIADÓW Cykliczny sondaż wielotematyczny Omnimas, zrealizowany techniką bezpośredniego (face to face) wywiadu kwestionariuszowego w domach respondentów

MAKSYMALNY STATYSTYCZNY BŁĄD POMIARU +/-3,1% przy wiarygodności oszacowania równej 95%

PROGRAMY WYKORZYSTANE DO OBLICZEŃ STATYSTYCZNYCH SPSS FOR WINDOWS 14.0.

1% próby odpowiada: 322 533 osobom

NAJWAŻNIEJSZE WYNIKI I WNIOSKI

- Polacy w przeważającej większości uważają, że Polska powinna udzielać pomocy krajom słabiej rozwiniętym. Odsetek zwolenników angażowania się naszego kraju w pomoc rozwojową systematycznie rośnie. W 2004 roku wynosił 63%, obecnie już 84%.
- Zdaniem respondentów najważniejszym uzasadnieniem konieczności udzielania przez nasz kraj pomocy słabiej rozwiniętym państwom jest moralny obowiązek (58%). Często jest ona uzasadniana także tym, że bogatsze państwa pomogły nam, więc teraz my powinniśmy pomóc biedniejszym (47%). Hierarchia powodów, dla których Polska powinna udzielać pomocy rozwojowej nie zmienia się w kolejnych badaniach od 2004 roku.
- Osoby, które uważają, że nasz kraj nie powinien udzielać innym krajom pomocy rozwojowej, argumentują, że Polska jest krajem zbyt biednym, by pomagać innym (62%). Częstym uzasadnieniem jest także to, że, zdaniem Polaków, powinniśmy najpierw rozwiązać nasze własne problemy (48%). Argumentacja przeciwko udzielaniu przez Polskę pomocy rozwojowej nie zmienia się w kolejnych latach. W porównaniu z 2004 rokiem wyraźnie ubyło jedynie (spadek o 10 pkt. proc.) osób uważających nasz kraj za zbyt biedny by mógł pomagać.
- Z informacjami o pomocy Polski dla innych krajów zetknęło się w ciągu ostatnich dwóch-trzech miesięcy ponad dwie piąte (43%) respondentów, jednak większość (57%) nie miała kontaktu z tego rodzaju informacjami. Odsetek badanych, którzy zetknęli się z informacjami o pomocy Polski dla innych krajów, obniża się w kolejnych badaniach i jest obecnie o 8 pkt. proc. niższy niż w 2006 roku.
- Telewizja stanowi główne źródło informacji o pomocy rozwojowej udzielanej przez Polskę (89%). Pozostałe media wskazywane są znacznie rzadziej: prasa – 27%, radio – 21%, Internet – 12%. Informacje o pomocy rozwojowej bardzo rzadko uzyskiwane są od rodziny i znajomych, ze szkoły lub uczelni, z kościoła, czy z wystaw i ulotek. We wszystkich kolejnych pomiarach od 2006 roku największe znaczenie, jako źródło informacji o pomocy Polski dla innych krajów, ma telewizja.
- W 2008 roku respondenci najczęściej spotykali się z informacjami dotyczącymi pomocy udzielanej przez Polskę krajom byłego ZSRR (32%), w tym przede wszystkim Gruzji (21%). Znaczący odsetek badanych wymienia także pomoc dla Afryki (16%), dla ofiar kataklizmów (14%) oraz pomoc żywnościową (13%). Wydaje się, że informacje o pomocy związanej z konfliktem w Gruzji, przyćmiły w tym roku informacje o innego rodzaju pomocy. Wyniki z 2008 roku znacząco różnią się od wyników z lat poprzednich, kiedy na pierwszych miejscach wymieniano pomoc żywnościową, ogólnie pomoc humanitarną oraz pomoc dla ofiar kataklizmów, natomiast pomoc dla Gruzji była wspomniana przez mniej niż co setnego respondenta. Zmianą w porównaniu do lat poprzednich jest także pojawienie się odpowiedzi wskazujących na informacje o pomocy dla Islandii w kontekście kryzysu finansowego.

- Polacy oceniają, że z 200 państw, które są na świecie, 81 to państwa biedniejsze i gorzej rozwinięte od Polski. Mamy tendencję do postrzegania sytuacji naszego kraju jako gorszej niż w rzeczywistości. Jedynie 17% badanych uważa, że krajów uboższych od Polski jest ponad 100, czyli udziela odpowiedzi najbliższej prawdzie. W porównaniu z poprzednimi badaniami zwiększyła się średnia liczba państw uważanych za biedniejsze od Polski – obecnie wymieniane są o 2 państwa więcej niż w 2005 roku i o 9 więcej niż w 2007 roku.
- Tylko 13% Polaków deklaruje, że słyszeli o Milenijnych Celach Rozwoju ONZ związanych z ograniczeniem ubóstwa na świecie do 2015 roku. To wyraźnie mniej niż w poprzednich badaniach, w których znajomość tych celów deklarował mniej więcej co piąty respondent.
- Za największe wyzwanie na drodze rozwoju krajów słabiej rozwiniętych Polacy uważają choroby zakaźne, w tym HIV/AIDS (51%). Często wskazywane są także konflikty zbrojne i inne konflikty wewnętrzne (43%), dostęp do wody pitnej (37%) oraz niezdolność do wytworzenia wystarczającej ilości żywności (35%). Kolejność na liście największych, zdaniem respondentów, wyzwań nie zmienia się w kolejnych badaniach.
- Według Polaków nasz kraj najwięcej do zaoferowania krajom biedniejszym ma w dziedzinie poprawy poziomu edukacji (46%). Na drugim miejscu znalazła się poprawa stanu służby zdrowia (30%), jednak na tę dziedzinę wskazuje z roku na rok mniej respondentów.
- Wśród różnych sposobów wspierania przez Polskę rozwoju krajów biedniejszych, respondenci najczęściej wskazują na umożliwienie studentom z tych krajów studiowania w Polsce (42%). Inne sposoby preferowane przez więcej niż jedną piątą badanych to wysyłanie wolontariuszy do tych krajów, przekazywanie pomocy finansowej rządowi tych państw, inwestycje polskich firm w tych krajach, a także szkolenie pracowników administracji i instytucji państwowych oraz wysyłanie polskich ekspertów i doradców. Hierarchia sposobów wspierania nie ulega zmianom w kolejnych badaniach.
- Fundusze na pomoc dla krajów mniej rozwiniętych powinny być, zdaniem Polaków, przekazywane przez organizacje spoza tych krajów – zarówno polskie (52%), jak i zagraniczne (55%). Respondenci bardzo rzadko ufają w tym względzie lokalnym organizacjom (14%) lub rządowi (10%). Opinie na ten temat nie zmieniły się istotnie od pierwszego pomiaru w 2004 roku.
- Zdaniem badanych Polska powinna pomagać przede wszystkim krajom Afryki (52%). Wyraźnie rzadziej wskazywani są nasi wschodni sąsiedzi – Ukraina i Białoruś (37%), a jedynie niewielki odsetek badanych uważa, że trzeba wspierać inne wymienione w badaniu regiony. W poprzednich latach hierarchia regionów, którym należy pomagać, wyglądała bardzo podobnie. W porównaniu z 2007 rokiem spadł nieco odsetek respondentów, którzy wskazują na kraje Afryki (o 5 pkt. proc.), a wzrósł wskazujących na Ukrainę i Białoruś (5%). Warto zauważyć, że odsetek Polaków chcących by pomoc kierowana była do Gruzji, spadł o 3 pkt. proc., pomimo wielu informacji na ten temat, jakie docierają do respondentów.
- Połowa Polaków (50%) sądzi, że nasz kraj przeznaczą na pomoc rozwojową dla krajów biedniejszych tyle pieniędzy, ile powinien w stosunku do swoich możliwości

gospodarczych. Z roku na rok powoli rośnie odsetek osób uważających, że przeznacza ich za mało – z 12% w 2004 roku do 15% obecnie. Znacząco obniża się zaś odsetek respondentów uważających, że przeznaczane jest zbyt dużo pieniędzy – z 14% w 2004 roku do 7% obecnie.

- Ponad trzy czwarte (76%) Polaków zgodziłoby się, aby rząd przeznaczył pieniądze z ich podatków na pomoc rozwojową dla biedniejszych krajów. Na ogół respondenci godzą się na zaproponowane w badaniu 3 zł miesięcznie (46%), 14% mogłoby płacić więcej, a 16% mniej niż 3 zł. W kolejnych badaniach wzrasta odsetek osób gotowych przeznaczyć nawet więcej niż 3 zł (z 6% w 2004 roku do 14% obecnie), a maleje osób, które w ogóle się na to nie godzą (z 25% w 2004 roku do 16% obecnie).
- Respondenci nie są zgodni co do warunków, które powinny decydować o podejmowaniu przez Polskę działań z zakresu demokratyzacji w konkretnych krajach. Stosunkowo najczęściej wskazywana jest zgoda danego kraju na taką pomoc (29%), jednak co najmniej jedna piąta badanych mówi także o istnieniu w danym kraju licznej mniejszości polskiej, położeniu geograficznym kraju, podejmowaniu podobnych działań przez inne państwa oraz istnieniu w danym kraju demokratycznej opozycji. Podobnie było w poprzednich badaniach w 2006 i 2007 roku. Systematycznie spada za to odsetek Polaków przekonanych, że nasz kraj w ogóle nie powinien angażować się w działania na rzecz demokratyzacji w innych krajach (z 16% w 2006 roku do 6% obecnie).
- Promowanie demokracji w innych krajach powinno się, zdaniem respondentów, odbywać poprzez wymianę młodzieży z tymi krajami (39%). Niewiele rzadziej badani wskazują na wspieranie różnego rodzaju mediów (z wyjątkiem Internetu, który wymienia tylko 13%), stypendia dla studentów oraz podnoszenie tej kwestii na forach organizacji międzynarodowych. W porównaniu z poprzednimi pomiarami widoczna jest tendencja do spadku odsetka respondentów, którzy chcieliby, aby wspierane były media w tych krajach oraz by kwestie te były podnoszone na forach międzynarodowych.

WYNIKI BADANIA

WSTĘP

W grudniu 2008 roku¹, po raz piąty z rzędu, TNS OBOP zrealizował badanie dotyczące opinii Polaków o pomocy rozwojowej. Pierwsza edycja tego badania miała miejsce we wrześniu 2004 roku² i było ono powtarzane pod koniec każdego następnego roku³.

Wyniki najnowszego badania zostały, wszędzie gdzie było to możliwe, zestawione i porównane z wynikami badań realizowanych w latach ubiegłych (w przypadku niektórych pytań, dokonana w międzyczasie, zmiana sposobu ich sformułowania utrudnia porównanie wyników).

1. OPINIA PUBLICZNA O POTRZEBIE UDZIELANIA PRZEZ POLSKĄ POMOCY KRAJOM SŁABIEJ ROZWIĘTYM

Przeważająca większość Polaków (84%) jest zdania, że Polska powinna wspomagać rozwój krajów słabiej rozwiniętych. 24% respondentów wyraża tę opinię w sposób zdecydowany, a dalsze 60% uważa, że nasz kraj raczej powinien im pomagać. 12% społeczeństwa to przeciwnicy udzielania przez Polskę pomocy rozwojowej innym państwom, przy czym jedynie 4% zdecydowanie się temu sprzeciwia. 4% Polaków nie ma na ten temat zdania.

¹ TNS OBOP dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych, sondaż z dn. 4-8 grudnia 2008 r.; ogólnopolska losowa reprezentatywna próba 1001 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat.

² TNS OBOP dla Ambasady Kanady w Polsce, sondaż z dn. 2-5 września 2004 r.; ogólnopolska losowa reprezentatywna próba 1004 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat.

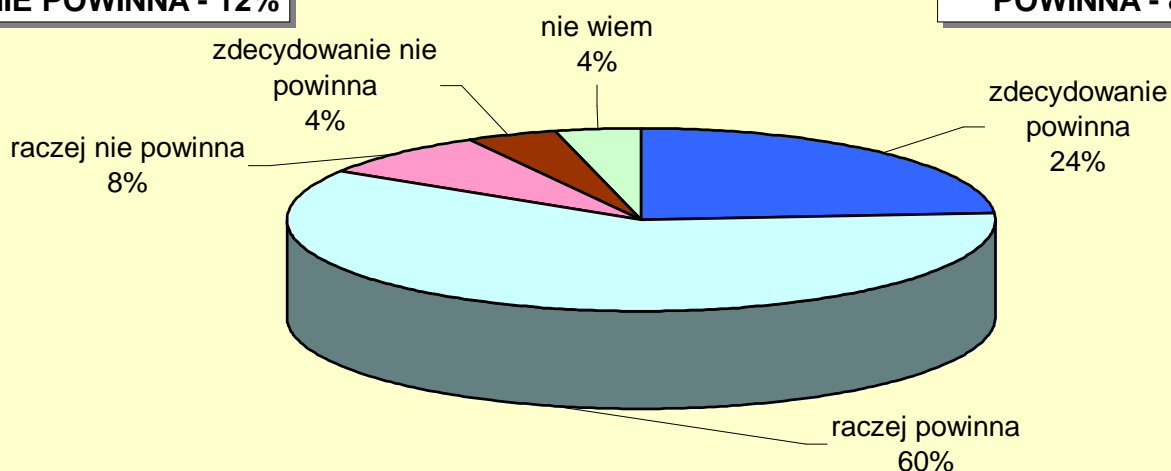
³ TNS OBOP dla United Nations Development Programme; sondaż z dn. 1-5 grudnia 2005 r.; ogólnopolska losowa reprezentatywna próba 1004 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat oraz TNS OBOP dla Ministerstwa Spraw Zagranicznych, sondaże z dn. 7-11 grudnia 2006 r.; ogólnopolska losowa reprezentatywna próba 1005 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat i z dn. 22-26 listopada 2007 r.; ogólnopolska losowa reprezentatywna próba 1004 mieszkańców Polski w wieku 15 i więcej lat.

WIELE PAŃSTW ORAZ ORGANIZACJE MIĘDZYNARODOWYCH WSPOMAGA ROZWÓJ KRAJÓW MNIEJ ROZWIŃTYCH. POMAGA IM FINANSOWO I MATERIALNIE ORAZ WYSYŁA SPECJALISTÓW. CELEM TEJ POMOCY JEST WSPARCIE WZROSTU GOSPODARCZEGO I ZMNIJSZENIE UBÓSTWA, WSPARCIE REFORM DEMOKRATYCZNYCH, RZĄDÓW PRAWA I SAMORZĄDNOŚCI, ZAPOBIEGANIE KONFLIKTOM WEWNĘTRZNYM I WZROST BEZPIECZEŃSTWA W ŚWIECIE. POMOC ROZWOJOWA NIE JEST POMOCĄ HUMANITARNĄ ŚWIADCZONĄ DORAŻNIE W PRZYPADKU KATASTROF HUMANITARNYCH, KLĘSK ŻYWIŁOWYCH, KONFLIKTÓW MILITARNYCH, ITP. LECZ MA WSPIERAĆ TRWALE ROZWÓJ UBOGICH KRAJÓW.

CZY UWAŻA PAN(I), ŻE POLSKA POWINNA, CZY NIE POWINNA WSPOMAGAĆ ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIŃTYCH?

NIE POWINNA - 12%

POWINNA - 84%

Odpowiedź „nie wiem” nie była odczytywana respondentom

Przekonanie, że należy wspomagać rozwój krajów słabiej rozwiniętych, przeważa we wszystkich grupach społeczno-demograficznych. Najpowszechniejsze jest wśród nastolatków (97%), osób z wykształceniem wyższym (93%), kierowników i specjalistów (99%), uczniów i studentów (96%) oraz prywatnych przedsiębiorców (91%). Pogląd taki wyraża także więcej niż dziewięć na dziesięć osób o centrolewicowych poglądach politycznych (94%), respondentów bardzo zainteresowanych polityką (92%), osób które wiedzą, że ponad 100 państw świata jest biedniejszych od Polski (91%) i tych, które słyszały o Milenijnych Celach Rozwoju (95%) i pomocy rozwojowej udzielanej przez Polskę innym państwom (90%).

Przeciwników angażowania się Polski w udzielanie pomocy rozwojowej najwięcej jest wśród osób z wykształceniem podstawowym (22%), w wieku 60 i więcej lat (21%), gospodyń domowych (22%), emerytów (20%) oraz respondentów oceniających sytuację materialną swojego gospodarstwa domowego jako złą (27%).

Od pierwszego pomiaru w 2004 roku zaobserwować można systematyczny wzrost społecznego poparcia dla udzielania przez Polskę pomocy krajom słabiej rozwiniętym. W 2004 roku zwolenników wspomagania krajów słabiej rozwiniętych było 63%, natomiast obecnie stanowią 84% społeczeństwa. Jednocześnie maleje grupa przeciwników udzielania przez nasz kraj pomocy rozwojowej. Ich odsetek spadł z 35% do 12%.

W porównaniu z wynikami sprzed roku nieznacznie spadł odsetek respondentów uważających, że Polska zdecydowanie powinna wspomagać rozwój krajów słabiej rozwiniętych (o 4 pkt. proc.), przy jednoczesnym wyraźnym wzroście odsetka badanych, którzy udzielili odpowiedzi „raczej powinna” (o 11 pkt. proc.). Odsetek przeciwników udzielania pomocy rozwojowej nie zmienił się w sposób istotny. Zmniejszyła się natomiast proporcja odpowiedzi „trudno powiedzieć” (o 6 pkt. proc.).

CZY UWAŻA PAN(I), ŻE POLSKA POWINNA, CZY NIE POWINNA WSPOMAGAĆ ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIĘTYCH?*)					
	IX.2004	XII.2005	XII.2006	XI.2007	XII.2008
Zdecydowanie powinna	12%	12%	25%	28%	24%
<i>POWINNA</i>	<i>63%</i>	<i>69%</i>	<i>75%</i>	<i>77%</i>	<i>84%</i>
Raczej powinna	51%	57%	50%	49%	60%
Raczej nie powinna	24%	20%	12%	10%	8%
<i>NIE POWINNA</i>	<i>35%</i>	<i>25%</i>	<i>17%</i>	<i>13%</i>	<i>12%</i>
Zdecydowanie nie powinna	11%	5%	5%	3%	4%
Nie wiem	2%	6%	8%	10%	4%

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom.

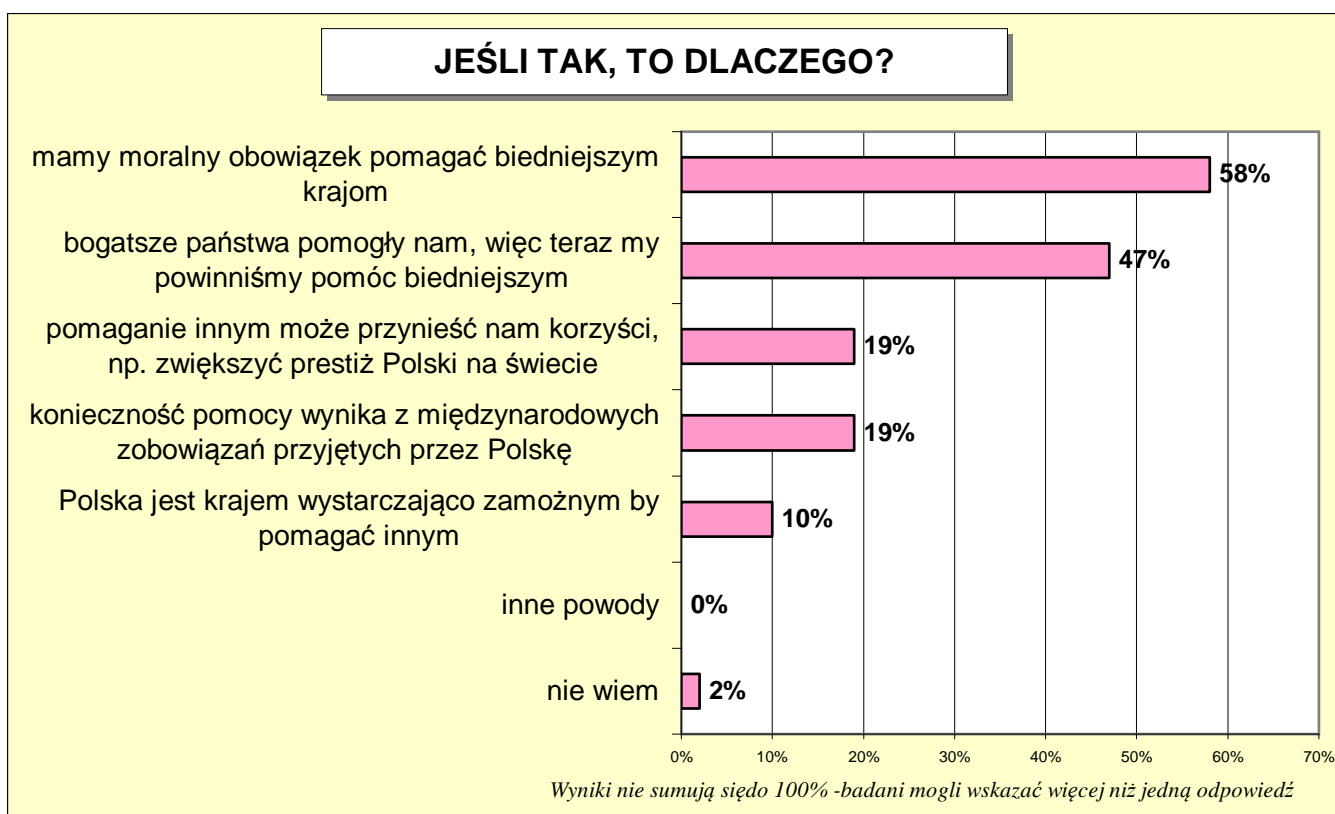
**) W 2004 i 2005 r. pełne brzmienie wstępu, którego treść z obecnej edycji przedstawiono na poprzedniej stronie brzmiało: „Wiele państw oraz organizacji międzynarodowych wspomaga rozwój krajów mniej rozwiniętych. Pomaga im finansowo i materialnie oraz wysyła specjalistów. Celem tej pomocy jest wsparcie wzrostu gospodarczego i zmniejszenie ubóstwa, wsparcie reform demokratycznych, rządów prawa i samorządności, zapobieganie konfliktom wewnętrznym i wzrost bezpieczeństwa w świecie. Pomoc rozwojowa nie jest pomocą humanitarną świadczoną doraźnie w przypadku katastrof humanitarnych, klęsk żywiołowych, konfliktów militarnych, itp. lecz ma wspierać trwale rozwój ubogich krajów.*

Poważnej pomocy rozwojowej biedniejszym krajom udziela Unia Europejska (ok. 43 miliardów dolarów rocznie). Pomaga im także Polska. W związku z przystąpieniem naszego kraju do Unii uważa się, że Polska powinna znacznie zwiększyć swą pomoc dla krajów biedniejszych, w tym naszych wschodnich sąsiadów.

Jeszcze silniej widać wzrost poparcia dla zaangażowania Polski w pomoc dla krajów słabiej rozwiniętych, jeśli analizuje się ocenę netto, czyli różnicę pomiędzy ocenami pozytywnymi a negatywnymi. W 2004 roku poziom akceptacji dla udzielania pomocy rozwojowej mierzony oceną netto wynosił 28 punktów, obecnie sięga 72 punktów.

Obserwowany w kolejnych badaniach trend, polegający na systematycznym wzroście odsetka osób nie zajmujących jednoznacznego stanowiska w sprawie udzielania przez Polskę pomocy rozwojowej, uległ w 2008 roku odwróceniu. Odsetek osób niezdecydowanych spadł z 10% do 4%. Kosztem spadku liczby odpowiedzi „nie wiem” nastąpił przede wszystkim wzrost liczby odpowiedzi „raczej tak”, co może wskazywać na pozytywną zmianę nastawienia wobec pomocy rozwojowej osób dotychczas niezdecydowanych.

Zwolenników udzielania przez nasz kraj pomocy słabiej rozwiniętym państwom zapytano o powody, dla których taka pomoc powinna być udzielana. Najpowszechniej podawanymi przez Polaków uzasadnieniami są: moralny obowiązek pomagania biedniejszym krajom (58%) oraz fakt, że bogatsze państwa pomogły nam, więc teraz my powinniśmy pomóc biedniejszym (47%).

N=840

Odpowiedź „nie wiem” nie była odczytywana respondentom

Znacznie rzadziej w odpowiedziach badanych pojawiają się inne argumenty. Co piąty (19%) respondent uważa, że pomaganie innym może przynieść nam korzyść np. zwiększyć prestiż Polski w świecie, tyle samo (19%) jest osób, które uzasadniają konieczność niesienia pomocy

międzynarodowymi zobowiązaniami podjętymi przez Polskę. Co dziesiąta osoba (10%), która jest zdania, że nasz kraj powinien pomagać państwom słabiej rozwiniętym, stwierdza, że Polska jest krajem wystarczająco zamożnym, by pomagać innym.

Od momentu pierwszego badania z września 2004 roku hierarchia powodów, dla których, zdaniem respondentów, Polska powinna udzielać pomocy rozwojowej, nie zmienia się. Na pierwszym miejscu niezmiennie pozostaje moralny obowiązek pomagania biedniejszym. Argument ten najczęściej wskazywany był w 2006 roku – 63% respondentów, a najrzadziej w 2004 roku – 55%, jednak zawsze znajdował się na pierwszym miejscu.

Drugi na tej liście argument, że bogatsze państwa pomagały nam, więc teraz my powinniśmy pomóc biedniejszym, jest obecnie wskazywany przez wyższy niż przed rokiem odsetek badanych (o 6 punktów procentowych). Najmniej Polaków wskazywało na tę przyczynę w 2004 roku – jedynie co trzeci (33%).

JEŚLI TAK, TO DLACZEGO?				
	IX.2004 <i>(N=634)</i>	XII.2006 <i>(N=753)</i>	XI.2007 <i>(N=777)</i>	XII.2008 <i>(N=840)</i>
mamy moralny obowiązek pomagać biedniejszym krajom	55%	63%	60%	58%
bogatsze państwa pomogły nam, więc teraz my powinniśmy pomóc biedniejszym	33%	49%	41%	47%
pomaganie innym może przynieść nam korzyści, np. zwiększyć prestiż Polski na świecie	27%	17%	25%	19%
konieczność pomocy wynika z międzynarodowych zobowiązań przyjętych przez Polskę	19%	21%	21%	19%
Polska jest krajem wystarczająco zamożnym by pomagać innym	4%	8%	12%	10%
z innych powodów	2%	1%	0%	0%
<i>nie wiem</i>	1%	0%	1%	2%

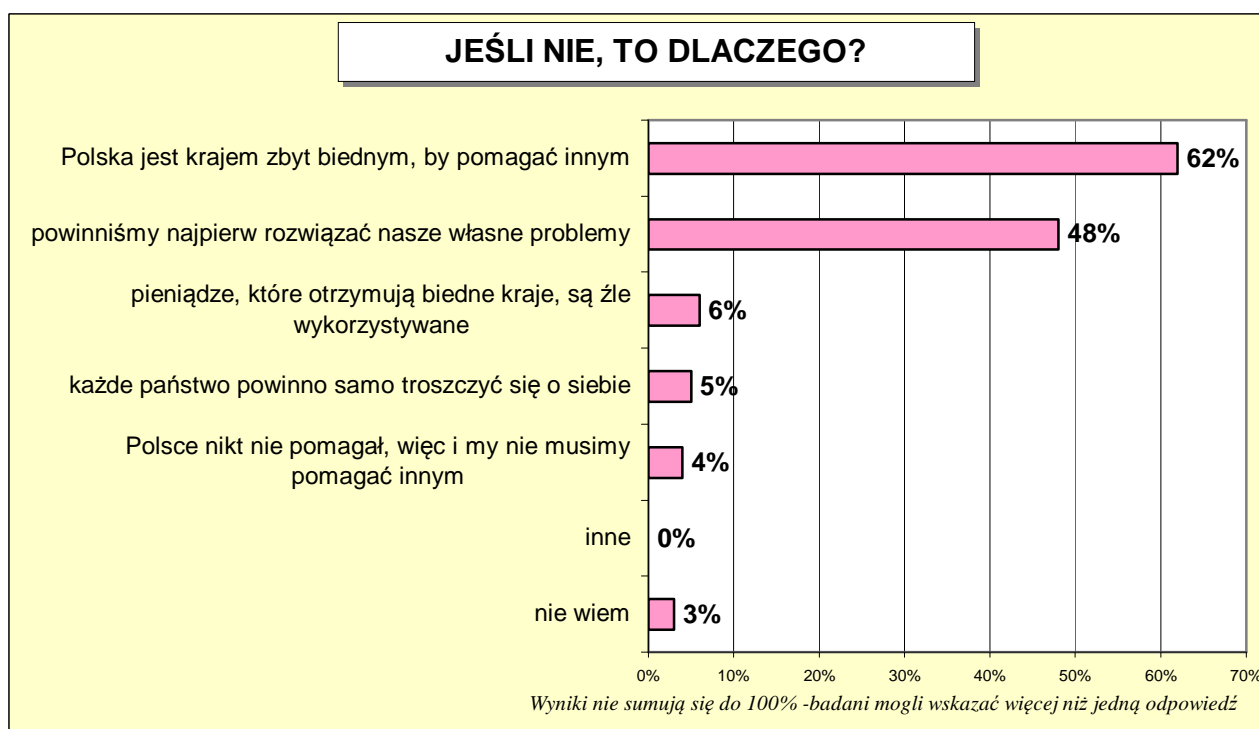
*Wyniki nie sumują się do 100% - badania mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź
Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom*

W porównaniu z zeszłym rokiem spadło znaczenie korzyści, które może nam przynieść pomaganie innym, jako uzasadnienia konieczności udzielania wsparcia. Rok temu powód ten wymieniało 25%, a obecnie 19% respondentów. Najwięcej osób wskazało na ten argument w 2004 roku (27%), a najmniej w 2006 (17%).

Od 2004 roku nie zmienił się istotnie odsetek osób, które uważają, że konieczność udzielania pomocy innym krajom wynika z międzynarodowych zobowiązań przyjętych przez

Polskę. Natomiast przekonanie, że Polska jest krajem wystarczająco zamożnym, by pomagać innym, było coraz częstsze w kolejnych pomiarach pomiędzy 2004 a 2007 rokiem, jednak w najnowszym badaniu wyrażane było nieco rzadziej niż przed rokiem.

Przeciwnicy angażowania się Polski w udzielanie pomocy rozwojowej innym państwom uważają, przede wszystkim, że Polska jest krajem zbyt biednym, by pomagać innym (62%), a także krajem, który powinien najpierw rozwiązać swoje własne problemy (48%). Inne argumenty przeciwko udzielaniu wsparcia przez nasz kraj przytaczane są bardzo rzadko. Tylko 6% przeciwników działań pomocowych sądzi, że pieniądze, które otrzymują biedne kraje, są źle wykorzystywane, 5% uważa, że każde państwo powinno samo troszczyć się o siebie, a 4%, że Polsce nikt nie pomagał, więc i my nie musimy pomagać innym.

N=124

Odpowiedź „nie wiem” nie była odczytywana respondentom

W porównaniu z argumentacją podawaną przez przeciwników udzielania przez nasz kraj pomocy rozwojowej przed rokiem, obecnie rzadziej wymieniany jest fakt, że Polska jest krajem zbyt biednym, by pomagać innym (spadek o 6 punktów procentowych), a nieco częściej argument, że powinniśmy najpierw rozwiązać nasze własne problemy (wzrost o 3 punkty

procentowe). Pozostałe powody podobnie jak przed rokiem wymieniane są przez bardzo niewielki odsetek respondentów.

JEŚLI NIE, TO DLACZEGO?				
	IX.2004 (N=350)	XII.2006 (N=170)	XI.2007 (N=127)	XII.2008 (N=124)
Polska jest krajem zbyt biednym, by pomagać innym	72%	56%	68%	62%
powinniśmy najpierw rozwiązać nasze własne problemy	50%	61%	45%	48%
pieniądze, które otrzymują biedne kraje, są źle wykorzystywane	4%	13%	8%	6%
każde państwo powinno samo troszczyć się o siebie	5%	10%	4%	5%
Polsce nikt nie pomagał, więc i my nie musimy pomagać innym	6%	2%	7%	4%
inne	0%	0%	1%	0%
<i>nie wiem</i>	0%	3%	0%	3%

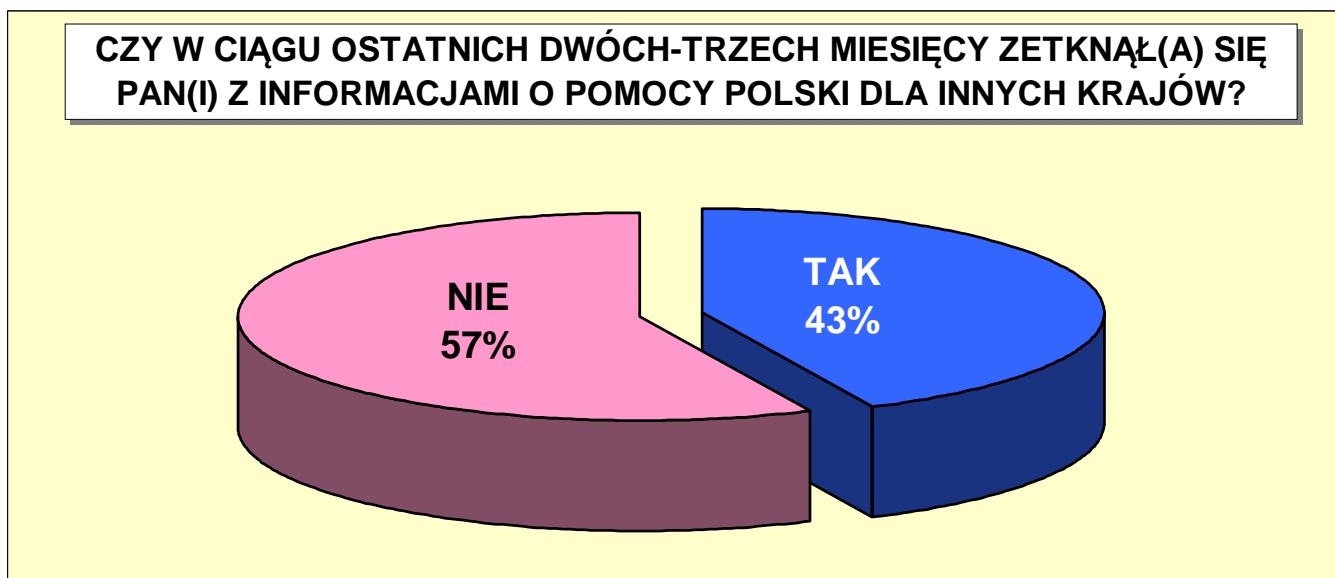
*Wyniki nie sumują się do 100% - badani mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź
Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom*

W porównaniu z wynikami z poprzednich lat odsetek respondentów uważających, że Polska jest zbyt biedna, jest obecnie niższy niż w 2004 roku (o 10 pkt. proc.), ale wyższy niż w 2006 roku (o 6 pkt. proc.). Zaś odsetek respondentów uważających, że powinniśmy najpierw rozwiązać nasze własne problemy, jest mniejszy niż zarówno w 2004 roku (o 2 pkt. proc.), jak i w 2006 roku (o 13 pkt. proc.).

W 2006 roku badani wyraźnie częściej niż w innych latach odpowiadali, że pieniądze, które otrzymują biedne kraje, są źle wykorzystywane (13%) oraz, że każde państwo powinno troszczyć się o siebie (10%).

2. POINFORMOWANIE O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW ORAZ ŹRÓDŁA I TREŚĆ INFORMACJI

Ponad dwie piąte Polaków (43%) zetknęło się w ciągu ostatnich dwóch-trzech miesięcy z informacjami o pomocy Polski dla innych krajów, jednak ponad połowa (57%) nie miała kontaktu z tego rodzaju informacjami.

O pomocy udzielanej przez Polskę innym krajom słyszały przede wszystkim osoby bardzo (67%) i raczej (58%) zainteresowane polityką. Badani, którzy polityką się nie interesują wyraźnie rzadziej stykali się z jakimikolwiek informacjami o pomocy rozwojowej udzielanej przez nasz kraj – tylko 43% raczej i 20% niezainteresowanych polityką.

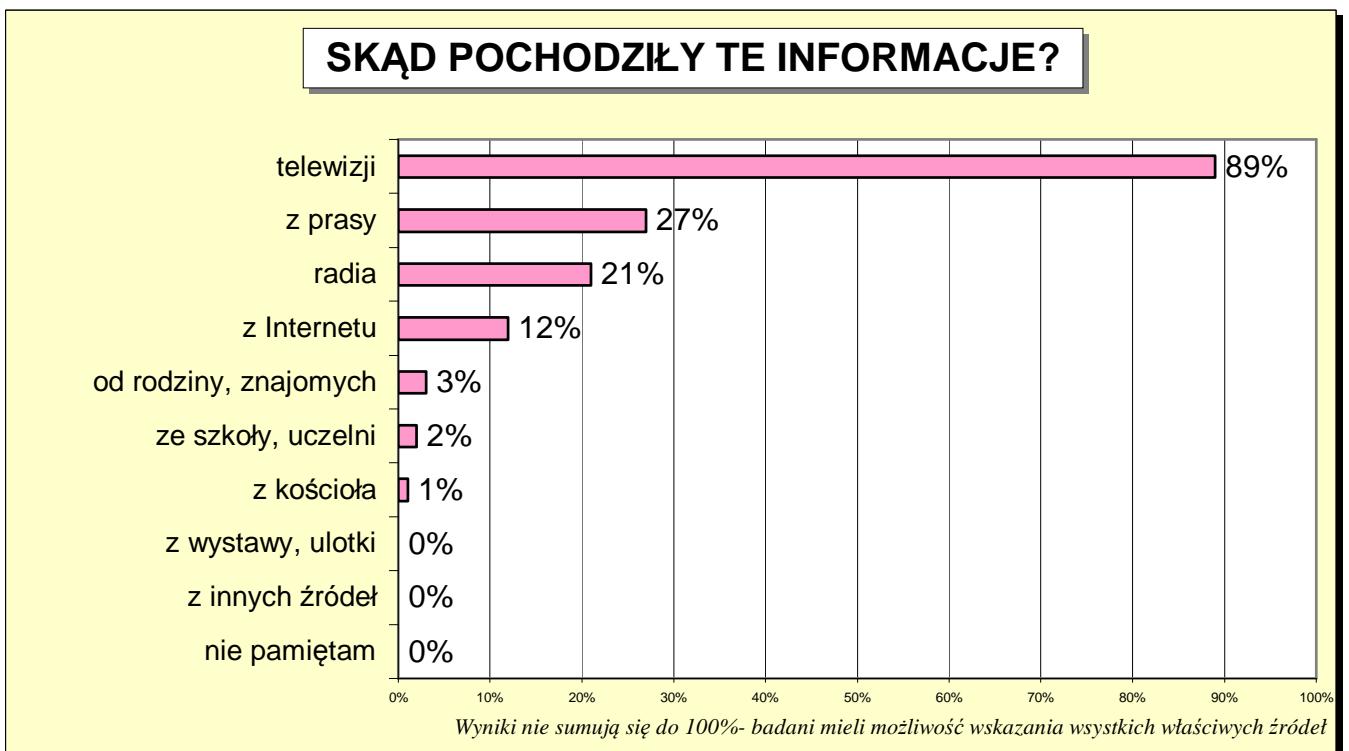
Zainteresowanie polityką	POINFORMOWANIE O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW	
	TAK	NIE
W ogóle niezainteresowani	20%	80%
Raczej niezainteresowani	43%	57%
Raczej zainteresowani	58%	42%
Bardzo zainteresowani	67%	33%

Od 2006 roku, kiedy po raz pierwszy zadano to pytanie, odsetek respondentów, którzy zetknęli się z informacjami dotyczącymi pomocy Polski dla innych krajów, stopniowo się obniża. W 2006 roku kontakt z takimi informacjami deklarowało 51% respondentów. W 2007 roku wynik był niższy o 6 punktów procentowych, natomiast w 2008 roku o kolejne 2 punkty procentowe.

**CZY W CIĄGU OSTATNICH DWÓCH-TRZECH MIESIĘCY ZETKNAŁ(A) SIĘ PAN(I)
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW?**

	XII. 2006	XI. 2007	XII.2008
TAK	51%	45%	43%
NIE	49%	55%	57%

Informacje na temat pomocy udzielanej przez Polskę innym krajom badani czerpią przede wszystkim z telewizji (89%). Znacznie rzadziej Polacy stykają się z tym tematem w prasie (27%), radiu (21%) i Internecie (12%). Bardzo rzadko źródłem informacji na temat pomocy rozwojowej są rodzina i znajomi, szkoły, uczelnie, kościoły, wystawy, ulotki i inne źródła.

Wyniki wśród osób, które w ciągu ostatnich 2-3 zetknęły się z informacjami o pomocy Polski dla innych krajów (N=427)

Źródła, z których Polacy pozyskują informacje o pomocy rozwojowej, nie zmieniły się od 2006 roku. W kolejnych trzech pomiarach telewizja pozostaje najważniejszym źródłem informacji na ten temat, zaś na drugim miejscu utrzymuje się prasa. Znaczenie radia zmniejszyło się nieco od 2006 roku (spadek o 5 punktów procentowych), wzrosło za to znaczenie Internetu (o 4 punkty procentowe). Pozostałe źródła informacji we wszystkich kolejnych badaniach miały znaczenie marginalne.

ŹRÓDŁA INFORMACJI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW

(Wyniki wśród osób, które w ciągu ostatnich 2 –3 miesięcy zetknęły się z informacjami o pomocy Polski dla innych krajów)

	XII. 2006 (N=507)	XI. 2007 (N=454)	XII.2008 (N=427)
z telewizji	93%	90%	89%
z prasy	28%	28%	27%
z radia	26%	27%	21%
z Internetu	8%	11%	12%
od rodziny, znajomych	1%	2%	3%
ze szkoły, uczelni	1%	2%	2%
z kościoła	1%	2%	1%
z wystawy, ulotki	0%	1%	0%
z innych źródeł	1%	0%	0%
nie pamiętam	0%	1%	0%

*Wyniki nie sumują się do 100% - badani mogli wskazać wszystkie właściwe odpowiedzi
Wyniki zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom (kategoria „z kościoła” została wyodrębniona spośród swobodnych odpowiedzi badanych, zapisywanych pierwotnie w kategorii „inne”).*

Zdecydowanie najczęściej respondenci stykali się z informacjami o pomocy udzielanej przez Polskę krajom byłego ZSRR i jego obszaru wpływów (32%), w tym przede wszystkim Gruzji (21%). Na drugim miejscu wymieniana jest pomoc dla Afryki (16%), najczęściej bez wskazywania konkretnych państw. 14% osób, które zetknęły się z informacjami o polskiej pomocy rozwojowej, słyszały o pomocy dla ofiar katastrof, 13% o pomocy żywnościowej, 9% ogólnie o pomocy humanitarnej i tyle samo o pomocy dla krajów Azji.

W porównaniu z ubiegłymi latami tematyka informacji, z jakimi stykali się respondenci, znacząco się zmieniła. Najczęściej wymieniana w najnowszym badaniu była pomoc dla Gruzji, o której w latach 2006 i 2007 słyszał mniej niż co setny respondent. Tegoroczny konflikt w Gruzji i zaangażowanie w niego Polski wyraźnie przyćmiły pozostałe informacje dotyczące pomocy udzielanej przez nasz kraj innym państwom.

Podobny odsetek respondentów jak w latach ubiegłych przypomina sobie informacje dotyczące pomocy dla Afryki. Wyraźnie mniej jest za to osób wskazujących na pomoc dla ofiar katastrof, pomoc humanitarną i pomoc dla krajów trzeciego świata. W najnowszym sondażu pojawiły się nieobecne w poprzednich latach odpowiedzi dotyczące pomocy udzielanej krajom Europy Zachodniej. Według ankietowanych pomocy tej w związku z kryzysem finansowym Polska miałaby udzielić Islandii i Irlandii.

JEŚLI TAK, CZEGO DOTYCZYŁY / O CZYM BYŁY TE INFORMACJE?
(INFORMACJA O ZASADACH KODOWANIA ZNAJDUJE SIĘ W ROZDZIALE „KWESTIONARIUSZ”)

Wyniki sortowane (modułami) wg kolumny 2008:	2006 (N=504)	2007 (N=453)	2008 (N=427)
pomoc dla krajów byłego ZSRR i jego obszaru wpływów, na wschodzie, w tym:	11	5	32
Gruzja	0	0	21
Ukraina	2	1	3
Białoruś	3	2	1
Czeczenia	2	1	0
Kazachstan	1	0	0
Litwa	1	0	0
pomoc dla Afryki, krajów Afryki; w tym:	15	14	16
Etiopia	2	2	1
Czad	-	0	1
Somalia	-	0	1
Kongo	1	0	0
Sudan, Darfur	-	1	0
pomoc dla ofiar kataklizmów, klęsk żywiołowych, trzęsień ziemi, tsunami, powodzi, suszy, lawin błotnych	19	20	14
pomoc żywnościowa, zwalczanie głodu, problem głodu,	23	23	13
ogólnie: pomoc humanitarna – pomoc dla ubogich, potrzebujących, zwalczanie ubóstwa, tam gdzie są jakieś problemy	26	18	9
ogólnie: pomoc dla krajów trzeciego świata, pomoc dla krajów najsłabiej rozwiniętych	2	13	7
pomoc medyczna, zbiórka leków, szczepionki, pomoc lekarzy polskich, pomoc dla chorych na AIDS, choroby zakaźne	17	12	7
pomoc dzieciom; adopcje na odległość	10	12	7
pomoc wojskowa, militarna – wysyłanie wojsk (do Iraku, Afganistanu), misje pokojowe, misje stabilizacyjne, wysyłanie pomocy w związku z konfliktami zbrojnymi	7	6	3
pomoc ofiarom wojen, przemocy – inwalidów, ofiar wojny	0	3	3
inna niż wymieniona – oraz ogólnie – pomoc materialna, rzeczowa (np. środki czystości)	8	9	2
zbiórka odzieży, ubrań, butów, koców, namiotów;	4	6	2
budowa i pomoc w budowie/odbudowie infrastruktury – budowa ośrodków zdrowia, budowa szkoły	1	3	2
zbiórka pieniężna, zbiórka pieniędzy na konta; pomoc finansowa, wpłaty za pośrednictwem SMS	6	9	1
braku dostępu do wody pitnej	3	2	1
pomoc w umacnianiu procesów demokratyzacji – pomoc opozycji demokratycznej w krajach o reżimach totalitarnych	1	2	1
pomoc dla polonii zagranicą – pomoc dla Polaków (na wschodzie)	3	1	1
pomoc gospodarcza;	1	0	1
pomoc uchodźcom;	0	0	1
pomoc dla krajów Azji, w tym:	12	8	9
Afganistan	2	2	5
Bangladesz	0	2	0
Irak	7	2	3
Indie	0	1	1
Liban	1	0	0
Tajlandia	1	0	0
Sri Lanka	0	0	0
pomoc dla krajów Europy – związana z kryzysem finansowym, w tym:	-	-	3
Islandia	-	-	3
Irlandia	-	-	1
pomoc dla krajów Ameryki Łacińskiej – Ameryki Południowej, Ameryki Środkowej	0	1	1
pomoc organizowana przez Polską Akcję Humanitarną (PAH) Janiny Ochojskiej, akcja „PAJACYK”	7	4	4
pomoc organizowana przez inne instytucje	2	2	3
pomoc instytucji kościelnych, Kościoła, CARITAS, misje katolickie	6	1	2
pomoc organizowana przez inne osoby lub w której uczestniczyły inne osoby	1	1	1
pomoc organizowana przez Czerwony Krzyż, PCK,	0	1	0
ogólniki – państwa bogate/bogatsze mają obowiązek pomagać biednym, ogólnie: pomoc światowa	3	0	2
inne	4	0	2
trudno powiedzieć, nie pamiętam	7	11	11

Wyniki wśród osób, które w ciągu ostatnich 2-3 miesięcy zetknęły się z informacjami o pomocy Polski dla innych krajów. W tabeli pominięte zostały odpowiedzi, które w żadnym z sondaży nie zostały wymienione przez co najmniej 1% respondentów.

JEŚLI TAK, CZEGO DOTYCZYŁY / O CZYM BYŁY TE INFORMACJE?
(INFORMACJA O ZASADACH KODOWANIA ZNAJDUJE SIĘ W ROZDZIALE „KWESTIONARIUSZ”)

<i>Wyniki wg kolejności punktów klucza:</i>	2006 (N=504)	2007 (N=453)	2008 (N=427)
ogólnie: pomoc humanitarna – pomoc dla ubogich, potrzebujących, zwalczanie ubóstwa, tam gdzie są jakieś problemy	26	18	9
pomoc gospodarcza:	1	0	1
budowa i pomoc w budowie/odbudowie infrastruktury – budowa ośrodków zdrowia, budowa szkoły	1	3	2
pomoc żywnościowa, zwalczanie głodu, problem głodu,	23	23	13
braku dostępu do wody pitnej	3	2	1
zbiórka odzieży, ubrań, butów, koców, namiotów;	4	6	2
zbiórka pieniężna, zbiórka pieniędzy na konta; pomoc finansowa, wpłaty za pośrednictwem SMS	6	9	1
pomoc medyczna, zbiórka leków, szczepionki, pomoc lekarzy polskich, pomoc dla chorych na AIDS, choroby zakaźne	17	12	7
inna niż wymieniona – oraz ogólnie – pomoc materialna, rzeczowa (np. środki czystości)	8	9	2
pomoc dla polonii zagranicą – pomoc dla Polaków (na wschodzie)	3	1	1
pomoc wojskowa, militarna – wysyłanie wojsk (do Iraku, Afganistanu), misje pokojowe, misje stabilizacyjne, wysyłanie pomocy w związku z konfliktami zbrojnymi	7	6	3
pomoc w umacnianiu procesów demokratyzacji – pomoc opozycji demokratycznej w krajach o reżimach totalitarnych	1	2	1
pomoc dla ofiar kataklizmów, klęsk żywiołowych, trzęsień ziemi, tsunami, powodzi, suszy, lawin błotnych	19	20	14
pomoc dzieciom; adopcje na odległość	10	12	7
pomoc ofiarom wojen, przemocy – inwalidów, ofiar wojny	0	3	3
pomoc uchodźcom;	0	0	1
ogólnie: pomoc dla krajów trzeciego świata, pomoc dla krajów najslabiej rozwiniętych	2	13	7
pomoc dla Afryki, krajów Afryki; w tym:	15	14	16
Czad	-	0	1
Etiopia	2	2	1
Kongo	1	0	0
Somalia	-	0	1
Sudan, Darfur	-	1	0
pomoc dla krajów Ameryki Łacińskiej – Ameryki Południowej, Ameryki Środkowej	0	1	1
pomoc dla krajów byłego ZSRR i jego obszaru wpływów, na wschodzie, w tym:	11	5	32
Białoruś	3	2	1
Czechy	2	1	0
Gruzja	0	0	21
Kazachstan	1	0	0
Litwa	1	0	0
Ukraina	2	1	3
pomoc dla krajów Azji, w tym:	12	8	9
Afganistan	2	2	5
Bangladesz	0	2	0
Indie	0	1	1
Irak	7	2	3
Tajlandia	1	0	0
Sri Lanka	0	0	0
pomoc dla krajów Europy – związana z kryzysem finansowym, w tym:	-	-	3
Islandia	-	-	3
Irlandia	-	-	1
pomoc instytucji kościelnych, Kościoła, CARITAS, misje katolickie	6	1	2
pomoc organizowana przez Polską Akcję Humanitarną (PAH) Janiny Ochojskiej, akcja „PAJACYK”	7	4	4
pomoc organizowana przez Czerwony Krzyż, PCK,	0	1	0
pomoc organizowana przez inne instytucje	2	2	3
pomoc organizowana przez inne osoby lub w której uczestniczyły inne osoby	1	1	1
ogólniki – państwa bogate/bogatsze mają obowiązek pomagać biednym, ogólnie: pomoc światowa	3	0	2
inne	4	0	2
trudno powiedzieć, nie pamiętam	7	11	11

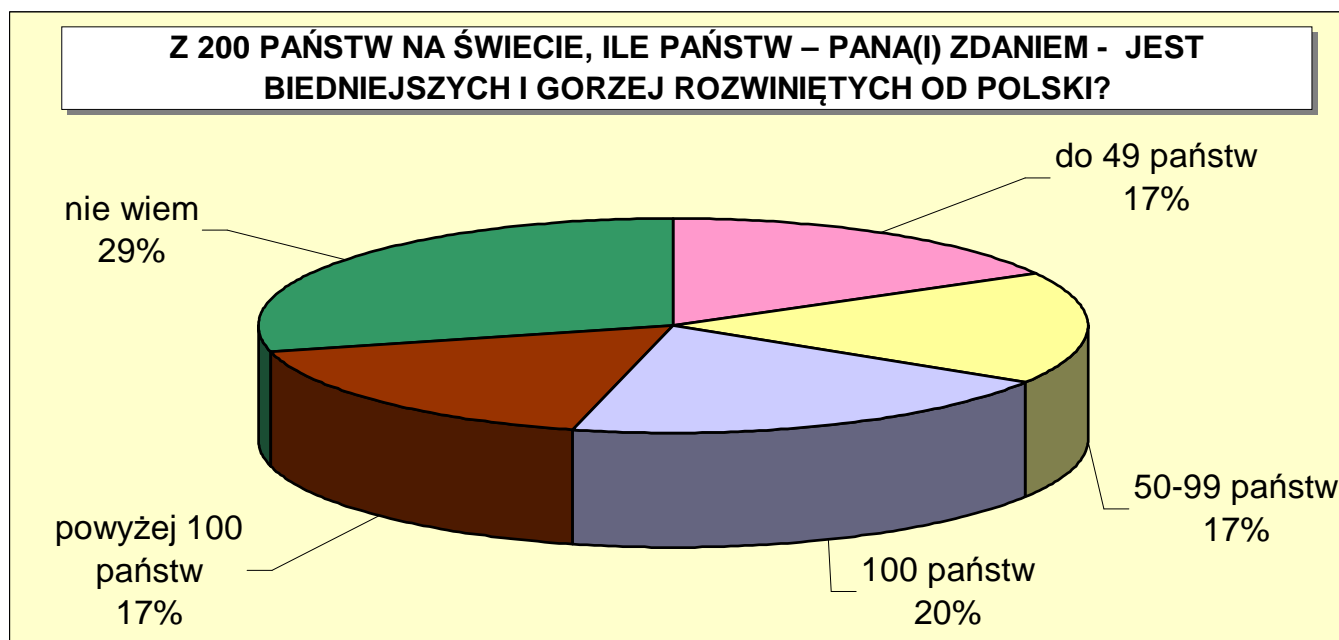
Wyniki wśród osób, które w ciągu ostatnich 2-3 miesięcy zetknęły się z informacjami o pomocy Polski dla innych krajów. W tabeli pominięte zostały odpowiedzi, które w żadnym z sondaży nie zostały wymienione przez co najmniej 1% respondentów.

3. ŚWIADOMOŚĆ PROBLEMÓW ROZWOJU MIĘDZYNARODOWEGO

3.1. KRAJE BIEDNIEJSZE I GORZEJ ROZWIĄTE NIŻ POLSKA

Zdaniem Polaków, spośród około 200 państw świata mniej niż połowa – przeciętnie 81 – to państwa biedniejsze i gorzej rozwinięte od Polski. Polacy mają tendencję do postrzegania swojego kraju na tle innych, jako biedniejszego niż w rzeczywistości. Jedynie 17% badanych podało najbliższą prawdzie (ok.150 państw⁴) odpowiedź, że ponad 100 państw jest uboższych od Polski. Według 20% respondentów krajów biedniejszych od Polski jest dokładnie 100. 17% stwierdza, że jest ich od 50 do 99, a tyle samo uważa, że tylko mniej niż 50 państw jest gorzej rozwiniętych niż Polska.

Pytanie o liczbę krajów biedniejszych i gorzej rozwiniętych od Polski miało charakter otwarty, tak więc badani spontanicznie podawali liczbę państw. Aż 29% badanych nie potrafiło oszacować, ile krajów znajduje się w sytuacji gorszej niż Polska.

⁴ W 2007 roku Polska znajdowała się na 53 miejscu na świecie pod względem PKP na jednego mieszkańca wg PPP (parytetu siły nabywczej) i na 37 miejscu wg HDI (Wskaźnika Rozwoju Społecznego). Źródło: *imf.org*, *hrd.undp.org*.

W 2008 roku respondenci szacowali liczbę krajów uboższych od Polski jako o przeciętnie 9 państw wyższą niż przed rokiem, co może być związane z rosnącym w ostatnim czasie poczuciem zamożności Polaków. Najnowszy wynik jest także najwyższym z dotychczasowych wyników, chociaż w 2005 roku średnia była tylko o dwa państwa niższa.

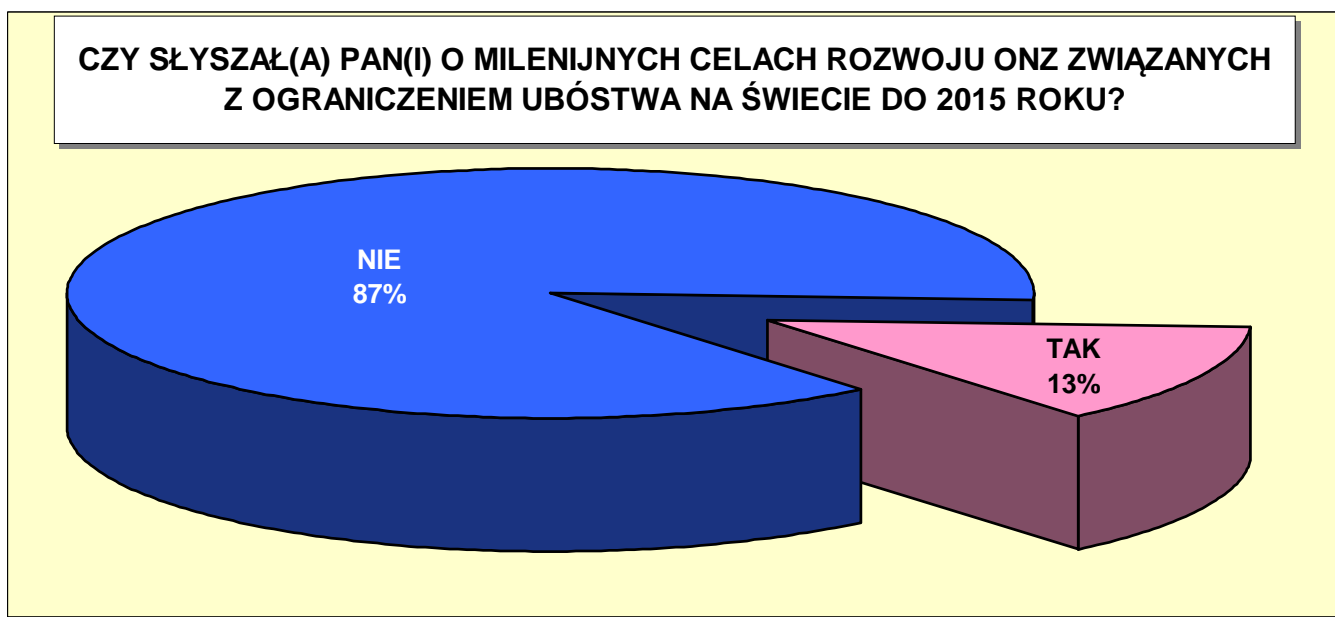
**Z 200 PAŃSTW NA ŚWIECIE, ILE PAŃSTW – PANA(I) ZDANIEM -
JEST BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWINIĘTYCH OD POLSKI?**

	XII. 2005	XII. 2006	XI. 2007	XII.2008
<i>Do 49 państw</i>	20%	21%	22%	17%
<i>50-99 państw</i>	21%	20%	22%	17%
<i>100 państw</i>	20%	17%	15%	20%
<i>Powyżej 100 państw</i>	18%	18%	14%	17%
<i>Nie wiem</i>	21%	24%	27%	29%
<i>Średnio</i>	<i>79 państw</i>	<i>76 państw</i>	<i>72 państwa</i>	<i>81 państw</i>

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane badanym

3.2. MILENIJNE CELE ROZWOJU ONZ

Tylko 13% Polaków słyszało o Milenijnych Celach Rozwoju ONZ związanych z ograniczeniem ubóstwa na świecie do 2015 roku. Pozostałe 87% badanych deklaruje, że nigdy się z nimi nie zetknęło.

Poinformowanie o Milenijnych Celach Rozwoju ONZ związane jest z zainteresowaniem polityką oraz poinformowaniem o pomocy Polski dla innych krajów. Znajomość tych celów częściej deklarują respondenci, którzy są raczej (23%) lub bardzo zainteresowani polityką (26%), od osób raczej (11%) lub w ogóle (4%) nią niezainteresowanych. Podobnie badani, którzy zetknęli się z informacjami o pomocy Polski dla innych krajów, deklarują znajomość Milenijnych Celów Rozwoju częściej (25%) od osób, które z takim informacjami nie miały kontaktu (5%).

Częściej poinformowani o Milenijnych Celach Rozwoju są także ci respondenci, którzy uważają jednocześnie, że Polska zdecydowanie powinna wspomagać rozwój krajów słabiej rozwiniętych (23%), od osób uważających, że nie powinna udzielać pomocy rozwojowej (6%).

	POINFORMOWANIE O MILENIJNYCH CELACH ROZWOJU ONZ	
	TAK	NIE
Zainteresowanie polityką		
W ogóle niezainteresowani	4%	96%
Raczej niezainteresowani	11%	89%
Raczej zainteresowani	23%	77%
Bardzo zainteresowani	26%	74%
Poinformowanie o pomocy Polski dla innych krajów		
Zetknęli się	25%	75%
Nie zetknęli się	5%	95%
Polska rozwój krajów słabiej rozwiniętych:		
Zdecydowanie powinna wspomagać	23%	77%
Raczej powinna wspomagać	12%	88%
Zdecydowanie lub raczej nie powinna wspomagać	6%	94%
Trudno powiedzieć	0%	100%

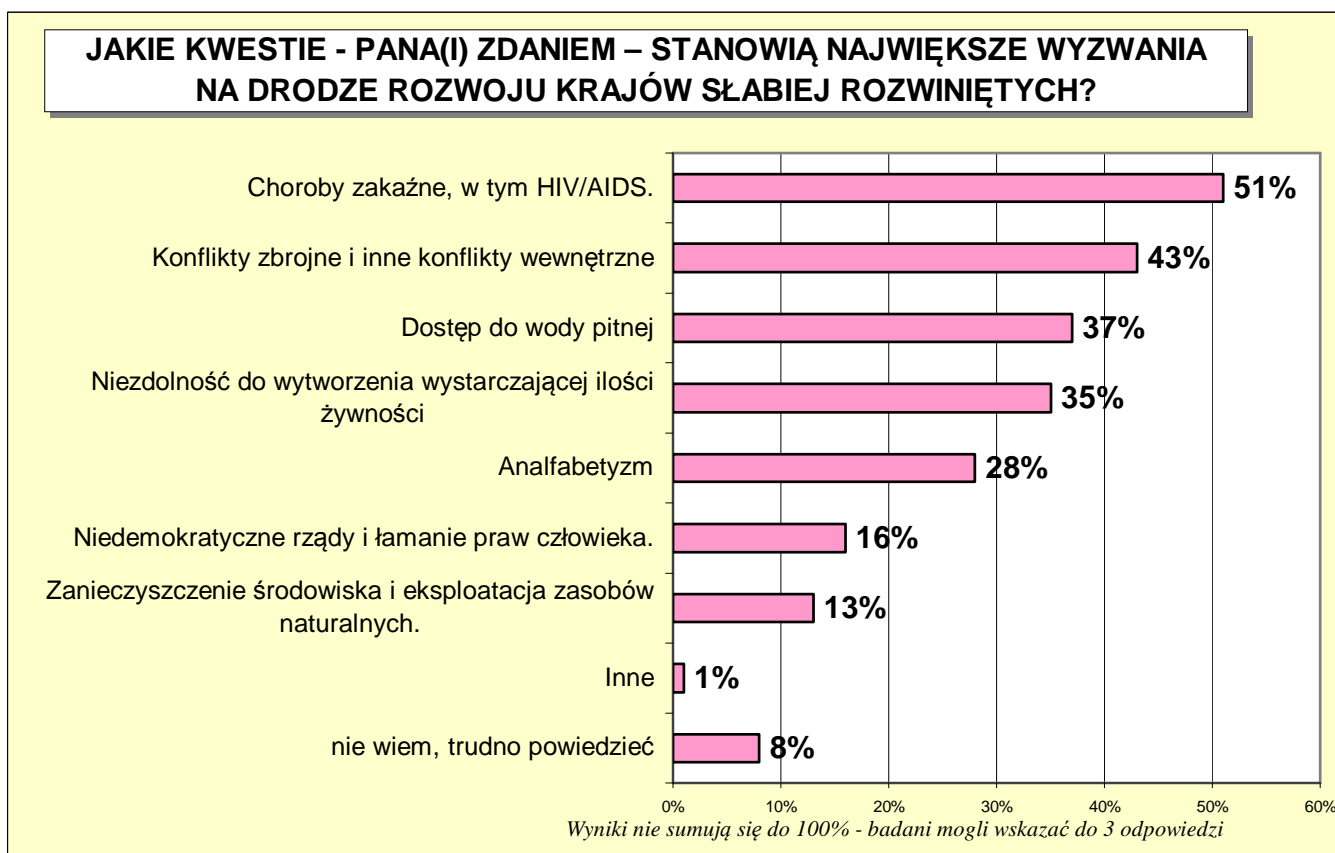
W najnowszym sondażu poziom poinformowania o Milenijnych Celach Rozwoju ONZ wyraźnie się zmniejszył – w porównaniu z 2007 rokiem odsetek respondentów, którzy o nich słyszeli, jest niższy o 9 punktów procentowych. W poprzednich latach utrzymywał się on na mniej więcej stałym poziomie – o Milenijnych Celach Rozwoju słyszała każdorazowo mniej więcej jedna piąta badanych.

CZY SŁYSZAŁ(A) PAN(I) O MILENIJNYCH CELACH ROZWOJU ONZ ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIEM UBÓSTWA NA ŚWIECIE DO 2015 ROKU?				
	XII. 2005	XII. 2006	XI. 2007	XII.2008
TAK	20%	22%	22%	13%
NIE	80%	78%	78%	87%

Spadek poinformowania o Milenijnych Celach Rozwoju o 9 punktów procentowych wydaje się wiązać z obserwowanym od 2007 roku systematycznym spadkiem odsetka osób, które zetknęły się z informacjami o pomocy Polski dla innych krajów.

3.3. NAJWIĘKSZE WYZWANIA NA DRODZE ROZWOJU KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIĄNYCH

Zdaniem Polaków, największym wyzwaniem, jakie stoi przed krajami słabiej rozwiniętymi, są choroby zakaźne, w tym HIV/AIDS – taką odpowiedź wskazuje ponad połowa respondentów (51%). 43% badanych za największe wyzwanie na drodze rozwoju krajów słabiej rozwiniętych uważa konflikty zbrojne i inne konflikty wewnętrzne. Następne pozycje w tym rankingu zajmują dostęp do wody pitnej (37%) i niezdolność do wytworzenia wystarczającej ilości żywności (35%).

Więcej niż co czwarty (28%) Polak za największe wyzwanie dla krajów słabiej rozwiniętych uważa analfabetyzm (28%). Wyraźnie rzadziej wskazywane są niedemokratyczne rządy i łamanie praw człowieka (16%) oraz zanieczyszczenie środowiska i eksploatacja zasobów naturalnych (13%).

W porównaniu z poprzednimi pomiarami zaobserwować można spadek odsetka wskazań na choroby zakaźne (z 65% w 2007 roku do 51%), jednak niezmiennie jest to wyzwanie wymieniane przez największą liczbę respondentów. Wyraźnie niższy jest także odsetek wskazań na analfabetyzm (spadek z 36% w 2007 roku do 28%). Hierarchia wymienianych problemów nie uległa jednak w kolejnych latach większym zmianom. W porównaniu z 2007 rokiem, w 2008 dostęp do wody pitnej spadł z drugiej na trzecią pozycję, a analfabetyzm z miejsca czwartego na piąte. Jednocześnie konflikty zbrojne znajdują się obecnie na drugiej zamiast na trzeciej pozycji, a niezdolność do wytworzenia wystarczającej ilości żywności na czwartej zamiast na piątej.

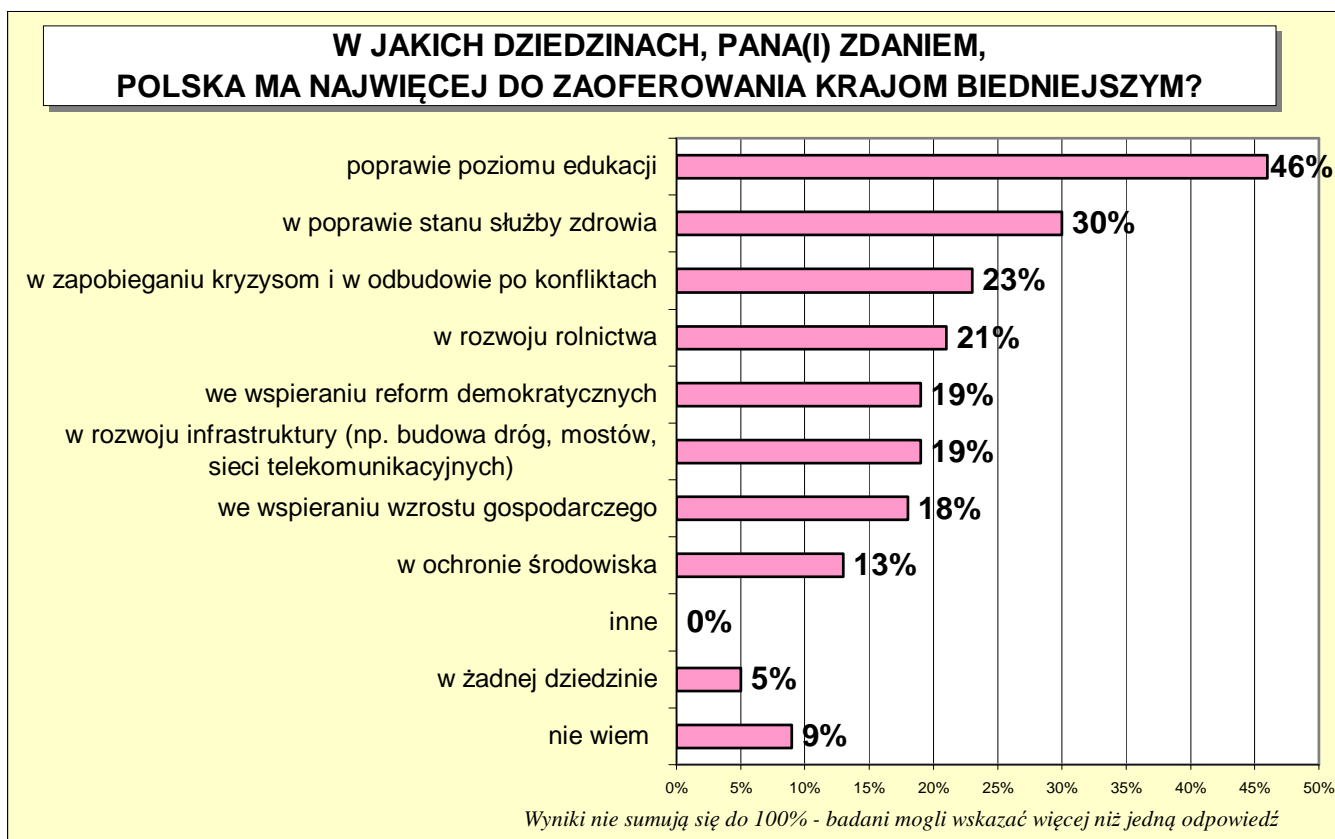
JAKIE KWESTIE - PANA(I) ZDANIEM – STANOWIĄ NAJWIĘKSZE WYZWANIA NA DRODZE ROZWOJU KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIINIĘTYCH?			
	XII. 2006	XI. 2007	XII.2008
Choroby zakaźne, w tym HIV/AIDS.	64%	65%	51%
Konflikty zbrojne i inne konflikty wewnętrzne	42%	40%	43%
Dostęp do wody pitnej	37%	43%	37%
Niezdolność do wytworzenia wystarczającej ilości żywności	36%	32%	35%
Analfabetyzm	35%	36%	28%
Niedemokratyczne rządy i łamanie praw człowieka.	19%	17%	16%
Zanieczyszczenie środowiska i eksploatacja zasobów naturalnych.	11%	11%	13%
Inne	1%	0%	1%
<i>nie wiem, trudno powiedzieć</i>	5%	7%	8%

Wyniki nie sumują się do 100% - badani mogli wskazać do 3 odpowiedzi

4. DZIEDZINY, SPOSOBY I KIERUNKI POMOCY

4.1. DZIEDZINY POMOCY

Dziedzina, w której Polska ma najwięcej do zaoferowania krajom biedniejszym, to, zdaniem Polaków, poprawa poziomu edukacji. Wskazuje ją 46% respondentów. Wyraźnie mniej, bo tylko 30%, osób za dziedzinę, w której możemy innym krajom najwięcej zaoferować, uważa działania na rzecz poprawy stanu służby zdrowia. Jako następne w kolejności wskazywane są: zapobieganie kryzysom i odbudowa po konfliktach (23%), rozwój rolnictwa (21%), wspieranie reform demokratycznych (19%), rozwój infrastruktury (19%) oraz wspieranie wzrostu gospodarczego (18%). Nieco mniej jest osób – 13% – których zdaniem Polska ma najwięcej do zaoferowania w dziedzinie ochrony środowiska. Według pięciu na stu (5%) respondentów nasz kraj nie ma biedniejszym państwom nic do zaoferowania.

Odpowiedź „nie wiem” nie była odczytywana respondentom

We wszystkich kolejnych badaniach poprawa poziomu edukacji wymieniana była przez najwyższy odsetek respondentów, jako dziedzina, w której Polska ma najwięcej do zaoferowania. Wyjątkiem jest 2004 rok, jednak pytanie było wtedy inaczej sformułowane i dotyczyło dziedzin, w których Polska powinna pomagać krajom biedniejszym. W kolejnych pomiarach systematycznie spada natomiast odsetek wskazań na poprawę stanu służby zdrowia – z 43% w 2006 roku do 30% obecnie, a w ostatnim badaniu wyraźnie wzrosła liczba wskazań na rozwój rolnictwa (z 16% w 2007 roku do 21%). Jeśli chodzi o pozostałe dziedziny, to ich kolejność w rankingu dziedzin oraz odsetki wskazań na poszczególne pozycje zmieniają się tylko nieznacznie.

W JAKICH DZIEDZINACH, PANA(I) ZDANIEM, POLSKA MA NAJWIĘCEJ DO ZAOFEROWANIA KRAJOM BIEDNIEJSZYM?				
	IX.2004*	XII.2006	XI.2007	XII.2008
w poprawie poziomu edukacji	34%	44%	49%	46%
w poprawie stanu służby zdrowia	44%	43%	38%	30%
w zapobieganiu kryzysom i w odbudowie po konfliktach	22%	23%	20%	23%
w rozwoju rolnictwa	19%	17%	16%	21%
we wspieraniu reform demokratycznych	8%	15%	18%	19%
w rozwoju infrastruktury (np. budowa dróg, mostów, sieci telekomunikacyjnych)	13%	19%	17%	19%
we wspieraniu wzrostu gospodarczego	17%	14%	17%	18%
w ochronie środowiska	6%	13%	14%	13%
inne	5%	1%	2%	0%
w żadnej dziedzinie	14%	4%	4%	5%
<i>nie wiem</i>	5%	8%	12%	9%

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom

**) W 2004 r. treść pytania brzmiała: „W jakich dziedzinach, Pana(i) zdaniem, Polska powinna pomagać w rozwoju krajom biedniejszym?”*

4.2. SPOSOBY I KANAŁY POMOCY

Polacy najczęściej chcieliby, aby Polska wspierała rozwój krajów biedniejszych, umożliwiając studentom z tych krajów studiowanie w Polsce (42%). Żaden inny sposób nie wyróżnia się tak wyraźnie ze względu na odsetek wskazań. Działania edukacyjne na rzecz

krajów biedniejszych mogłyby także, zdaniem 21% badanych, przyjąć formę szkolenia pracowników administracji i instytucji państwowych tych krajów oraz wysyłania polskich ekspertów i doradców. Co czwarty Polak (25%) uważa, że Polska mogłaby do krajów biedniejszych wysyłać wolontariuszy. Respondenci wskazywali też na różnego rodzaju pomoc finansową – najczęściej na pomoc finansową bezpośrednio przekazywaną rządowi biedniejszych państw (24%), rzadziej na współfinansowanie budowy infrastruktury (15%) oraz umorzenie bądź redukcję ich zadłużenia wobec Polski (8%).

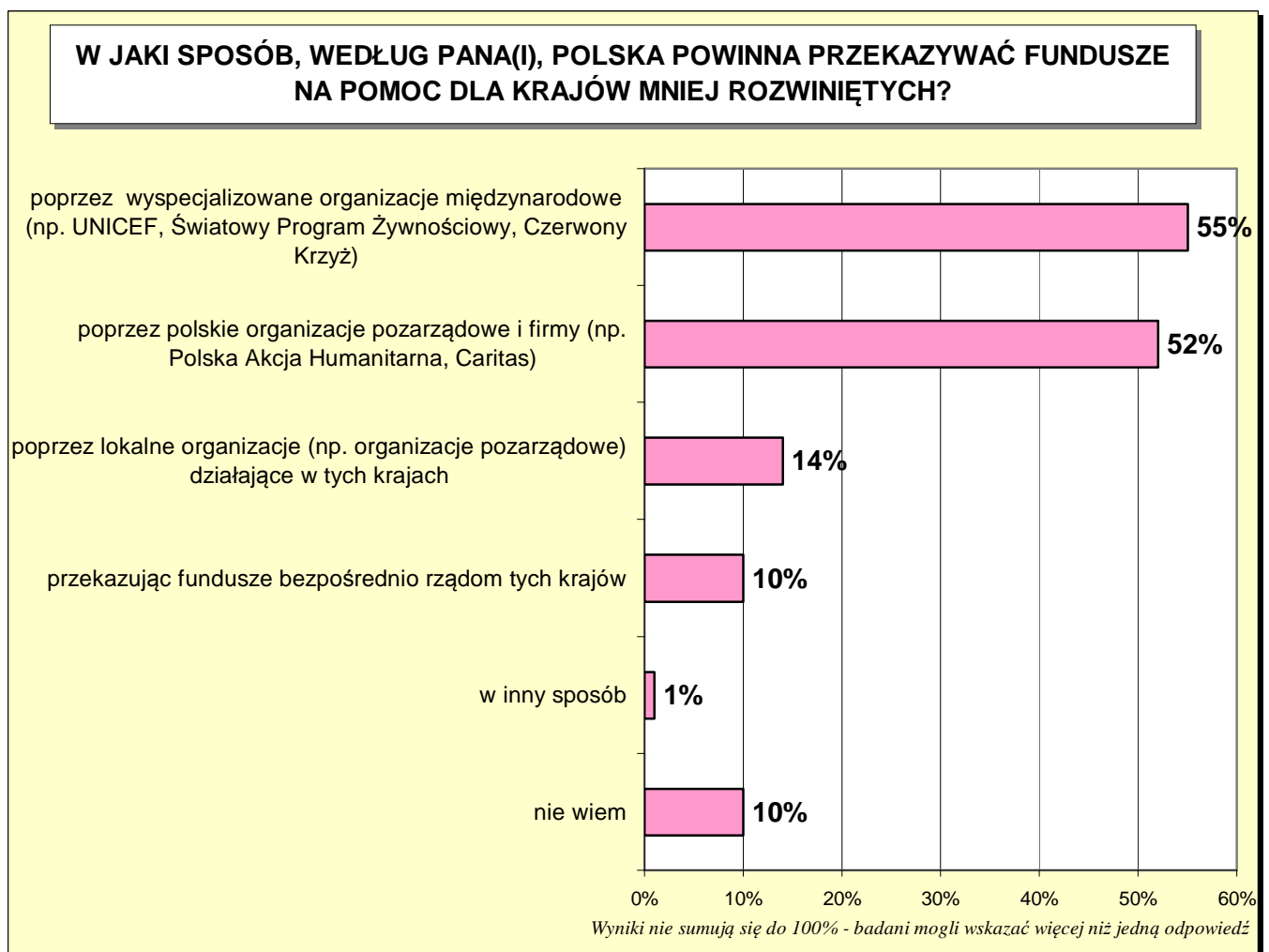
Część Polaków sądzi, że Polska może przyczynić się do rozwoju krajów biedniejszych, wspierając je gospodarczo. 22% badanych mówi w tym kontekście o inwestycjach polskich firm w tych krajach, zaś 17% o większym otwarciu polskiego rynku na produkty z krajów rozwijających się.

W JAKI SPOSÓB POLSKA MOŻE PRZYCZYNIĆ SIĘ DO WSPIERANIA ROZWOJU KRAJÓW BIEDNIEJSZYCH?			
	XII. 2006	XI. 2007	XII.2008
umożliwiając studentom z tych krajów studiowanie w Polsce	40%	36%	42%
wysyłając wolontariuszy do tych krajów	32%	28%	25%
przekazując pomoc finansową rządowi tych państw	23%	22%	24%
poprzez inwestycje polskich firm w tych krajach	27%	23%	22%
szkoląc pracowników administracji i instytucji państwowych tych krajów oraz wysyłając polskich ekspertów i doradców	20%	23%	21%
otwierając w większym stopniu polski rynek na produkty z krajów rozwijających się	25%	22%	17%
wspierając procesy demokratyzacji w tych krajach	16%	15%	16%
finansując lub współfinansując budowę infrastruktury (np. drogowej czy wodno-sanitarnej)	18%	16%	15%
pracując na rzecz rozwiązania konfliktów wewnętrznych w tych krajach	16%	12%	12%
umarzając lub redukując ich zadłużenie wobec Polski	7%	6%	8%
w inny sposób	1%	2%	1%
<i>trudno powiedzieć</i>	9%	11%	11%

*Wyniki nie sumują się do 100% - badani mogli wskazać do 3 odpowiedzi
Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom.*

Zmiany w odsetkach osób wskazujących poszczególne sposoby wspierania przez Polskę rozwoju krajów biedniejszych w trzech kolejnych badaniach są niewielkie. Największe różnice w porównaniu z 2007 rokiem można zaobserwować w przypadku postulatu umożliwienia studentom studiowania w Polsce (wzrost o 6 pkt. proc.) oraz otwarcia polskiego rynku na produkty z krajów rozwijających się (spadek o 5 pkt. proc.).

Polacy przekonani są, że fundusze na pomoc dla krajów mniej rozwiniętych powinny być przez Polskę przekazywane za pośrednictwem podmiotów spoza krajów, do których kierowana jest pomoc. Mogą to być zarówno wyspecjalizowane organizacje międzynarodowe (55%), jak również polskie organizacje pozarządowe i firmy (52%). W tej kwestii Polacy nie ufają, ani organizacjom lokalnym działającym w tych krajach – tylko 14% wskazań, ani rządowi tych państw – 10% wskazań.

Opinie na temat tego, w jaki sposób nasz kraj powinien przekazywać fundusze w ramach pomocy rozwojowej, nie zmieniły się istotnie w porównaniu z poprzednimi badaniami. Także w 2004, 2006 i 2007 roku Polacy chcieli, żeby pomoc była przekazywana za pośrednictwem polskich i zagranicznych organizacji, bardzo rzadko zaś wskazywali na lokalne organizacje i rządy.

**W JAKI SPOSÓB, WEDŁUG PANA(I), POLSKA POWINNA
PRZEKAZYWAĆ FUNDUSZE NA POMOC DLA KRAJÓW MNIEJ ROZWIŃTYCH?**

	IX. 2004^{*)}	XII. 2006^{***)}	XII. 2006^{**)}	XI. 2007^{***)}	XI. 2007^{**)}	XII. 2008^{***)}	XII. 2008^{**)}
poprzez wyspecjalizowane organizacje międzynarodowe (np. UNICEF, Światowy Program Żywnościowy, Czerwony Krzyż)	40%	42%	60%	39%	56%	38%	55%
poprzez polskie organizacje pozarządowe i firmy (np. Polska Akcja Humanitarna, Caritas)	32%	39%	55%	37%	55%	37%	52%
poprzez lokalne organizacje (np. organizacje pozarządowe) działające w tych krajach	5%	8%	11%	10%	14%	10%	14%
przekazując fundusze bezpośrednio rządów tych krajów	6%	5%	7%	5%	7%	7%	10%
w inny sposób	3%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
<i>nie wiem</i>	14%	5%	8%	8%	12%	7%	10%

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom

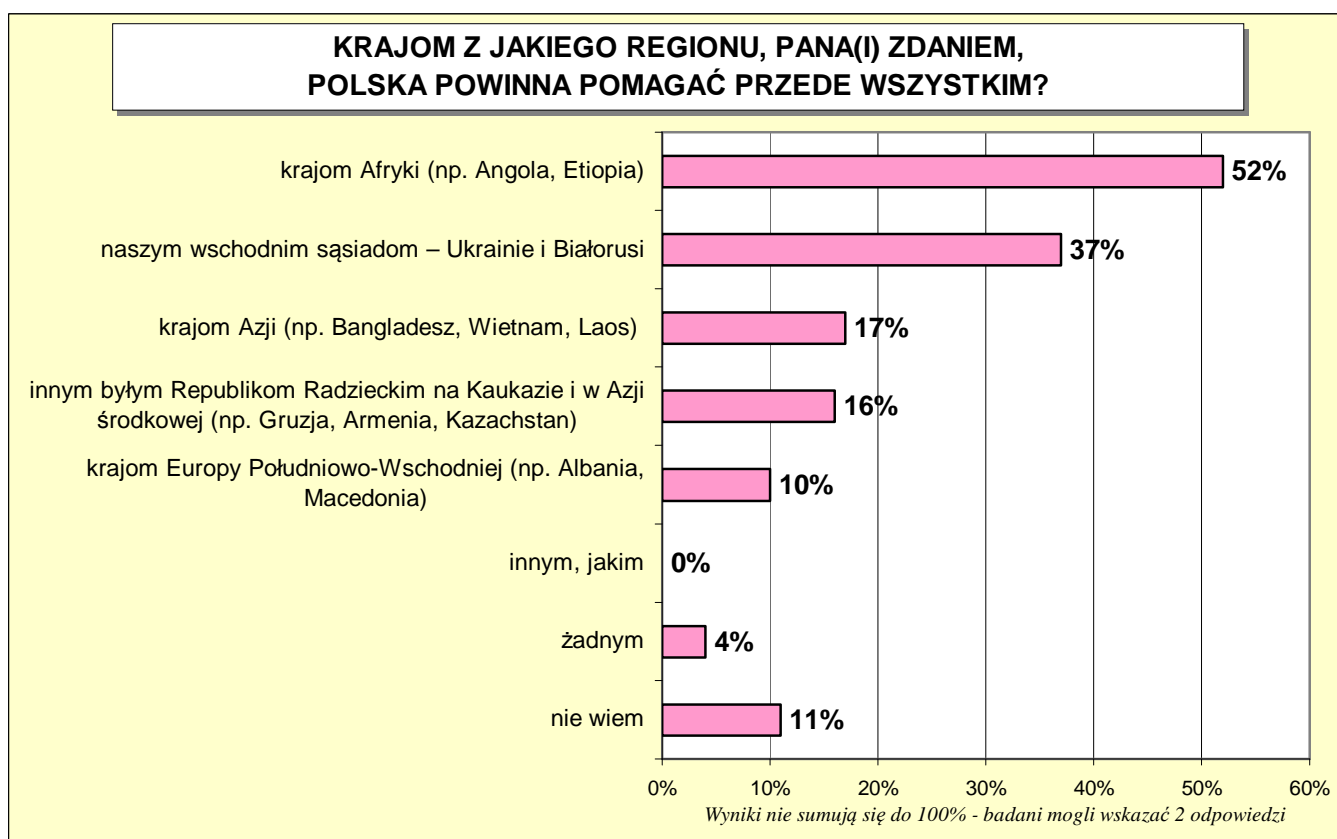
^{*)} W 2004 r. treść pytania brzmiała: „W jaki sposób – według Pana(i) – Polska powinna przekazywać fundusze na pomoc rozwojową w krajach mniej rozwiniętych?”. Pytanie miało charakter jednoodpowiedziowy.

^{**)} Wyniki pytania wieloodpowiedziowego z 2006 r., 2007 r. i 2008 r. przeliczone do ogółu odpowiedzi stanowiących (analogicznie jak w 2004 r.) 100%.

^{***)} Wyniki pytania wieloodpowiedziowego z 2006 r., 2007 r. i 2008 r.

4.3. GEOGRAFICZNE KIERUNKI POMOCY

Zdaniem respondentów Polska powinna w pierwszej kolejności pomagać krajom Afryki. Taka opinię podziela 52% badanych. Więcej niż co trzeci Polak (37%) chciałby, żeby pomoc rozwojową skierować do naszych wschodnich sąsiadów – Ukrainy i Białorusi. Inne regiony zdecydowanie rzadziej pojawiają się w odpowiedziach badanych. 17% wśród dwóch regionów, którym Polska powinna przede wszystkim pomagać, wymieniło kraje Azji, 16% wskazało na byłe Republiki Radzieckie na Kaukazie i w Azji Środkowej, a 10% na kraje Europy Południowo-Wschodniej. Jedynie 4% badanych stwierdza, że Polska nie powinna pomagać żadnym krajom, a 11% nie ma zdania w tej sprawie.

Odpowiedź „nie wiem” nie była odczytywana respondentom.

We wszystkich dotychczasowych badaniach od 2004 roku Polacy niezmiennie wskazują kraje Afryki, jako region, któremu nasz kraj powinien przede wszystkim pomagać. Na drugim miejscu zawsze pojawiają się natomiast nasi wschodni sąsiedzi – Ukraina i Białoruś.

W porównaniu z badaniem z 2007 roku o 5 punktów procentowych spadł odsetek wskazań na kraje Afryki i o tyle samo wzrósł odsetek wskazań na naszych wschodnich sąsiadów.

Pomimo konfliktu w Gruzji i faktu, że informacje dotyczące pomocy Polski dla tego kraju najczęściej docierały do respondentów, odsetek osób wskazujących byłe Republiki Radzieckie na Kaukazie, jako region, do którego powinna być kierowana polska pomoc, obniżył się w porównaniu z poprzednim badaniem o 3 punkty procentowe.

KRAJOM Z JAKIEGO REGIONU, PANA(I) ZDANIEM, POLSKA POWINNA POMAGAĆ PRZEDE WSZYSTKIM?				
	IX. 2004	XII. 2006	XI. 2007	XII. 2008
krajom Afryki (np. Angola, Etiopia)	51%	57%	57%	52%
naszym wschodnim sąsiadom – Ukrainie i Białorusi ^{*)}	25%	37%	32%	37%
innym byłym Republikom Radzieckim na Kaukazie i w Azji środkowej (np. Gruzja, Armenia, Kazachstan)	12%	16%	20%	17%
krajom Azji (np. Bangladesz, Wietnam, Laos)	11%	17%	17%	16%
krajom Europy Południowo-Wschodniej (np. Albania, Macedonia) ^{**)}	7%	9%	11%	10%
innym, jakim	3%	1%	0%	0%
żadnym	15%	4%	3%	4%
<i>nie wiem</i>	5%	8%	11%	11%

*Wyniki nie sumują się do 100% - badani mogli wskazać do dwóch odpowiedzi
Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom.*

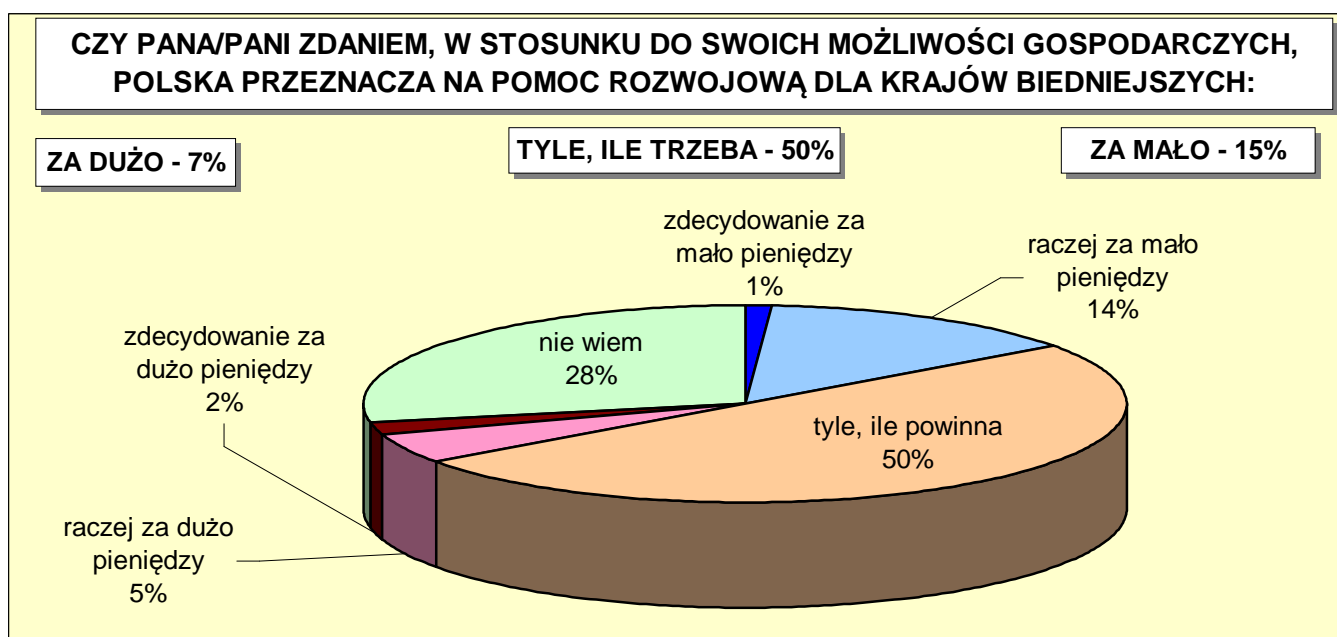
^{*)} W 2004 r. obok Ukrainy i Białorusi wymieniona była jeszcze Rosja

^{**)} W 2004 r. podano w nawiasie przykład następujących krajów: „(np. Mołdawia, Albania, Serbia i Czarnogóra)”

W 2004 roku aż 15% respondentów było zdania, że Polska nie powinna pomagać krajom z żadnego regionu. Odsetek ten wyraźnie zmniejszył się w kolejnych latach i obecnie wynosi 4%. Jednocześnie pojawiła się większa liczba odpowiedzi „nie wiem” (11% w porównaniu do 5% w 2004 roku).

5. WIELKOŚĆ POLSKIEJ POMOCY

Połowa Polaków (50%) uważa, że nasz kraj, w stosunku do swoich możliwości gospodarczych, przeznaczą na pomoc rozwojową dla krajów biedniejszych tyle pieniędzy, ile powinien. 15% respondentów jest zdania, że przeznaczą za mało pieniędzy, a jedynie 7%, że za dużo.

Odpowiedź „nie wiem” nie była odczytywana respondentom

We wszystkich kolejnych pomiarach od 2004 roku największa grupa respondentów (około połowy) była zdania, że nasz kraj przeznaczą na pomoc rozwojową odpowiednią do swoich możliwości ilość pieniędzy. W kolejnych badaniach nieznacznie, ale systematycznie wzrastał odsetek osób będących zdania, że na pomoc dla biedniejszych państw przeznaczą się za mało pieniędzy (z 12% w 2004 roku do 15% obecnie). Jednocześnie coraz mniej było respondentów, którzy uważali, że na pomoc rozwojową wydaje się w Polsce za dużo pieniędzy. Pomędzy 2004 a 2008 rokiem ich liczba zmniejszyła się o połowę (z 14% do 7%).

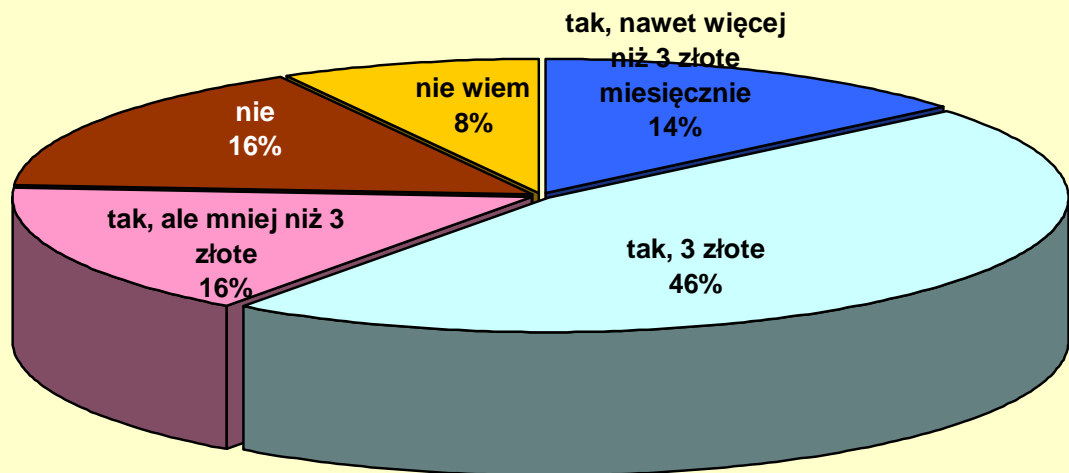
CZY PANA/PANI ZDANIEM, W STOSUNKU DO SWOICH MOŻLIWOŚCI GOSPODARCZYCH, POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA KRAJÓW BIEDNIEJSZYCH:				
	IX.2004	XII.2006	XI.2007	XII.2008
zdecydowanie za mało pieniędzy	1%	2%	2%	1%
<i>ZA MAŁO</i>	<i>12%</i>	<i>14%</i>	<i>14%</i>	<i>15%</i>
raczej za mało pieniędzy	11%	12%	12%	14%
tyle, ile powinna	49%	51%	48%	50%
raczej za dużo pieniędzy	11%	8%	4%	5%
<i>ZA DUŻO</i>	<i>14%</i>	<i>11%</i>	<i>6%</i>	<i>7%</i>
zdecydowanie za dużo pieniędzy	3%	3%	2%	2%
<i>nie wiem</i>	25%	24%	32%	28%

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom.

Ponad trzy czwarte (76%) Polaków zgodziłoby się, aby rząd pieniądze z ich podatków przeznaczył na pomoc rozwojową dla biedniejszych krajów. 46% badanych zaakceptowałoby zaproponowaną w pytaniu kwotę 3 zł miesięcznie. 14% respondentów zgodziłoby się, żeby było to nawet więcej niż 3 zł, jednak podobny odsetek osób (16%) chciałby, żeby suma ta był niższa.

16% ankietowanych nie zgodziłoby się na przeznaczanie żadnych pieniędzy z ich podatków na pomoc dla biedniejszych krajów, a 8% nie ma zdania na ten temat.

POLSKA ZOBOWIĄZAŁA SIĘ, ŻE BĘDZIE SYSTEMATYCZNIE ZWIĘKSZAĆ POMOC DLA KRAJÓW BIEDNIEJSZYCH. W ROKU 2008 NA POMOC ROZWOJOWĄ POLSKA PRZEZNACZYŁA Z BUDŻETU PAŃSTWA JEDNĄ DZIESIĄTĄ (1/10) PROCENTA DOCHODU NARODOWEGO. JEST TO OK. 2 ZŁ MIESIĘCZNIE NA GŁOWĘ STATYSTYCZNEGO PODATNIKA. GDYBY TO OD PANA/PANI ZALEŻAŁO, CZY ZGODZIŁ(A)BY SIĘ PAN/PANI, ŻEBY RZĄD POLSKI PRZEZNACZYŁ Z PANA(I) PODATKÓW 3 ZŁ MIESIĘCZNIE NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW?

Odpowiedź „nie wiem” nie była odczytywana respondentom

Akceptacja dla przeznaczania przez rząd pieniędzy z podatków na pomoc rozwojową rośnie wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia respondentów. Jakąś kwotę ze swoich podatków zgodziłoby się przeznaczyć 68% osób z wykształceniem podstawowym i 90% z wykształceniem wyższym. Bardzo silnie na gotowość do przeznaczania części pieniędzy ze swoich podatków na pomoc dla biedniejszych krajów wpływa sytuacja materialna respondentów. Gotowość taką wyraża 82% osób oceniających sytuację materialną swojego gospodarstwa domowego jako dobrą i tylko 58% oceniających ją jako złą. Osoby bardzo zainteresowane polityką (90%) są bardziej skłonne by zgodzić się na przekazanie pieniędzy z ich podatków na pomoc rozwojową od osób, których polityka w ogóle nie interesuje (71%).

	Zgodziliby się przeznaczyć jakąś kwotę (3 zł lub inną)	Nie, nie zgodziliby się	Brak jednoznacznego stanowiska
Wykształcenie			
Podstawowe	68%	18%	14%
Zasadnicze zawodowe	69%	23%	8%
Średnie i pomaturalne	78%	16%	6%
Wyższe i licencjat	90%	6%	4%
Jeszcze się uczą	81%	9%	10%
Samoocena sytuacji materialnej			
Dobra	82%	12%	6%
Średnia	79%	13%	8%
Zła	58%	34%	8%
Zainteresowanie polityką			
W ogóle niezainteresowani	71%	18%	11%
Raczej niezainteresowani	78%	14%	8%
Raczej zainteresowani	77%	17%	6%
Bardzo zainteresowani	90%	6%	4%

Od 2004 roku systematycznie rośnie odsetek respondentów, którzy zgodziliby się na przekazanie nawet więcej niż 3 złotych miesięcznie ze swoich podatków na pomoc rozwojową. W 2004 roku było to 6%, obecnie 14% (o 4 pkt. proc. więcej niż przed rokiem). Jednocześnie obniża się odsetek osób, które nie zgodziłyby się, aby pieniądze z ich podatków szły na pomoc rozwojową (z 25% w 2004 roku do 16% obecnie).

POLSKA ZOBOWIĄZAŁA SIĘ, ŻE BĘDZIE SYSTEMATYCZNIE ZWIĘKSZAĆ POMOC DLA KRAJÓW BIEDNIEJSZYCH. W ROKU ... (odpowiednio: 2004, 2005, 2006, 2007)... NA POMOC ROZWOJOWĄ POLSKA PRZEZNACZY Z BUDŻETU PAŃSTWA JEDNĄ DZIESIĄTĄ (1/10) PROCENTA DOCHODU NARODOWEGO. JEST TO OK. 2 ZŁ MIESIĘCZNIE NA GŁOWĘ STATYSTYCZNEGO PODATNIKA. GDYBY TO OD PANA/PANI ZALEŻAŁO, CZY ZGODZIŁ(A)BY SIĘ PAN/PANI, ŻEBY RZĄD POLSKI PRZEZNACZYŁ Z PANA(I) PODATKÓW 3 ZŁ MIESIĘCZNIE NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW?

	IX.2004	XII.2005	XII.2006	XI.2007	XII.2008
tak, nawet więcej niż 3 złote miesięcznie	6%	7%	10%	10%	14%
tak, 3 złote	48%	46%	45%	38%	46%
tak, ale mniej niż 3 złote	15%	16%	18%	20%	16%
nie	25%	22%	19%	17%	16%
<i>nie wiem</i>	6%	9%	8%	15%	8%

Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom.

6. DZIAŁANIA POMOCOWE W ZAKRESIE DEMOKRATYZACJI

Najczęściej wymienianym przez Polaków warunkiem, który powinien decydować o podejmowaniu przez Polskę działań z zakresu wspierania procesów demokratyzacji w innych krajach, jest zgoda rządu danego kraju na taką pomoc. Warunek ten jest wskazywany przez 29% respondentów.

Niewiele niższy – około 20% – jest odsetek wskazań na szereg innych warunków, z których żaden nie wyróżnia się jako ważniejszy od innych. Te inne warunki decydujące o akceptacji zaangażowania Polski w demokratyzację to: istnienie w danym kraju licznej mniejszości polskiej (22%), położenie geograficzne danego kraju (21%), podejmowanie podobnych działań przez inne kraje (21%) oraz istnienie w danym kraju opozycji demokratycznej (20%).

**OPRÓCZ UDZIELANIA POMOCY ROZWOJOWEJ DLA KRAJÓW BIEDNIEJSZYCH, POLSKA AKTYWNI
PROMUJE TAKŻE DEMOKRACJĘ, PRZESTRZEGANIE PRAW CZŁOWIEKA I PODSTAWOWYCH WOLNOŚCI
OBYWATELSKICH W KRAJACH, W KTÓRYCH ISTNIEJĄ NIEDEMOKRATYCZNE RZĄDY.
DEMOKRACJĘ CHARAKTERYZUJĄ WOLNE WYBORY, RZĄDY PRAWA, JAWNOŚĆ ŻYCIA PUBLICZNEGO,
SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE, OCHRONA PODSTAWOWYCH WOLNOŚCI OBYWATELSKICH
ORAZ SWOBODA ZRZESZANIA SIĘ I WYRAŻANIA OPINII.
POLSKA POSIADA DOŚWIADCZENIE W ZAKRESIE WSPIERANIA PRZEMIAN DEMOKRATYCZNYCH.
UWAŻA SIĘ ZATEM, ŻE POWINNA ODGRYWAĆ AKTYWNA ROLĘ W TEJ DZIEDZINIE.**

CO, JAKIE KRYTERIA – PANA(I) ZDANIEM – POWINNY DECYDOWAĆ O PODEJMOWANIU – LUB NIE – PRZEZ POLSKĘ DZIAŁAŃ Z ZAKRESU DEMOKRATYZACJI W KONKRETNICH KRAJACH?

	XII. 2006	XI. 2007	XII.2008
zgoda rządu danego kraju na taką pomoc	21%	24%	29%
istnienie w danym kraju licznej mniejszości polskiej	26%	23%	22%
położenie geograficzne danego kraju (inna polityka wobec Białorusi i Chin)	20%	20%	21%
podejmowanie podobnych działań przez inne kraje	16%	15%	21%
istnienie w danym kraju demokratycznej opozycji	18%	18%	20%
inne kryteria	0%	0%	1%
<i>żadne – Polska powinna podejmować takie działania w każdej sytuacji, gdy demokracja i prawa człowieka nie są przestrzegane</i>	6%	9%	8%
<i>Polska w ogóle nie powinna angażować się w działania na rzecz demokratyzacji w innych krajach</i>	16%	12%	6%
<i>trudno powiedzieć</i>	15%	20%	16%

*Wyniki nie sumują się do 100% - badani mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź
Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom.*

8% badanych wyraża pogląd, że Polska powinna podejmować działania na rzecz demokracji w każdej sytuacji, gdy demokracja i prawa człowieka nie są przestrzegane. Według 6% respondentów – przeciwnie – Polska w ogóle nie powinna angażować się w działania na rzecz demokratyzacji w innych krajach. 16% Polaków nie ma wyrobionego zdania na ten temat.

W porównaniu z sytuacją sprzed roku i dwóch lat hierarchia wymienianych warunków zaangażowania naszego kraju w demokratyzację innych państw zmieniła się tylko nieznacznie. Istnienie w danym kraju demokratycznej opozycji spadło z pozycji czwartej na piątą, a istnienie w danym kraju licznej mniejszości polskiej z pierwszej pozycji zajmowanej w 2006 roku na drugą. Od 2007 roku na pierwszym miejscu utrzymuje się zgoda danego kraju na taką pomoc, wymieniana obecnie przez 29% respondentów w porównaniu do 24% w 2007 i 21% w 2006 roku.

W żadnym z kolejnych sondaży nie udało się wyróżnić jednego warunku, który byłby dla Polaków zdecydowanie ważniejszym od innych argumentem na rzecz zaangażowania Polski w demokratyzację.

W kolejnych pomiarach zaobserwować można jedynie wyraźną tendencję do spadku odsetka odpowiedzi „Polska w ogóle nie powinna angażować się w działania na rzecz demokratyzacji w innych krajach”. W 2006 roku uważało tak 16% społeczeństwa, w 2007 – 12%, a w 2008 uważa tak już tylko 6%. Tak więc w ostatnim roku odsetek przeciwników zaangażowania Polski w demokratyzację zmniejszył się o połowę.

Wszystkim osobom, które nie sprzeciwiały się zaangażowaniu naszego kraju w demokratyzację innych krajów, zadano pytanie o sposób, w jaki Polska powinna promować demokrację w państwach, w których istnieją niedemokratyczne rządy. Również w tym przypadku respondenci nie wyróżniają wyraźnie żadnego ze sposobów promowania demokracji. Najczęściej (39%) wskazywali oni na prowadzenie wymiany młodzieży z tymi krajami. 30% chciałoby, aby do Polski zapraszani byli przedstawiciele opozycji demokratycznej.

Mniej więcej co czwarty respondent wskazywał na wspieranie niezależnego radia i telewizji nadających spoza granic kraju (26%), udzielanie studentom z tych krajów stypendiów na studia w Polsce (26%) oraz ponoszenie tej kwestii na forach międzynarodowych (25%). Co piąty

badany chciałby, aby wspierana była niezależna prasa z tych krajów. Wyraźnie rzadziej badani preferują jedynie wspieranie tworzenia portali internetowych z niezależnymi informacjami (13%).

Co piąty (21%) zwolennik wspierania demokratyzacji nie potrafił wskazać, właściwych jego zdaniem, sposobów prowadzenia tych działań.

W JAKI SPOSÓB, PANA(I) ZDANIEM, POLSKA POWINNA PROMOWAĆ DEMOKRACJĘ W KRAJACH, W KTÓRYCH ISTNIEJĄ NIEDEMOKRATYCZNE RZĄDY? - WYNIKI Z WYŁĄCZENIE OSÓB, KTÓRYCH ZDANIEM, POLSKA W OGÓLE NIE POWINNA ANGAŻOWAĆ SIĘ W DZIAŁANIA NA RZECZ DEMOKRATYZACJI W INNYCH KRAJACH -			
	XII. 2006 (N=846)	XI. 2007 (N=878)	XII.2008 (N=941)
prowadzić wymianę młodzieży z tymi krajami	39%	39%	39%
zapraszać do Polski przedstawicieli opozycji demokratycznej	30%	30%	30%
wspierać niezależne radio i telewizję, nadające spoza granic tego kraju	37%	29%	26%
udzielać studentom z tych krajów stypendiów na studia w Polsce	28%	27%	26%
podnosić tę kwestię na forach organizacji międzynarodowych (np. Organizacji Narodów Zjednoczonych, Parlamentu Europejskiego, Rady Europy)	33%	31%	25%
wspierać niezależną prasę w tych krajach	28%	25%	20%
wspierać tworzenie portali internetowych z niezależnymi informacjami	13%	15%	13%
w inny sposób	0%	0%	1%
<i>trudno powiedzieć</i>	<i>14%</i>	<i>21%</i>	<i>21%</i>

*Wyniki nie sumują się do 100% - badani mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź
Odpowiedzi zapisane kursywą nie były odczytywane respondentom.*

Od 2006 roku, kiedy po raz pierwszy zadano to pytanie, odpowiedzi rozkładają się w podobny sposób – trudno wyróżnić najważniejszy sposób wspierania demokratyzacji. Na pierwszym miejscu w hierarchii sposobów cały czas utrzymuje się prowadzenie wymiany młodzieży z tymi krajami, na dalszych miejscach występują przesunięcia, jednak różnice pomiędzy odsetkami wskazań na poszczególne pozycje są niewielkie.

Widoczna jest tendencja do spadku poparcia dla wspierania niezależnych mediów w tych krajach, z wyłączeniem jedynie Internetu. W przypadku telewizji i radia spadek ten wynosi od

2006 roku 11 punktów procentowych, a w przypadku prasy 8 punktów procentowych. Spadło również poparcie dla podnoszenia tych kwestii na forum organizacji międzynarodowych – o 8 punktów procentowych od 2006 roku.

MARGINES BŁĘDU PRZY WNIOSKOWANIU

Wiarygodność:	0,95	Wielkość frakcji:											
		1%	3%	5%	10%	15%	20%	25%	30%	35%	40%	45%	50%
Wielkość próby													
50		2,8%	4,7%	6,0%	8,3%	9,9%	11,1%	12,0%	12,7%	13,2%	13,6%	13,8%	13,9%
100		2,0%	3,3%	4,3%	5,9%	7,0%	7,8%	8,5%	9,0%	9,3%	9,6%	9,8%	9,8%
150		1,6%	2,7%	3,5%	4,8%	5,7%	6,4%	6,9%	7,3%	7,6%	7,8%	8,0%	8,0%
200		1,4%	2,4%	3,0%	4,2%	4,9%	5,5%	6,0%	6,4%	6,6%	6,8%	6,9%	6,9%
250		1,2%	2,1%	2,7%	3,7%	4,4%	5,0%	5,4%	5,7%	5,9%	6,1%	6,2%	6,2%
300		1,1%	1,9%	2,5%	3,4%	4,0%	4,5%	4,9%	5,2%	5,4%	5,5%	5,6%	5,7%
350		1,0%	1,8%	2,3%	3,1%	3,7%	4,2%	4,5%	4,8%	5,0%	5,1%	5,2%	5,2%
400		1,0%	1,7%	2,1%	2,9%	3,5%	3,9%	4,2%	4,5%	4,7%	4,8%	4,9%	4,9%
450		0,9%	1,6%	2,0%	2,8%	3,3%	3,7%	4,0%	4,2%	4,4%	4,5%	4,6%	4,6%
500		0,9%	1,5%	1,9%	2,6%	3,1%	3,5%	3,8%	4,0%	4,2%	4,3%	4,4%	4,4%
550		0,8%	1,4%	1,8%	2,5%	3,0%	3,3%	3,6%	3,8%	4,0%	4,1%	4,2%	4,2%
600		0,8%	1,4%	1,7%	2,4%	2,9%	3,2%	3,5%	3,7%	3,8%	3,9%	4,0%	4,0%
650		0,8%	1,3%	1,7%	2,3%	2,7%	3,1%	3,3%	3,5%	3,7%	3,8%	3,8%	3,8%
700		0,7%	1,3%	1,6%	2,2%	2,6%	3,0%	3,2%	3,4%	3,5%	3,6%	3,7%	3,7%
750		0,7%	1,2%	1,6%	2,1%	2,6%	2,9%	3,1%	3,3%	3,4%	3,5%	3,6%	3,6%
800		0,7%	1,2%	1,5%	2,1%	2,5%	2,8%	3,0%	3,2%	3,3%	3,4%	3,4%	3,5%
850		0,7%	1,1%	1,5%	2,0%	2,4%	2,7%	2,9%	3,1%	3,2%	3,3%	3,3%	3,4%
900		0,7%	1,1%	1,4%	2,0%	2,3%	2,6%	2,8%	3,0%	3,1%	3,2%	3,3%	3,3%
950		0,6%	1,1%	1,4%	1,9%	2,3%	2,5%	2,8%	2,9%	3,0%	3,1%	3,2%	3,2%
1000		0,6%	1,1%	1,4%	1,9%	2,2%	2,5%	2,7%	2,8%	3,0%	3,0%	3,1%	3,1%
1050		0,6%	1,0%	1,3%	1,8%	2,2%	2,4%	2,6%	2,8%	2,9%	3,0%	3,0%	3,0%
1100		0,6%	1,0%	1,3%	1,8%	2,1%	2,4%	2,6%	2,7%	2,8%	2,9%	2,9%	3,0%
1150		0,6%	1,0%	1,3%	1,7%	2,1%	2,3%	2,5%	2,6%	2,8%	2,8%	2,9%	2,9%
1200		0,6%	1,0%	1,2%	1,7%	2,0%	2,3%	2,5%	2,6%	2,7%	2,8%	2,8%	2,8%
1250		0,6%	0,9%	1,2%	1,7%	2,0%	2,2%	2,4%	2,5%	2,6%	2,7%	2,8%	2,8%
1300		0,5%	0,9%	1,2%	1,6%	1,9%	2,2%	2,4%	2,5%	2,6%	2,7%	2,7%	2,7%
1350		0,5%	0,9%	1,2%	1,6%	1,9%	2,1%	2,3%	2,4%	2,5%	2,6%	2,7%	2,7%
1400		0,5%	0,9%	1,1%	1,6%	1,9%	2,1%	2,3%	2,4%	2,5%	2,6%	2,6%	2,6%
1450		0,5%	0,9%	1,1%	1,5%	1,8%	2,1%	2,2%	2,4%	2,5%	2,5%	2,6%	2,6%
1500		0,5%	0,9%	1,1%	1,5%	1,8%	2,0%	2,2%	2,3%	2,4%	2,5%	2,5%	2,5%

TABELE PREZENTUJĄCE ZRÓŻNICOWANIA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNE

Z 200 PAŃSTW NA ŚWIECIE, ILE PAŃSTW – PANA(I) ZDANIEM -
JEST BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWIŃNIĘTYCH OD POLSKI?

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		do 49 państw	50-99 państw	100 państw	powyżej 100 państw	trudno powiedzieć	
OGÓŁEM		17	17	20	17	29	1001
PŁEĆ	mężczyźni	16	15	22	24	23	478
	kobiety	17	19	18	12	34	523
WIEK	15-19	25	25	13	12	26	83
	20-29	20	17	20	19	23	197
	30-39	17	24	19	18	23	169
	40-49	14	14	20	24	27	157
	50-59	15	15	26	13	31	178
	60 +	13	13	18	17	39	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	16	20	15	9	40	156
	zasadnicze zawodowe	17	16	21	11	35	246
	średnie i pomaturalne	15	18	20	20	26	325
	wyższe i licencjat	16	15	23	33	13	164
	jeszcze się uczą	21	17	19	12	30	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	12	19	22	17	30	378
	miasta do 20 tys.	16	19	12	12	41	129
	miasta 20-100 tys.	20	15	23	16	26	196
	miasta 100-500 tys.	13	19	23	20	25	177
	miasta pow. 500 tys.	30	11	14	24	21	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	12	19	22	17	30	378
	miasto	19	16	19	18	28	623
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	20	16	12	36	15	87
	prywatni przedsiębiorcy	5	9	37	31	18	49
	pracownicy administracji i usług	16	22	14	24	23	170
	robotnicy	22	14	23	14	26	129
	rolnicy	11	22	29	15	23	46
	gospodynie domowe	20	23	19	8	29	53
	emeryci	12	15	20	14	39	215
	reńdści	15	14	21	13	36	73
	uczniowie i studenci	21	17	19	12	30	110
	bezrobotni	22	20	20	6	33	70
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	17	18	20	23	22	479
	nie pracujący	16	17	20	12	35	522
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	18	17	21	23	21	281
	średnia	16	17	20	16	31	586
	zła	15	18	17	12	38	134
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	17	16	20	17	31	623
	jest jedno lub więcej	16	19	21	18	26	378
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	15	15	16	9	44	255
	raczej się nie interesują	19	20	18	13	29	406
	raczej się interesują	15	16	24	28	18	281
	bardzo zainteresowani	15	12	29	34	10	59
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	18	18	18	12	35	662
	zainteresowani	15	15	25	29	17	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	19	21	18	18	23	80
	centrolewicowe	19	14	15	30	22	78
	centroprawicowe	15	15	28	23	18	135
	prawicowe	18	16	23	27	16	224
	trudno powiedzieć	16	18	18	9	40	483
O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	słyszeli	20	15	25	27	14	134
	nie słyszeli	16	18	19	16	31	867
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	zasknęli się	17	16	24	22	22	427
	nie zasknęli się	17	18	17	14	34	574
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIŃNIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	zdecydowanie powinna wspomagać	16	16	24	22	22	240
	raczej powinna wspomagać	17	18	19	18	28	600
	nie powinna wspomagać	12	18	17	10	43	124
	trudno powiedzieć	27	12	12	8	41	37
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIŃNIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	powinna wspomagać	17	17	21	19	26	840
	nie powinna wspomagać	12	18	17	10	43	124
	trudno powiedzieć	27	12	12	8	41	37
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	za mało pieniędzy	12	17	23	30	18	155
	tylko ile powinna	20	18	22	16	24	497
	za dużo pieniędzy	21	16	12	14	38	71
	trudno powiedzieć	12	16	17	14	41	278
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYŚMY:	więcej niż 3 zł	14	18	21	19	27	144
	3 zł	17	18	22	20	23	460
	mniej niż 3 zł	21	19	23	11	25	164
	odmowa przekazania	14	15	15	21	36	156
	trudno powiedzieć	13	14	11	5	57	77

CZY SŁYSZAŁ(A) PAN(I) O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ
ZWIĄZANYCH Z OGRANICZENIEM UBÓSTWA NA ŚWIECIE DO 2015 ROKU?

		DANE W PROC.		LICZBA OSÓB
		tak	nie	
OGÓLEM		13	87	1001
PLEĆ	mężczyźni	14	86	478
	kobiety	13	87	523
WIEK	15-19	9	91	83
	20-29	13	87	197
	30-39	15	85	169
	40-49	16	84	157
	50-59	15	85	178
	60 +	12	88	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	10	90	156
	zasadnicze zawodowe	10	90	246
	średnie i pomaturalne	13	87	325
	wyższe i licencjat	24	76	164
	jeszcze się uczą	11	89	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	10	90	378
	miasta do 20 tys.	10	90	129
	miasta 20-100 tys.	11	89	196
	miasta 100-500 tys.	18	82	177
	miasta pow. 500 tys.	25	75	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	10	90	378
	miasto	16	84	623
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	27	73	87
	prywatni przedsiębiorcy	14	86	49
	pracownicy administracji i usług	13	87	170
	robotnicy	15	85	129
	rolnicy	20	80	46
	gospodynie domowe	5	95	53
	emeryci	12	88	215
	renciści	11	89	73
	uczniowie i studenci	11	89	110
	bezrobotni	9	91	70
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	17	83	479
	nie pracujący	10	90	522
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	17	83	281
	średnia	12	88	586
	zła	13	87	134
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	15	85	623
	jest jedno lub więcej	11	89	378
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	4	96	255
	raczej się nie interesują	11	89	406
	raczej się interesują	23	77	281
	bardzo zainteresowani	26	74	59
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	8	92	662
	zainteresowani	23	77	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	22	78	80
	centrolewicowe	24	76	78
	centroprawicowe	20	80	135
	prawicowe	17	83	224
	trudno powiedzieć	7	93	483
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWINIĘTYCH	do 49 państw	16	84	166
	50-99 państw	11	89	172
	100 państw	17	83	200
	powyżej 100 państw	21	79	175
	trudno powiedzieć	6	94	288
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	zasknęli się	25	75	427
	nie zasknęli się	5	95	574
	trudno powiedzieć			
POLSKA ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	zdecydowanie powinna wspomagać	23	77	240
	raczej powinna wspomagać	12	88	600
	nie powinna wspomagać	6	94	124
	trudno powiedzieć		100	37
POLSKA ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	powinna wspomagać	15	85	840
	nie powinna wspomagać	6	94	124
	trudno powiedzieć		100	37
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	za mało pieniędzy	15	85	155
	tylko ile powinna	17	83	497
	za dużo pieniędzy	6	94	71
	trudno powiedzieć	9	91	278
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYSMY:	więcej niż 3 zł	24	76	144
	3 zł	15	85	460
	mniej niż 3 zł	11	89	164
	odmowa przekazania	6	94	156
	trudno powiedzieć	5	95	77

**CZY W CIĄGU OSTATNIH DWÓCH-TRZECH MIESIĘCY
ZETKNAŁ(A) SIĘ PAN(I) Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW?**

		DANE W PROC.		LICZBA OSÓB
		tak	nie	
OGÓLEM		43	57	1001
PLEĆ	mężczyźni	46	54	478
	kobiety	40	60	523
WIEK	15-19	33	67	83
	20-29	43	57	197
	30-39	48	52	169
	40-49	46	54	157
	50-59	43	57	178
	60 +	40	60	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	33	67	156
	zasadnicze zawodowe	39	61	246
	średnie i pomaturalne	44	56	325
	wyższe i licencjat	57	43	164
	jeszcze się uczą	39	61	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	34	66	378
	miasta do 20 tys.	42	58	129
	miasta 20-100 tys.	44	56	196
	miasta 100-500 tys.	59	41	177
	miasta pow. 500 tys.	45	55	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	34	66	378
	miasto	48	52	623
GRUPA SPOLECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	55	45	87
	prywatni przedsiębiorcy	53	47	49
	pracownicy administracji i usług	37	63	170
	robotnicy	47	53	129
	rolnicy	40	60	46
	gospodynie domowe	43	57	53
	emeryci	42	58	215
	renciści	39	61	73
	uczniowie i studenci	39	61	110
bezrobotni	40	60	70	
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	45	55	479
	nie pracujący	41	59	522
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	47	53	281
	średnia	43	57	586
	zła	33	67	134
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	41	59	623
	jest jedno lub więcej	45	55	378
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	20	80	255
	raczej się nie interesują	43	57	406
	raczej się interesują	58	42	281
	bardzo zainteresowani	67	33	59
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	34	66	662
	zainteresowani	59	41	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	42	58	80
	centrolewicowe	57	43	78
	centroprawicowe	49	51	135
	prawicowe	50	50	224
	trudno powiedzieć	35	65	483
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWINIĘTYCH	do 49 państw	43	57	166
	50-99 państw	38	62	172
	100 państw	50	50	200
	powyżej 100 państw	54	46	175
	trudno powiedzieć	33	67	288
O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	słyszeli	80	20	134
	nie słyszeli	37	63	867
POLSKA ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	zdecydowanie powinna wspomagać	53	47	240
	raczej powinna wspomagać	43	57	600
	nie powinna wspomagać	31	69	124
	trudno powiedzieć	16	84	37
POLSKA ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	powinna wspomagać	46	54	840
	nie powinna wspomagać	31	69	124
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	trudno powiedzieć	16	84	37
	za mało pieniędzy	44	56	155
	tyle ile powinna	43	57	497
	za dużo pieniędzy	43	57	71
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYŚMY:	trudno powiedzieć	41	59	278
	więcej niż 3 zł	51	49	144
	3 zł	43	57	460
	mniej niż 3 zł	40	60	164
	odmowa przekazania	38	62	156
	trudno powiedzieć	39	61	77

SKĄD POCHODZIŁY TE INFORMACJE?
- WYNIKI WŚRÓD OSÓB, KTÓRE ZETKNEŁY SIĘ Z INFORMACJAMI O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ -
 1. z prasy, 2. radia, 3. telewizji;
 4. z Internetu; 5. ze szkoły, uczelni; 6. od rodziny, znajomych;
 7. z wystawy, ulotki, 8.z Kościoła; 96. z innych źródeł; 97. nie pamiętam

		DANE W PROC.											LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	7	8	96	97		
OGÓLEM		27	21	89	12	2	3	0	1	0	0	427	
PLEĆ	mężczyźni	30	24	89	15	2	1		1			219	
	kobiety	23	19	88	9	3	6	1	2	0	1	208	
WIEK	15-19	15	9	96	13	23	5		4			28	
	20-29	23	22	87	23	2	1					84	
	30-39	20	22	92	18	1	6					81	
	40-49	28	19	88	13	2	3	2	5			72	
	50-59	32	19	85	1		4		1		1	76	
	60 +	35	26	88	4		2		0	1		87	
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	10	7	92			3					51	
	zasadnicze zawodowe	21	13	95	5		3		0			95	
	średnie i pomaturalne	27	22	85	9	1	4	1	2		1	144	
	wyższe i licencjat	41	33	84	23	1	2		2	1		93	
	jeszcze się uczą	27	28	92	28	17	3		3			43	
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	17	22	89	6	1	1		2			127	
	miasta do 20 tys.	35	18	88	10	2	8		1		2	54	
	miasta 20-100 tys.	33	24	87	20	3	3		1			87	
	miasta 100-500 tys.	27	20	93	13	2	2			1		105	
	miasta pow. 500 tys.	30	20	83	15	5	5	2	1			54	
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	17	22	89	6	1	1		2			127	
	miasto	31	21	88	15	3	4	0	1	0	0	300	
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	40	26	84	36	2	3					48	
	prywatni przedsiębiorcy	24	42	80	22	2	5		6			26	
	pracownicy administracji i usług	26	18	79	12	2	9	2				63	
	robotnicy	20	15	95	5						2	61	
	rolnicy	30	20	68					10			18	
	gospodynie domowe	10	15	100	7		7					23	
	emeryci	35	24	91	4		1		1	1		90	
	reńdści	21	15	94	3							28	
	uczniowie i studenci	27	28	92	28	17	3		3			43	
	bezrobotni	16	8	96			5					28	
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	27	22	84	16	1	4	1	2		1	215	
	nie pracujący	26	20	93	9	3	2		1	0		212	
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	27	30	85	21	4	4		1			133	
	średnia	29	18	91	9	2	3	0	1	0	0	251	
	zła	13	9	88	2	2	3		5			44	
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	31	22	86	13	2	1	0	1	0		256	
	jest jedno lub więcej	20	20	92	11	2	7		2		1	171	
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	8	7	100	2				1	1		51	
	raczej się nie interesują	18	16	88	9	4	4		0		1	175	
	raczej się interesują	36	27	87	18	2	4	1	2			162	
	bardzo zainteresowani	55	36	80	16	2			3			39	
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	15	14	91	7	3	3		0	0	0	226	
	zainteresowani	40	29	86	18	2	3	1	2			201	
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	40	20	79	7	4	7		5			33	
	centrolewicowe	41	27	79	14		2					45	
	centroprawicowe	34	29	91	21	3	1	2				66	
	prawicowe	27	28	85	19	1	0		3	1		112	
	trudno powiedzieć	17	13	94	5	3	5		0		1	171	
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWINIĘTYCH	do 49 państw	19	14	92	13	3	4	2				71	
	50-99 państw	17	10	90	9	3	1			1	2	66	
	100 państw	36	30	88	11	3	4		2			101	
	powyżej 100 państw	35	28	84	19	3	2		3			94	
	trudno powiedzieć	22	18	90	7		5				1	95	
O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	słyszeli	44	29	86	22	5	2	1	0	1		107	
	nie słyszeli	21	18	89	9	2	4		2		0	320	
Z INFORMACJAMI O POMOCY ROZWOJOWEJ POLSKA ROZWIJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	zetknęli się	27	21	89	12	2	3	0	1	0	0	427	
	zdecydowanie powinna wspomagać	29	21	86	19	4	4		2		1	127	
	raczej powinna wspomagać	27	22	90	10	2	1	0	1			256	
	nie powinna wspomagać	18	18	89	6		14			2		38	
POLSKA ROZWIJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	trudno powiedzieć	12		88								6	
	powinna wspomagać	28	22	89	13	3	2	0	1		0	383	
	nie powinna wspomagać	18	18	89	6		14			2		38	
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	trudno powiedzieć	12		88								6	
	za mało pieniędzy	29	27	88	20	4	6		2			68	
	tylko ile powinna	29	24	88	13	3	1	1	1	0	1	215	
	za dużo pieniędzy	19	18	79	8		10					30	
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYŚMY:	trudno powiedzieć	23	12	92	7	1	3		2			115	
	więcej niż 3 zł	33	29	91	27	1	3		2			73	
	3 zł	27	22	88	13	4	3	1	1	1	1	199	
	mniej niż 3 zł	30	16	88	4	2	7			1		66	
	odmowa przekazania	18	20	86	5	2	1		1			58	
trudno powiedzieć	24	11	93	1				6			30		

JAKIE KWESTIE - PAN(A) ZDANIEM - STANOWIĄ NAJWIĘKSZE WYZWANIA NA DRODZE ROZWOJU KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH?

1. Analfabetyzm; 2. Choroby zakaźne, w tym HIV/AIDS; 3. Dostęp do wody pitnej; 4. Niezdolność do wytworzenia wystarczającej ilości żywności; 5. Zanieczyszczenie środowiska i eksploatacja zasobów naturalnych; 6. Konflikty zbrojne i inne konflikty wewnętrzne; 7. Niedemokratyczne rządy i łamanie praw człowieka. 96. Inne; 97. nie wiem, trudno powiedzieć.

		DANE W PROC.									LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	7	96	97	
OGÓLEM		28	51	37	35	13	43	16	1	8	1001
PLEĆ	mężczyźni	27	48	34	34	15	45	19	1	6	478
	kobiety	30	53	40	35	11	42	14	1	9	523
WIEK	15-19	33	60	36	34	15	41	12		5	83
	20-29	28	50	45	36	18	45	19	1	4	197
	30-39	32	56	33	29	17	50	18		7	169
	40-49	27	43	38	37	14	41	20	0	10	157
	50-59	31	52	35	35	11	43	14	3	8	178
	60 +	23	48	35	37	7	39	14	2	11	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	21	51	32	38	11	42	10	0	12	156
	zasadnicze zawodowe	21	54	34	33	12	38	13	2	12	246
	średnie i pomaturalne	34	48	38	31	16	46	21	1	7	325
	wyższe i licencjat	32	45	44	40	11	49	20	2	2	164
	jeszcze się uczą	31	56	38	37	12	43	13		4	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	29	48	35	36	13	42	13	1	7	378
	miasta do 20 tys.	19	41	26	30	12	42	18		17	129
	miasta 20-100 tys.	27	58	42	31	10	41	14	2	8	196
	miasta 100-500 tys.	34	55	44	37	17	46	23	1	1	177
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	miasta pow. 500 tys.	29	51	40	39	13	51	21	1	7	121
	wieś	29	48	35	36	13	42	13	1	7	378
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	miasto	28	52	39	34	13	45	18	1	8	623
	kierownicy, specjaliści	35	42	46	41	6	52	24	1	3	87
	prywatni przedsiębiorcy	33	44	29	35	23	62	21	4	2	49
	pracownicy administracji i usług	31	49	34	26	19	45	26		9	170
	robotnicy	27	61	44	30	17	45	10	1	6	129
	rolnicy	21	34	27	39	10	39	17		11	46
	gospodynie domowe	31	49	38	33	7	47	19		12	53
	emeryci	25	53	35	35	7	40	14	3	10	215
	renciści	23	43	43	38	13	40	11	1	13	73
	uczniowie i studenci	31	56	38	37	12	43	13		4	110
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	bezrobotni	28	56	35	47	18	28	11		7	70
	aktywni zawodowo	30	49	37	32	16	47	20	1	6	479
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	nie pracujący	27	52	37	37	11	40	13	1	9	522
	dobra	30	51	39	33	15	48	19	1	6	281
	średnia	31	52	38	35	13	41	15	1	7	586
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	zła	15	45	29	37	11	42	15	1	16	134
	nie ma	28	48	39	35	12	37	18	1	9	623
	jest jedno lub więcej	28	55	34	34	15	54	14	1	5	378
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	26	50	40	28	16	33	13		12	255
	raczej się nie interesują	27	49	39	36	12	46	15	1	8	406
	raczej się interesują	32	52	35	39	11	47	18	2	4	281
	bardzo zainteresowani	31	51	26	35	18	53	29	3	6	59
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	27	50	39	33	13	41	14	1	9	662
	zainteresowani	32	52	33	39	12	48	20	2	4	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	31	59	38	34	7	38	18	3	9	80
	centrolewicowe	38	65	50	53	10	29	11		1	78
	centroprawicowe	32	50	35	34	13	48	22	2	4	135
	prawicowe	26	49	39	38	14	53	21	1	3	224
	trudno powiedzieć	27	48	35	31	14	41	13	1	12	483
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWINIĘTYCH	do 49 państw	35	51	38	35	12	43	13	1	5	166
	50-99 państw	28	57	36	36	16	46	23	0	3	172
	100 państw	33	59	35	36	12	49	13	2	2	200
	powyżej 100 państw	31	36	34	42	18	49	28	1	3	175
O MILENINIOWYCH CELACH ROZWOJU ONZ.	trudno powiedzieć	20	50	41	28	10	34	10	1	19	288
	słyszeli	32	62	43	46	12	47	19	1	2	134
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW.	nie słyszeli	28	49	36	33	13	43	16	1	8	867
	zasknęli się	30	51	43	40	13	47	20	2	2	427
POLSKA ROZWOJÓW KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ.	nie zasknęli się	27	50	33	31	13	40	14	1	12	574
	zdecydowanie powinna wspomagać	32	51	46	34	15	44	18	2	4	240
	raczej powinna wspomagać	30	54	36	38	12	44	16	1	5	600
	nie powinna wspomagać	17	39	29	25	15	41	18		19	124
POLSKA ROZWOJÓW KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ.	trudno powiedzieć	25	32	22	18	8	43	8	1	31	37
	powinna wspomagać	30	53	39	37	13	44	17	1	5	840
	nie powinna wspomagać	17	39	29	25	15	41	18		19	124
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ.	trudno powiedzieć	25	32	22	18	8	43	8	1	31	37
	za mało pieniędzy	31	48	39	38	14	37	12	2	6	155
	tylko ile powinna	33	51	38	37	10	43	20	1	5	497
	za dużo pieniędzy	26	48	33	28	20	34	10		15	71
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYSMY.	trudno powiedzieć	20	52	36	32	16	50	15	1	12	278
	więcej niż 3 zł	32	52	39	34	14	46	25	3	5	144
	3 zł	29	53	39	37	15	48	17	0	5	460
	mniej niż 3 zł	32	54	33	39	7	35	11	2	8	164
	odmowa przekazania	23	43	36	23	13	42	16	1	15	156
trudno powiedzieć	19	39	35	36	14	35	11		16	77	

CZY UWAŻA PAN(I), ŻE POLSKA POWINNA, CZY NIE POWINNA
WSPOMAGAĆ ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIŃNIĘTYCH?

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		zdecydowanie powinna	raczej powinna	raczej nie powinna	zdecydowanie nie powinna	nie wiem	
OGÓLEM		24	60	8	4	4	1001
PLEĆ	mężczyźni	26	60	7	4	3	478
	kobiety	22	60	10	4	5	523
WIEK	15-19	31	67			3	83
	20-29	23	65	7	4	2	197
	30-39	20	67	7	2	3	169
	40-49	20	63	9	3	4	157
	50-59	29	55	9	4	4	178
	60 +	24	49	13	8	6	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	22	50	13	9	6	156
	zasadnicze zawodowe	19	61	10	6	4	246
	średnie i pomaturalne	21	62	9	4	4	325
	wyższe i licencjat	33	60	4	1	2	164
	jeszcze się uczą	31	65	1	0	2	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	24	59	9	4	3	378
	miasta do 20 tys.	16	63	13	4	4	129
	miasta 20-100 tys.	26	57	9	3	5	196
	miasta 100-500 tys.	26	63	4	5	3	177
	miasta pow. 500 tys.	29	59	5	5	2	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	24	59	9	4	3	378
	miasto	24	60	8	4	4	623
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	40	59	1			87
	prywatni przedsiębiorcy	37	53	5	2	2	49
	pracownicy administracji i usług	16	64	11	3	6	170
	robotnicy	20	63	9	6	2	129
	rolnicy	24	64	3	2	7	46
	gospodynie domowe	13	65	11	10		53
	emeryci	24	52	13	7	4	215
	renciści	26	57	6	5	7	73
	uczniowie i studenci	31	65	1	0	2	110
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	niepracujący	16	63	11	5	5	70
	aktywni zawodowo	24	62	7	3	3	479
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	24	58	9	5	4	522
	średnia	33	56	5	2	3	281
	zła	21	64	9	3	4	586
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	19	50	13	14	5	134
	jest jedno lub więcej	25	57	8	5	5	623
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	23	65	8	2	2	378
	raczej się nie interesują	20	56	12	5	7	255
	raczej się interesują	19	66	8	4	4	406
	bardzo zainteresowani	33	56	7	3	1	281
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	39	53	3	4		59
	zainteresowani	19	62	9	5	5	662
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	34	56	6	3	1	339
	centrolewicowe	24	62	12	2		80
	centroprawicowe	28	67	5		1	78
	prawicowe	32	58	5	2	3	135
	trudno powiedzieć	25	64	5	4	3	224
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWIŃNIĘTYCH	do 49 państw	21	57	11	6	5	483
	50-99 państw	22	63	7	2	6	166
	100 państw	22	62	9	4	3	172
	powyżej 100 państw	29	58	9	2	2	200
O MILENIJNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	trudno powiedzieć	19	58	10	8	5	288
	słyszeli	41	54	4	1		134
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	nie słyszeli	21	61	9	5	4	867
	zasknęli się	30	60	6	3	1	427
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	nie zasknęli się	20	60	10	5	5	574
	za mało pieniędzy	35	58	4	2	2	155
	tylko ile powinna	25	66	5	2	2	497
	za dużo pieniędzy	13	25	31	24	8	71
	trudno powiedzieć	19	60	10	4	6	278
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYŚMY:	więcej niż 3 zł	44	54		1	1	144
	3 zł	24	66	6	2	2	460
	mniej niż 3 zł	11	68	13	3	4	164
	odmowa przekazania	13	45	18	17	7	156
	trudno powiedzieć	36	47	5	4	9	77

CZY UWAŻA PAN(I), ŻE POLSKA POWINNA, CZY NIE POWINNA
WSPOMAGAĆ ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIINIĘTYCH?

		DANE W PROC.				LICZBA OSÓB
		zdecydowani e powinna wspomagać	raczej powinna wspomagać	nie powinna wspomagać	trudno powiedzieć	
OGÓLEM		24	60	12	4	1001
PLEC	mężczyźni	26	60	11	3	478
	kobiety	22	60	14	5	523
WIEK	15-19	31	67		3	83
	20-29	23	65	10	2	197
	30-39	20	67	10	3	169
	40-49	20	63	13	4	157
	50-59	29	55	13	4	178
	60 +	24	49	21	6	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	22	50	22	6	156
	zasadnicze zawodowe	19	61	15	4	246
	średnie i pomaturalne	21	62	13	4	325
	wyższe i licencjat	33	60	5	2	164
	jeszcze się uczą	31	65	2	2	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	24	59	14	3	378
	miasta do 20 tys.	16	63	17	4	129
	miasta 20-100 tys.	26	57	12	5	196
	miasta 100-500 tys.	26	63	9	3	177
	miasta pow. 500 tys.	29	59	10	2	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	24	59	14	3	378
	miasto	24	60	12	4	623
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	40	59	1		87
	prywatni przedsiębiorcy	37	53	7	2	49
	pracownicy administracji i usług	16	64	14	6	170
	robotnicy	20	63	15	2	129
	rolnicy	24	64	5	7	46
	gospodynie domowe	13	65	22		53
	emeryci	24	52	20	4	215
	renciści	26	57	11	7	73
	uczniowie i studenci	31	65	2	2	110
	bezrobotni	16	63	16	5	70
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	24	62	10	3	479
	nie pracujący	24	58	14	4	522
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	33	56	7	3	281
	średnia	21	64	11	4	586
	zła	19	50	27	5	134
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	25	57	14	5	623
	jest jedno lub więcej	23	65	10	2	378
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	20	56	17	7	255
	raczej się nie interesują	19	66	12	4	406
	raczej się interesują	33	56	10	1	281
	bardzo zainteresowani	39	53	8		59
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	19	62	14	5	662
	zainteresowani	34	56	10	1	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	24	62	14		80
	centrolewicowe	28	67	5	1	78
	centroprawicowe	32	58	6	3	135
	prawicowe	25	64	8	3	224
	trudno powiedzieć	21	57	17	5	483
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWIINIĘTYCH	do 49 państw	22	63	9	6	166
	50-99 państw	22	62	13	3	172
	100 państw	29	58	11	2	200
	powyżej 100 państw	31	61	7	2	175
	trudno powiedzieć	19	58	18	5	288
O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	słyszeli	41	54	5		134
	nie słyszeli	21	61	14	4	867
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	zasknęli się	30	60	9	1	427
	nie zasknęli się	20	60	15	5	574
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	za mało pieniędzy	35	58	6	2	155
	tyle ile powinna	25	66	7	2	497
	za dużo pieniędzy	13	25	54	8	71
	trudno powiedzieć	19	60	15	6	278
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYŚMY:	więcej niż 3 zł	44	54	1	1	144
	3 zł	24	66	8	2	460
	mniej niż 3 zł	11	68	16	4	164
	odmowa przekazania	13	45	35	7	156
	trudno powiedzieć	36	47	9	9	77

CZY UWAŻA PAN(I), ŻE POLSKA POWINNA, CZY NIE POWINNA
WSPOMAGAĆ ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIĄTYCH?

		DANE W PROC.			LICZBA OSÓB
		powinna wspomagać	nie powinna wspomagać	trudno powiedzieć	
OGÓLEM		84	12	4	1001
PŁEĆ	mężczyźni	86	11	3	478
	kobiety	82	14	5	523
WIEK	15-19	97		3	83
	20-29	88	10	2	197
	30-39	87	10	3	169
	40-49	83	13	4	157
	50-59	83	13	4	178
	60 +	74	21	6	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	72	22	6	156
	zasadnicze zawodowe	81	15	4	246
	średnie i pomaturalne	83	13	4	325
	wyższe i licencjat	93	5	2	164
	jeszcze się uczą	96	2	2	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	83	14	3	378
	miasta do 20 tys.	79	17	4	129
	miasta 20-100 tys.	83	12	5	196
	miasta 100-500 tys.	89	9	3	177
	miasta pow. 500 tys.	88	10	2	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	83	14	3	378
	miasto	84	12	4	623
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	99	1		87
	prywatni przedsiębiorcy	91	7	2	49
	pracownicy administracji i usług	80	14	6	170
	robotnicy	83	15	2	129
	rolnicy	88	5	7	46
	gospodynie domowe	78	22		53
	emeryci	76	20	4	215
	renciści	82	11	7	73
	uczniowie i studenci	96	2	2	110
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	bezrobotni	79	16	5	70
	aktywni zawodowo	86	10	3	479
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	nie pracujący	82	14	4	522
	dobra	89	7	3	281
	średnia	85	11	4	586
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	zła	68	27	5	134
	nie ma	82	14	5	623
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	jest jedno lub więcej	88	10	2	378
	w ogóle się nie interesują	76	17	7	255
	raczej się nie interesują	84	12	4	406
	raczej się interesują	89	10	1	281
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	bardzo zainteresowani	92	8		59
	niezainteresowani	81	14	5	662
POGLĄDY POLITYCZNE	zainteresowani	89	10	1	339
	lewicowe	86	14		80
	centrolewicowe	94	5	1	78
	centroprawicowe	90	6	3	135
	prawicowe	89	8	3	224
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWIĄTYCH	trudno powiedzieć	78	17	5	483
	do 49 państw	85	9	6	166
	50-99 państw	85	13	3	172
	100 państw	87	11	2	200
	powyżej 100 państw	91	7	2	175
O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	trudno powiedzieć	76	18	5	288
	słyszeli	95	5		134
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	nie słyszeli	82	14	4	867
	zasknęli się	90	9	1	427
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	nie zasknęli się	80	15	5	574
	za mało pieniędzy	92	6	2	155
	tylko tyle powinna	91	7	2	497
	za dużo pieniędzy	38	54	8	71
	trudno powiedzieć	79	15	6	278
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYSMY:	więcej niż 3 zł	98	1	1	144
	3 zł	90	8	2	460
	mniej niż 3 zł	80	16	4	164
	odmowa przekazania	58	35	7	156
	trudno powiedzieć	82	9	9	77

JEŚLI TAK, TO DLACZEGO?
 - WYNIKI WŚRÓD OSÓB, KTÓRE UWAŻAJĄ, ŻE POLSKA POWINNA WSPOMAGAĆ ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH
 1. mamy moralny obowiązek pomagać biedniejszym krajom; 2. bogatsze państwa pomogły nam, więc teraz my powinniśmy pomóc biedniejszym;
 3. Polska jest krajem wystarczająco zamożnym by pomagać innym ; 4. pomaganie innym może przynieść nam korzyści, np. zwiększyć prestiż Polski na świecie
 5. konieczność pomocy wynika z międzynarodowych zobowiązań przyjętych przez Polskę; 96. z innych powodów
 97. nie wiem

		DANE W PROC.							LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	96	97	
OGÓŁEM		58	47	10	19	19	0	2	840
PŁEĆ	mężczyźni	54	47	12	21	22	0	2	412
	kobiety	62	46	9	18	16		2	428
WIEK	15-19	53	40	9	30	13		5	81
	20-29	56	48	12	19	24		2	173
	30-39	56	45	10	22	20		2	147
	40-49	59	51	8	23	20	1	1	131
	50-59	61	44	9	13	21		1	149
	60 +	62	49	12	14	13	1	2	159
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	60	48	11	17	11	1	1	112
	zasadnicze zawodowe	55	54	9	15	19		1	199
	średnie i pomaturalne	59	43	8	23	23	0	2	270
	wyższe i licencjat	59	44	16	21	22		1	153
	jeszcze się uczą	59	43	9	20	13		4	106
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	61	43	10	19	12	0	1	314
	miasta do 20 tys.	52	48	5	11	24		4	101
	miasta 20-100 tys.	53	48	14	24	18		2	162
	miasta 100-500 tys.	65	48	8	21	25	1	1	157
	miasta pow. 500 tys.	53	52	14	19	28		2	106
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	61	43	10	19	12	0	1	314
	miasto	56	49	11	20	23	0	2	526
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	61	40	19	25	22		2	86
	prywatni przedsiębiorcy	66	49	9	13	27	2		44
	pracownicy administracji i usług	57	46	12	22	21		2	136
	robotnicy	48	43	7	23	26		2	107
	rolnicy	49	45	6	25	19		1	40
	gospodynie domowe	51	57	5	26	8			42
	emeryci	66	50	10	12	14	1	1	164
	renciści	62	47	15	13	15		1	60
	uczniowie i studenci	59	43	9	20	13		4	106
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	bezrobotni	56	50	8	21	31		2	56
	aktywni zawodowo	56	44	11	22	23	0	2	413
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	nie pracujący	61	49	9	17	15	0	2	427
	dobra	55	49	18	23	20		2	251
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	średnia	59	46	7	18	19	0	1	498
	zła	61	43	8	18	19		1	91
	nie ma	60	47	11	15	18	0	1	508
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	jest jedno lub więcej	55	45	10	25	20	0	2	332
	w ogóle się nie interesują	55	49	11	15	12		3	195
	raczej się nie interesują	56	51	9	18	17	0	1	342
	bardzo zainteresowani	60	40	11	24	26	0	1	250
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	76	39	14	18	24		4	54
	zainteresowani	55	50	10	17	15	0	2	536
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	63	40	12	23	26	0	2	304
	centrolewicowe	64	44	3	22	24			69
	centroprawicowe	52	50	11	17	24		2	74
	prawicowe	64	46	15	20	25			122
	trudno powiedzieć	55	45	11	21	21	0		199
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWINIĘTYCH	do 49 państw	58	47	10	18	14	0	3	376
	50-99 państw	58	58	11	17	16		3	141
	100 państw	54	44	8	21	26		0	146
	powyżej 100 państw	63	44	7	17	27		1	174
	trudno powiedzieć	57	42	13	27	17	1	1	159
O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	nie słyszeli	58	46	12	16	12	0	3	220
	słyszeli	56	37	11	26	27	1		127
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	nie słyszeli	59	48	10	18	18	0	2	713
	nie zetknęli się	61	44	9	22	23	0	0	383
POLSKA ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	nie zetknęli się	56	48	12	17	16		3	457
	zdecydowanie powinna wspomagać	67	40	16	22	22	0	0	240
POLSKA ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	raczej powinna wspomagać	55	49	8	18	18	0	2	600
	powinna wspomagać	58	47	10	19	19	0	2	840
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	za mało pieniędzy	57	44	18	16	15		1	143
	tylko ile powinna	57	49	7	20	20		2	451
	za dużo pieniędzy	42	30	12	16	26		2	27
	trudno powiedzieć	63	45	12	20	19	1	2	220
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYŚMY:	więcej niż 3 zł	70	44	13	23	29			142
	3 zł	58	49	10	21	18		0	413
	mniej niż 3 zł	49	53	10	14	15	1	5	131
	odmowa przekazania	53	36	4	19	23	1	2	91
	trudno powiedzieć	57	39	16	14	8		8	64

JEŚLI NIE, TO DLACZEGO?
- WYNIKI WŚRÓD OSÓB, KTÓRE UWAŻAJĄ, ŻE POLSKA NIE POWINNA WSPOMAGAĆ ROZWOJU KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH
1. Polsce nikt nie pomagał, więc i my nie musimy pomagać innym; 2. Polska jest krajem zbyt biednym, by pomagać innym
3. powinniśmy najpierw rozwiązać nasze własne problemy; 4. każde państwo powinno samo troszczyć się o siebie ;
5. pieniądze, które otrzymują biedne kraje, są źle wykorzystywane; 96. inne, 97. nie wiem

		DANE W PROC.							LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	96	97	
OGÓŁEM		4	62	48	5	6		3	124
PLEĆ	mężczyźni	7	53	53	5	6		2	53
	kobiety	2	69	44	5	7		4	71
WIEK	20-29	10	60	46		6			21
	30-39		43	82	4	6			16
	40-49		66	42	11	15		7	20
	50-59		60	43	11			7	23
	60 +	6	69	42	2	6		2	44
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	5	65	49	3	2		2	35
	zasadnicze zawodowe		59	50	9	3		7	38
	średnie i pomaturalne	7	65	42	3	14			42
	wyższe i licencjat		47	55	7	4			8
	jeszcze się uczą		78	76					2
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	3	61	50	5	2		3	51
	miasta do 20 tys.		77	46		10		10	22
	miasta 20-100 tys.	7	52	43	16	16			24
	miasta 100-500 tys.	12	63	48		2			15
	miasta pow. 500 tys.		58	54		5			13
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	3	61	50	5	2		3	51
	miasto	5	63	47	5	10		3	73
GRUPA SPOLECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści			100					1
	prywatni przedsiębiorcy		39	57		27			4
	pracownicy administracji i usług	9	61	49	2	5			24
	robotnicy		41	54	5	6		7	19
	rolnicy		34	34	39			27	2
	gospodynie domowe		67	35	27	8			11
	emeryci	6	70	50		3		2	42
	renciści		72	35	8	5		11	8
	uczniowie i studenci		78	76					2
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	4	49	52	5	7		4	50
	nie pracujący	4	71	46	5	6		2	75
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	4	54	52	3	4			21
	średnia	2	63	50	4	9		4	67
	zła	6	66	43	8	3		2	36
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	6	57	46	6	3		4	86
	jest jedno lub więcej		73	52	3	13			38
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	3	71	48	4	2			44
	raczej się nie interesują	4	59	44	8	9		6	48
	raczej się interesują	2	57	61	2	7		3	28
	bardzo zainteresowani	27	42	10		22			4
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	3	65	46	6	6		3	92
	zainteresowani	5	55	54	2	9		3	33
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe		81	21				19	11
	centrolewicowe	31	33	58					4
	centroprawicowe		85	37		11			9
	prawicowe	9	67	31	5	2			19
	trudno powiedzieć	2	57	56	6	8		2	82
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWINIĘTYCH	do 49 państw		74	36	8	14		4	15
	50-99 państw		59	49					22
	100 państw	4	60	69		15			21
	powyżej 100 państw	24	29	38	12	15			13
	trudno powiedzieć	2	69	45	6	1		5	53
O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	słyszeli		85	36					7
	nie słyszeli	4	61	49	5	7		3	117
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	z zetknięciem się	5	63	50		11		2	38
	nie zetknięciem się	3	62	47	7	4		3	86
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH	nie powinna wspomagać	4	62	48	5	6		3	124
	nie powinna wspomagać	4	62	48	5	6		3	124
	za mało pieniędzy	13	32	48	17				9
	tyle ile powinna	6	55	48		9		8	36
	za dużo pieniędzy	1	67	37	10	12		2	38
	trudno powiedzieć	2	70	59	3	1			40
NA POMOC ROZWOJĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYŚMY:	więcej niż 3 zł		100						1
	3 zł	1	55	64		5		2	35
	mniej niż 3 zł	8	67	44	10	9			26
	odmowa przekazania	4	61	42	7	7		5	55
	trudno powiedzieć		86	42					7

- W JAKI SPOSOB POLSKA MOZE PRZYCZYNIC SIĘ DO WSPIERANIA ROZWOJU KRAJÓW BIEDNIEJSZYCH?
1. przekazując pomoc finansową rządowi tych państw; 2. umożliwiając studentom z tych krajów studiowanie w Polsce;
 3. szkoląc pracowników administracji i instytucji państwowych tych krajów oraz wysyłając polskich ekspertów i doradców; 4. finansując lub współfinansując budowę infrastruktury (np. drogowej czy wodno-sanitarnej)
 5. otwierając w większym stopniu polski rynek na produkty z krajów rozwijających się; 6. poprzez inwestycje polskich firm w tych krajach
 7. umarzając lub redukując ich zadłużenie wobec Polski; 8. wspierając procesy demokracji w tych krajach;
 9. pracując na rzecz rozwiązania konfliktów wewnętrznych w tych krajach; 10 wysyłając wolontariuszy do tych krajów
 96. w inny sposób; 97. trudno powiedzieć

		DANE W PROC.											LICZBA OSÓB		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	96		97	
OGÓLEM		24	42	21	15	17	22	8	16	12	25	1	11	1001	
PLEC	mężczyźni	22	45	25	17	16	27	9	18	12	21	1	9	478	
	kobiety	26	40	18	13	17	17	7	14	12	28	1	13	523	
WIEK	15-19	27	51	22	16	16	19	6	16	8	22		6	83	
	20-29	26	45	21	20	18	28	10	19	17	20	1	3	197	
	30-39	26	41	23	14	22	21	7	16	16	32		6	169	
	40-49	22	48	19	16	16	24	10	16	10	30		11	157	
	50-59	29	38	24	10	15	18	9	16	9	23	2	16	178	
	60 +	19	36	19	12	14	18	3	13	9	22	1	20	216	
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	20	39	24	7	13	17	8	10	7	21	2	21	156	
	zasadnicze zawodowe	25	38	21	12	16	20	7	14	9	32	2	14	246	
	średnie i pomaturalne	26	42	18	17	17	23	7	18	14	22		11	325	
	wyższe i licencjat	23	48	26	17	24	25	10	22	18	25	1	2	164	
	jeszcze się uczą	25	47	23	19	13	22	7	13	10	20		5	110	
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	31	38	17	15	15	18	7	15	11	23	1	12	378	
	miasta do 20 tys.	13	38	24	16	18	23	7	14	6	22	1	17	129	
	miasta 20-100 tys.	23	40	20	12	17	23	8	14	11	27	1	13	196	
	miasta 100-500 tys.	23	51	29	13	18	23	8	16	14	27	1	5	177	
	miasta pow. 500 tys.	22	50	22	17	18	27	8	23	20	27	1	7	121	
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	31	38	17	15	15	18	7	15	11	23	1	12	378	
	miasto	21	45	24	14	18	24	8	16	13	26	1	11	623	
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	24	48	25	20	26	25	8	22	19	19	0	2	87	
	prywatni przedsiębiorcy	28	51	23	11	22	24	14	18	17	29		2	49	
	pracownicy administracji i usług	24	38	16	16	16	26	8	20	18	29	1	9	170	
	robotnicy	23	44	25	19	17	23	11	20	9	29		6	129	
	rolnicy	35	35	17	11	23	19	7	23	12	28	3	11	46	
	gospodynie domowe	29	44	14	5	18	17	4	8	4	25			16	53
	emeryci	21	42	22	11	14	16	5	11	8	26	1	18	215	
	renciści	20	30	23	12	14	20	9	15	11	18	3	23	73	
	uczniowie i studenci	25	47	23	19	13	22	7	13	10	20		5	110	
	bezrobotni	30	42	24	14	17	28	9	8	11	18		14	70	
	AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	25	43	21	17	19	24	9	20	15	27	1	7	479
nie pracujący		24	42	22	13	15	19	6	12	9	23	1	15	522	
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	25	49	22	19	17	18	10	16	13	25	1	5	281	
	średnia	26	41	21	14	17	23	7	17	12	25	1	10	586	
	zła	15	31	20	6	14	22	6	10	8	23	2	29	134	
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	25	39	22	15	15	22	6	16	11	24	1	13	623	
	jest jedno lub więcej	23	46	20	14	20	22	10	15	13	26	1	8	378	
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	23	36	18	17	12	17	7	11	8	21	1	19	255	
	raczej się nie interesują	29	40	19	13	16	19	9	18	13	25	1	11	406	
	raczej się interesują	20	48	26	16	21	30	7	16	14	27	1	5	281	
	bardzo zainteresowani	20	57	25	10	22	22	4	22	10	29	2	8	59	
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	27	38	19	14	15	18	8	15	11	24	1	14	662	
	zainteresowani	20	50	26	15	21	29	7	17	14	27	1	5	339	
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	29	47	16	19	13	18	5	17	15	25	0	11	80	
	centrolewicowe	29	51	30	18	15	18	10	20	11	21	1	5	78	
	centroprawicowe	18	52	25	17	19	33	11	21	10	24		8	135	
	prawicowe	29	45	21	16	23	25	7	14	15	27	1	5	224	
	trudno powiedzieć	23	36	20	12	14	18	7	14	10	24	1	16	483	
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWINIĘTYCH	do 49 państw	30	38	18	16	18	19	9	11	13	29	1	7	166	
	50-99 państw	23	41	25	13	17	26	8	15	17	27		7	172	
	100 państw	26	52	24	12	22	20	4	17	12	34	0	6	200	
	powyżej 100 państw	22	49	28	19	20	31	9	22	14	19	0	5	175	
	trudno powiedzieć	23	35	15	13	10	16	8	14	7	18	2	23	288	
O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ.	słyszeli	23	52	20	26	21	32	4	20	15	31		2	134	
	nie słyszeli	25	41	21	13	16	20	8	15	11	24	1	12	867	
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKIEJ DLA INNYCH KRAJÓW:	zestknęli się	28	49	24	13	21	27	8	17	13	29	1	5	427	
	nie zetknęli się	22	37	19	15	14	18	7	15	11	21	1	16	574	
POLSKA ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	zdecydowanie powinna wspomagać	30	51	26	20	18	19	12	21	13	26	1	3	240	
	raczej powinna wspomagać	29	44	21	15	18	23	7	16	14	26	1	6	600	
	nie powinna wspomagać	2	23	17	4	10	21	3	8	2	18	2	36	124	
	trudno powiedzieć	3	15	11	2	9	14	1	7	3	19		59	37	
POLSKA ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	powinna wspomagać	29	46	22	17	18	22	9	17	14	26	1	5	840	
	nie powinna wspomagać	2	23	17	4	10	21	3	8	2	18	2	36	124	
	trudno powiedzieć	3	15	11	2	9	14	1	7	3	19		59	37	
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	za mało pieniędzy	31	47	26	16	22	17	11	12	6	19	2	4	155	
	tylko ile powinna	27	44	21	17	17	21	7	17	15	28	1	6	497	
	za dużo pieniędzy	6	32	19	9	12	19	4	7	12	28	3	29	71	
	trudno powiedzieć	21	39	19	11	15	26	7	18	9	22	0	19	278	
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYŚMY:	więcej niż 3 zł	30	44	24	24	18	23	12	17	21	26	1	2	144	
	3 zł	29	49	23	15	16	23	7	18	11	25	1	7	460	
	mniej niż 3 zł	19	34	18	13	24	26	6	13	9	21	0	12	164	
	odmowa przekazania	9	33	19	9	15	18	7	10	11	28	1	24	156	
trudno powiedzieć	37	31	19	7	9	9	6	18	7	20	1	26	77		

KRAJOM Z JAKIEGO REGIONU, PANAJI) ZDANIEM, POLSKA POWINNA POMAGAĆ PRZED W SZYTKIM?
1.naszym wschodnim sąsiadom – Ukrainie i Białorusi; 2.innym bytym Republikom Radzieckim na Kaukazie i w Azji środkowej (np. Gruzja, Armenia, Kazachstan);
3.krajom Europy Południowo-Wschodniej (np. Albania, Macedonia); 4.krajom Afryki (np. Angola, Etiopia); 5.krajom Azji (np. Bangladesz, Wietnam, Laos);
96.innym; 95.Zadnym; 97.nie wiem

		DANE W PROC.								LICZBA OSOB
		1	2	3	4	5	96	95	97	
OGÓLEM		37	16	10	52	17	0	4	11	1001
PLEĆ	mężczyźni	41	17	12	49	15	0	3	10	478
	kobiety	33	15	8	55	20		4	12	523
WIEK	15-19	29	19	13	58	21		3	8	83
	20-29	33	19	15	55	18		2	9	197
	30-39	38	21	10	53	18		1	12	169
	40-49	38	16	6	51	19		4	14	157
	50-59	38	12	10	52	16		5	12	178
	60 +	39	12	7	47	15	1	5	12	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	34	14	7	50	17	1	6	11	156
	zasadnicze zawodowe	37	17	7	47	14		5	14	246
	średnie i pomaturalne	35	17	11	52	18		3	13	325
	wyższe i licencjat	46	17	11	59	17		1	6	164
	jeszcze się uczą	30	15	14	51	27		3	10	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	31	17	10	55	19	0	3	9	378
	miasta do 20 tys.	45	9	2	44	14		5	21	129
	miasta 20-100 tys.	34	16	8	51	17		6	13	196
	miasta 100-500 tys.	43	15	9	55	20		2	8	177
	miasta pow. 500 tys.	38	23	23	48	14		2	9	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	31	17	10	55	19	0	3	9	378
	miasto	40	16	10	50	16		4	13	623
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	45	19	13	57	23			5	87
	prywatni przedsiębiorcy	46	22	6	57	14			11	49
	pracownicy administracji i usług	29	14	18	60	13		3	13	170
	robotnicy	33	19	10	54	17		5	8	129
	rolnicy	29	34	3	37	14			26	46
	gospodynie domowe	41	12	6	56	18		7	10	53
	emeryci	43	12	6	47	14	1	5	12	215
	renciści	41	12	7	43	15		6	13	73
	uczniowie i studenci	30	15	14	51	27		3	10	110
	bezrobotni	34	17	5	51	24		2	13	70
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	35	19	12	55	16		3	11	479
	nie pracujący	38	14	8	49	19	0	4	12	522
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	38	18	12	54	16		1	11	281
	średnia	37	15	10	53	19	0	3	11	586
	zła	29	16	6	44	16		9	14	134
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	36	15	10	50	16	0	3	13	623
	jest jedno lub więcej	37	17	9	55	19		4	9	378
ZAINTERESOWANIE POLITYKA	w ogóle się nie interesują	29	18	12	45	19		6	13	255
	raczej się nie interesują	33	15	11	53	16		3	14	406
	raczej się interesują	45	15	8	56	19	1	3	7	281
	bardzo zainteresowani	56	22	3	50	14			5	59
ZAINTERESOWANIE POLITYKA	niezainteresowani	31	16	11	50	17		4	14	662
	zainteresowani	47	16	7	55	18	0	3	6	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	45	16	14	45	14	2	7	9	80
	centrolewicowe	33	18	8	56	19			14	78
	centroprawicowe	46	14	11	55	20		1	10	135
	prawicowe	44	17	11	66	12		2	2	224
	trudno powiedzieć	30	16	9	45	19		5	16	483
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWINIĘTYCH	do 49 państw	31	9	14	58	18		4	8	166
	50-99 państw	39	20	9	59	18		1	8	172
	100 państw	42	18	5	59	21	1	2	6	200
	powyżej 100 państw	51	20	14	50	11		1	5	175
	trudno powiedzieć	26	13	9	40	17		7	22	288
O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	alyszeł	44	19	17	53	19	1	1	4	134
	nie alyszeł	35	16	9	52	17		4	13	867
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	zatkneł się	44	17	8	56	18	0	3	7	427
	nie zatkneł się	31	15	12	49	17		4	15	574
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	zdecydowanie powinna wspomagać	44	21	12	55	19	1	0	5	240
	raczej powinna wspomagać	37	17	10	57	19		0	11	600
	nie powinna wspomagać	25	5	5	28	9		25	14	124
	trudno powiedzieć	20	4	8	33	11		1	45	37
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	powinna wspomagać	39	18	11	56	19	0	0	9	840
	nie powinna wspomagać	25	5	5	28	9		25	14	124
	trudno powiedzieć	20	4	8	33	11		1	45	37
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	za mało pieniędzy	39	16	14	58	18			2	155
	tyłe łe powinna	40	18	13	54	18		1	9	497
	za duzo pieniędzy	31	8	2	26	8		26	19	71
	trudno powiedzieć	30	15	5	52	19	1	4	18	278
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYSMY:	więcej niż 3 zł	39	25	14	49	27		1	8	144
	3 zł	39	17	10	57	16		1	9	460
	mniej niż 3 zł	36	13	13	53	17		6	10	164
	odmowa przekazania	33	11	3	41	9		12	14	156
	trudno powiedzieć	26	12	6	45	22	2	3	30	77

W JAKICH DZIEDZINACH, PANA(I) ZDANIEM, POLSKA MA NAJWIĘCEJ DO ZAOFEROWANIA KRAJOM BIEDNIEJSZYM?
 1. w zapobieganiu kryzysom i w odbudowie po konfliktach; 2. w poprawie stanu służby zdrowia; 3. w poprawie poziomu edukacji;
 4. w ochronie środowiska; 5. we wspieraniu wzrostu gospodarczego; 6. we wspieraniu reform demokratycznych
 7. w rozwoju infrastruktury (np. budowa dróg, mostów, sieci telekomunikacyjnych) ; 8. w rozwoju rolnictwa;
 96. inne; 95. w żadnej dziedzinie; 97. nie wiem

		DANE W PROC.											LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	7	8	96	95	97	
OGÓLEM		23	30	46	13	18	19	19	21	0	5	9	1001
PŁEĆ	mężczyźni	25	24	41	12	20	20	21	24	0	5	7	478
	kobiety	21	35	51	14	17	19	18	19	0	5	12	523
WIEK	15-19	24	36	48	14	19	17	18	19	0	5	4	83
	20-29	21	31	46	12	16	23	22	21	0	2	6	197
	30-39	24	32	51	13	21	24	16	16	1	5	9	169
	40-49	21	23	46	14	13	19	25	24	0	4	12	157
	50-59	26	35	46	15	21	19	20	26	0	4	8	178
	60 +	21	27	42	11	20	14	15	21	0	7	13	216
WYSZTAŁCENIE	podstawowe	23	29	41	11	12	10	20	22	0	10	17	156
	zasadnicze zawodowe	19	27	41	13	19	17	20	23	0	6	13	246
	średnie i pomaturalne	20	28	49	14	22	22	18	20	0	3	8	325
	wyższe i licencjat	31	36	49	13	18	26	18	20	1	1	3	164
	jeszcze się uczą	25	34	49	14	16	21	22	23	0	4	3	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	19	30	48	10	17	11	22	24	0	4	10	378
	miasta do 20 tys.	23	20	35	10	21	23	11	18	0	5	21	129
	miasta 20-100 tys.	26	36	43	19	15	17	21	17	0	7	7	196
	miasta 100-500 tys.	26	30	51	14	21	25	13	23	1	3	3	177
	miasta pow. 500 tys.	22	33	49	14	21	35	25	22	1	4	9	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	19	30	48	10	17	11	22	24	0	4	10	378
	miasto	25	30	45	15	19	24	18	20	0	5	9	623
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	27	41	44	11	15	24	22	18	0	5	8	87
	prywatni przedsiębiorcy	20	23	54	9	21	17	28	20	2	5	5	49
	pracownicy administracji i usług	21	24	46	14	16	26	19	22	0	4	10	170
	robotnicy	23	30	43	11	18	18	25	23	0	6	7	129
	rolnicy	23	28	40	14	7	17	33	22	0	4	16	46
	gospodynie domowe	17	36	41	4	20	12	9	13	0	7	13	53
	emeryci	23	32	47	12	18	15	15	21	0	6	12	215
	renciści	20	22	43	19	21	26	13	29	0	7	13	73
	uczniowie i studenci	25	34	49	14	16	21	22	23	0	4	3	110
	bezrobotni	23	29	50	22	35	12	16	20	0	4	17	70
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	23	29	45	12	16	22	24	21	0	4	8	479
	nie pracujący	22	31	47	14	21	17	15	22	0	5	11	522
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	23	36	50	14	17	19	21	22	0	3	6	281
	średnia	22	29	47	13	19	21	20	21	0	5	9	586
	zła	23	20	34	9	18	12	13	23	1	9	19	134
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	22	32	44	13	17	17	18	21	0	4	10	623
	jest jedno lub więcej	24	26	48	12	21	24	22	22	0	6	8	378
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	21	32	35	13	11	11	20	20	0	7	15	255
	raczej się nie interesują	22	31	51	11	21	18	19	18	0	4	10	406
	raczej się interesują	25	28	47	15	19	28	20	26	0	4	5	281
	bardzo zainteresowani	23	26	52	18	26	23	14	28	1	4	6	59
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	22	31	45	12	17	15	19	19	0	5	12	662
	zainteresowani	25	27	48	16	20	27	19	26	0	4	5	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	25	24	45	12	19	14	13	19	0	9	11	80
	centrolewicowe	19	35	50	16	23	21	15	22	1	3	4	78
	centroprawicowe	29	30	52	12	24	30	31	17	0	1	2	135
	prawicowe	24	30	52	13	19	23	23	32	0	3	3	224
	trudno powiedzieć	21	30	41	13	16	15	16	18	0	6	15	483
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWINIĘTYCH	do 49 państw	17	37	49	17	18	16	20	23	0	8	5	166
	50-99 państw	29	33	58	15	18	27	20	19	0	4	5	172
	100 państw	28	27	50	11	18	21	22	28	1	1	5	200
	powyżej 100 państw	21	30	44	13	23	30	23	17	0	3	3	175
	trudno powiedzieć	19	26	35	11	16	9	14	19	0	7	21	288
O MILENINIOWYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	słyszeli	28	37	54	10	22	25	29	21	1	5	3	134
	nie słyszeli	22	29	45	13	18	18	18	21	0	5	10	867
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	zefknęli się	26	31	50	12	18	23	20	23	0	5	5	427
	nie zefknęli się	20	29	43	13	19	17	19	20	0	4	13	574
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	zdecydowanie powinna wspomagać	24	39	49	15	17	25	23	30	2	4	240	
	raczej powinna wspomagać	25	31	49	13	22	19	21	20	0	2	8	600
	nie powinna wspomagać	11	11	26	8	6	13	8	11	0	24	19	124
	trudno powiedzieć	12	15	40	8	8	8	8	18	0	3	36	37
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	powinna wspomagać	25	34	49	14	21	21	22	23	0	2	7	840
	nie powinna wspomagać	11	11	26	8	6	13	8	11	0	24	19	124
	trudno powiedzieć	12	15	40	8	8	8	8	18	0	3	36	37
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	za mało pieniędzy	22	38	39	14	15	20	15	24	0	2	2	155
	tylko tyle powinna	25	32	51	15	24	22	22	18	0	1	7	497
	za dużo pieniędzy	4	12	21	9	5	10	8	21	2	34	16	71
	trudno powiedzieć	24	27	47	10	14	16	19	25	0	5	17	278
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYŚMY:	więcej niż 3 zł	28	41	56	12	21	17	31	22	0	1	4	144
	3 zł	27	33	49	14	18	23	20	23	0	2	5	460
	mniej niż 3 zł	16	27	45	14	21	15	18	25	0	6	10	164
	odmowa przekazania	17	16	34	10	18	18	13	15	0	14	17	156
	trudno powiedzieć	14	29	35	14	14	12	11	16	0	5	26	77

W JAKI SPOŚÓB, WEDŁUG PANA(I), POLSKA POWINNA PRZEKAZYWAĆ FUNDUSZE NA POMOC DLA KRAJÓW MNIEJ ROZWIINIĘTYCH?
1. poprzez polskie organizacje pozarządowe i firmy (np. Polska Akcja Humanitarna, Caritas)
2. poprzez wyspecjalizowane organizacje międzynarodowe (np. UNICEF, Światowy Program Żywnościowy, Czerwony Krzyż)
3. poprzez lokalne organizacje (np. organizacje pozarządowe) działające w tych krajach
4. przekazując fundusze bezpośrednio rządowi tych krajów
96. w inny sposób
97. nie wiem

		DANE W PROC.						LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	96	97	
OGÓLEM		52	55	14	10	1	10	1001
PLEĆ	mężczyźni	52	55	15	9	0	9	478
	kobiety	52	55	13	12	1	11	523
WIEK	15-19	47	63	4	8		8	83
	20-29	60	59	19	12		6	197
	30-39	58	59	16	14		11	169
	40-49	49	53	13	15	1	11	157
	50-59	52	51	13	6	0	12	178
	60 +	45	48	13	7	2	14	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	46	47	10	10	2	16	156
	zasadnicze zawodowe	53	47	14	9	0	15	246
	średnie i pomaturalne	53	57	15	10	0	10	325
	wyższe i licencjat	54	63	20	12	1	2	164
	jeszcze się uczą	54	63	9	13		5	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	51	50	13	10	1	10	378
	miasta do 20 tys.	40	52	6	4		18	129
	miasta 20-100 tys.	46	55	15	12	1	11	196
	miasta 100-500 tys.	72	61	12	7	0	5	177
	miasta pow. 500 tys.	50	62	29	19	1	12	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	51	50	13	10	1	10	378
	miasto	53	57	15	10	1	11	623
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	50	64	17	13		5	87
	prywatni przedsiębiorcy	64	52	18	6		4	49
	pracownicy administracji i usług	55	56	20	12		11	170
	robotnicy	53	52	15	11		10	129
	rolnicy	50	38	10	17		15	46
	gospodynie domowe	51	60	3	14	2	15	53
	emeryci	51	49	13	6	1	13	215
	renciści	33	57	16	4	2	17	73
	uczniowie i studenci	54	63	9	13		5	110
bezrobotni	62	56	16	14		10	70	
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	54	54	17	12		9	479
	nie pracujący	51	55	12	9	1	12	522
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	54	57	18	16	0	7	281
	średnia	53	54	14	9	1	9	586
	zła	47	52	8	4	1	22	134
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	49	52	13	9	1	13	623
	jest jedno lub więcej	57	58	15	13	0	6	378
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	48	49	14	8	0	16	255
	raczej się nie interesują	54	56	12	12	0	11	406
	raczej się interesują	55	58	17	12	1	5	281
	bardzo zainteresowani	49	54	17	5	1	9	59
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	51	53	13	10	0	13	662
	zainteresowani	54	57	17	11	1	6	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	47	51	8	14	0	13	80
	centrolewicowe	38	62	24	16		9	78
	centroprawicowe	54	62	15	8	1	5	135
	prawicowe	61	54	16	10	1	3	224
	trudno powiedzieć	51	52	12	10	1	15	483
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWIINIĘTYCH	do 49 państw	50	59	16	18	1	7	166
	50-99 państw	56	55	12	13		7	172
	100 państw	62	52	12	7	0	6	200
	powyżej 100 państw	49	60	22	11		4	175
	trudno powiedzieć	46	50	11	7	1	22	288
O MILENINIOWYCH CELACH ROZWOJU ONZ.	słyszeli	52	67	15	9	1	4	134
	nie słyszeli	52	53	14	10	1	12	867
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW.	zestępnęli się	55	58	14	9	0	7	427
	nie zestępnęli się	50	52	15	12	1	13	574
POLSKA ROZWOJĄ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIINIĘTYCH WSPOMAGAĆ.	zdecydowanie powinna wspomagać	50	62	18	15	1	4	240
	raczej powinna wspomagać	58	58	14	9	0	7	600
	nie powinna wspomagać	34	32	8	9	3	29	124
	trudno powiedzieć	29	33	16	6		42	37
POLSKA ROZWOJĄ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIINIĘTYCH WSPOMAGAĆ.	powinna wspomagać	56	59	15	11	0	6	840
	nie powinna wspomagać	34	32	8	9	3	29	124
	trudno powiedzieć	29	33	16	6		42	37
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ.	za mało pieniędzy	45	54	16	16	0	2	155
	tylko ile powinna	58	58	14	12	0	6	497
	za dużo pieniędzy	31	35	10	3	5	31	71
	trudno powiedzieć	52	54	15	6	0	18	278
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYSMY.	więcej niż 3 zł	53	58	14	17	0	6	144
	3 zł	57	61	15	11	0	4	460
	mniej niż 3 zł	46	52	11	8	1	13	164
	odmowa przekazania	48	42	14	5	2	21	156
	trudno powiedzieć	42	44	14	11		29	77

CZY PAN/PANI ZDANIEM, W STOSUNKU DO SWOICH MOŻLIWOŚCI GOSPODARCZYCH,
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA KRAJÓW BIEDNIEJSZYCH:

		DANE W PROC.						LICZBA OSÓB
		zdecydowa nie za mało pieniędzy	raczej za mało pieniędzy	tyfe, ile powinna	raczej za dużo pieniędzy	zdecydowa nie za dużo pieniędzy	nie wiem	
OGÓLEM		1	14	50	5	2	28	1001
PLEC	mężczyźni	1	17	50	5	2	26	478
	kobiety	1	12	50	6	2	29	523
WIEK	15-19	1	25	51	1		21	83
	20-29	2	21	47	6	0	24	197
	30-39	1	12	50	4	1	31	169
	40-49	2	10	52	9	3	24	157
	50-59	1	12	48	8	1	30	178
	60 +	1	10	50	2	4	32	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	0	13	41	3	5	38	156
	zasadnicze zawodowe	2	12	48	8	2	27	246
	średnie i pomaturalne	1	11	55	5	1	27	325
	wyższe i licencjal	2	19	49	5	0	25	164
	jeszcze się uczą	2	23	51	3	0	21	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	1	12	47	4	2	34	378
	miasta do 20 tys.	3	15	46	9	4	24	129
	miasta 20-100 tys.	2	18	41	7	2	31	196
	miasta 100-500 tys.	1	13	61	6	1	17	177
	miasta pow. 500 tys.	0	14	59	3		23	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	1	12	47	4	2	34	378
	miasto	2	15	51	6	2	24	623
GRUPA SPOLECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	0	22	49	3	2	23	87
	prywatni przedsiębiorcy		18	59	3	2	18	49
	pracownicy administracji i usług	2	14	50	7	1	25	170
	robotnicy	2	15	41	8		35	129
	rolnicy	4	2	59	8	1	26	46
	gospodynie domowe	3	2	53	8	3	30	53
	emeryci	1	10	55	2	3	29	215
	renciści	1	10	34	9	3	44	73
	uczniowie i studenci	2	23	51	3	0	21	110
	bezrobotni		19	48	7	3	23	70
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	2	15	49	6	1	27	479
	nie pracujący	1	13	50	4	2	29	522
SAMOOCEŃA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	1	23	47	4	0	25	281
	średnia	1	11	54	5	2	26	586
	zła	2	9	36	8	6	40	134
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	1	13	50	5	2	28	623
	jest jedno lub więcej	1	15	49	6	1	27	378
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	2	14	48	6	2	29	255
	raczej się nie interesują	1	11	51	5	1	30	406
	raczej się interesują	1	17	48	6	3	24	281
	bardzo zainteresowani	2	20	53		2	24	59
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	1	12	50	6	1	30	662
	zainteresowani	1	18	49	5	3	24	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	0	13	52	9	2	23	80
	centrolewicowe	1	17	53	3	1	25	78
	centroprawicowe	2	16	58	2	1	22	135
	prawicowe	0	15	55	5	2	23	224
	trudno powiedzieć	2	13	44	6	2	33	483
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWINIĘTYCH	do 49 państw	2	9	60	7	2	20	166
	50-99 państw	0	15	53	5	2	26	172
	100 państw	2	15	54	4		24	200
	powyżej 100 państw	1	26	46	5	1	22	175
	trudno powiedzieć	1	9	41	6	4	40	288
O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	słyszeli	2	15	61	3	0	19	134
	nie słyszeli	1	14	48	6	2	29	867
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	zatkneł się	1	14	50	6	1	27	427
	nie zatkneł się	1	14	49	5	2	28	574
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	zdecydowanie powinna wspomagać	2	20	51	3	0	22	240
	raczej powinna wspomagać	1	14	55	3	0	28	600
	nie powinna wspomagać	1	7	29	20	11	33	124
	trudno powiedzieć	4	3	28	16		49	37
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	powinna wspomagać	1	16	54	3	0	26	840
	nie powinna wspomagać	1	7	29	20	11	33	124
	trudno powiedzieć	4	3	28	16		49	37
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYSMY:	więcej niż 3 zł	3	23	51	1		22	144
	3 zł	1	17	50	4		27	460
	mniej niż 3 zł	1	10	57	8	1	23	164
	odmowa przekazania	1	6	47	13	10	22	156
	trudno powiedzieć		5	33			62	77

CZY PANA/PANI ZDANIEM, W STOSUNKU DO SWOICH MOŻLIWOŚCI GOSPODARCZYCH,
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA KRAJÓW BIEDNIEJSZYCH:

		DANE W PROC.				LICZBA OSÓB
		za mało pieniędzy	tyle ile powinna	za dużo pieniędzy	trudno powiedzieć	
OGÓLEM		15	50	7	28	1001
PLEC	mężczyźni	18	50	6	26	478
	kobiety	13	50	8	29	523
WIEK	15-19	27	51	1	21	83
	20-29	23	47	6	24	197
	30-39	13	50	5	31	169
	40-49	12	52	12	24	157
	50-59	13	48	9	30	178
	60 +	11	50	6	32	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	13	41	7	38	156
	zasadnicze zawodowe	14	48	11	27	246
	średnie i pomaturalne	12	55	6	27	325
	wyższe i licencjat	21	49	5	25	164
	jeszcze się uczą	25	51	3	21	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	13	47	6	34	378
	miasta do 20 tys.	17	46	12	24	129
	miasta 20-100 tys.	20	41	8	31	196
	miasta 100-500 tys.	14	61	7	17	177
	miasta pow. 500 tys.	14	59	3	23	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	13	47	6	34	378
	miasto	17	51	8	24	623
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	23	49	5	23	87
	prywatni przedsiębiorcy	18	59	5	18	49
	pracownicy administracji i usług	16	50	8	25	170
	robotnicy	17	41	8	35	129
	rolnicy	6	59	9	26	46
	gospodynie domowe	5	53	11	30	53
	emeryci	10	55	5	29	215
	renciści	11	34	11	44	73
	uczniowie i studenci	25	51	3	21	110
	bezrobotni	19	48	10	23	70
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	17	49	7	27	479
	nie pracujący	14	50	7	29	522
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	23	47	5	25	281
	średnia	13	54	7	26	586
	zła	10	36	13	40	134
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	15	50	7	28	623
	jest jedno lub więcej	17	49	7	27	378
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	15	48	8	29	255
	raczej się nie interesują	12	51	6	30	406
	raczej się interesują	19	48	9	24	281
	bardzo zainteresowani	21	53	2	24	59
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	14	50	7	30	662
	zainteresowani	19	49	8	24	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	14	52	11	23	80
	centrolewicowe	18	53	4	25	78
	centroprawicowe	17	58	3	22	135
	prawicowe	15	55	7	23	224
	trudno powiedzieć	15	44	8	33	483
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWIŃTYCH	do 49 państw	11	60	9	20	166
	50-99 państw	15	53	6	26	172
	100 państw	17	54	4	24	200
	powyżej 100 państw	27	46	6	22	175
	trudno powiedzieć	10	41	9	40	288
O MILENUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	słyszeli	17	61	3	19	134
	nie słyszeli	15	48	8	29	867
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	zetknęli się	16	50	7	27	427
	nie zetknęli się	15	49	7	28	574
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIŃTYCH WSPOMAGAĆ:	zdecydowanie powinna wspomagać	22	51	4	22	240
	raczej powinna wspomagać	15	55	3	28	600
	nie powinna wspomagać	7	29	31	33	124
	trudno powiedzieć	7	28	16	49	37
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIŃTYCH WSPOMAGAĆ:	powinna wspomagać	17	54	3	26	840
	nie powinna wspomagać	7	29	31	33	124
	trudno powiedzieć	7	28	16	49	37
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYŚMY:	więcej niż 3 zł	26	51	1	22	144
	3 zł	18	50	4	27	460
	mniej niż 3 zł	11	57	9	23	164
	odmowa przekazania	7	47	23	22	156
	trudno powiedzieć	5	33		62	77

POLSKA ZOBOWIĄZAŁA SIĘ, ŻE BĘDZIE SYSTEMATYCZNIE ZWIEKSZAĆ POMOC DLA KRAJÓW BIEDNIEJSZYCH.
W ROKU 2007 NA POMOC ROZWOJOWĄ POLSKA PRZEZNACZY Z BUDŻETU PAŃSTWA JEDNĄ DZIESIATĄ (1/10) PROCENTA DOCHODU
NARODOWEGO.

JEST TO OK. 2 ZŁ. MIESIĘCZNIE NA GŁOWĘ STATYSTYCZNEGO PODATNIKA.
GDYBY TO OD PANI/PANI ZALEŻAŁO, CZY ZGODZIŁBY SIĘ PAN/PANI, ZEBY RZĄD POLSKI
PRZEZNACZYŁ Z PANI(A)I PODATKÓW 3 ZŁ. MIESIĘCZNIE NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW?

		DANE W PROC.					LICZBA OSÓB
		tak, nawet więcej niż 3 złote miesięcznie	tak, 3 złote	tak, ale mniej niż 3 złote	nie	nie wiem	
OGÓLEM		14	46	16	16	8	1001
PLEĆ	mężczyźni	14	50	15	14	7	478
	kobiety	14	43	18	17	9	523
WIEK	15-19	15	43	17	11	14	83
	20-29	22	50	12	10	6	197
	30-39	17	56	12	12	4	169
	40-49	17	47	13	20	2	157
	50-59	8	45	19	18	11	178
	60 +	9	36	24	20	11	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	10	37	21	18	13	156
	zasadnicze zawodowe	13	40	17	23	8	246
	średnie i pomaturalne	14	48	16	16	6	325
	wyższe i licencjat	18	60	12	6	4	164
	jeszcze się uczą	20	47	14	9	10	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	14	46	18	14	7	378
	miasta do 20 tys.	10	37	19	22	12	129
	miasta 20-100 tys.	12	50	15	16	8	196
	miasta 100-500 tys.	16	49	15	16	5	177
	miasta pow. 500 tys.	21	44	14	11	11	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	14	46	18	14	7	378
	miasto	14	46	15	16	8	623
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	24	55	13	5	3	87
	prywatni przedsiębiorcy	24	52	13	9	1	49
	pracownicy administracji i usług	16	47	16	14	6	170
	robotnicy	15	51	12	18	5	129
	rolnicy	10	41	26	15	8	46
	gospodynie domowe	15	38	15	23	8	53
	emeryci	10	39	20	20	10	215
	reńcisci	1	45	20	23	11	73
	uczniowie i studenci	20	47	14	9	10	110
	bezrobotni	11	48	14	15	12	70
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	17	49	15	13	5	479
	nie pracujący	12	43	18	18	10	522
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	20	49	13	12	6	281
	średnia	14	46	18	13	8	586
	zła	5	37	15	34	8	134
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	14	43	16	17	10	623
	jest jedno lub więcej	15	51	18	13	5	378
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	13	39	18	18	11	255
	raczej się nie interesują	12	50	17	14	8	406
	raczej się interesują	19	45	12	18	6	281
	bardzo zainteresowani	18	48	24	6	4	59
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	12	46	17	15	9	662
	zainteresowani	19	46	14	16	5	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	14	50	16	13	7	80
	centrolewicowe	12	53	16	15	4	78
	centroprawicowe	29	46	12	11	3	135
	prawicowe	13	52	17	17	2	224
	trudno powiedzieć	12	41	17	17	13	483
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWIĘTYCH	do 49 państw	12	48	21	13	6	166
	50-99 państw	15	47	19	13	6	172
	100 państw	15	50	19	11	4	200
	powyżej 100 państw	16	53	10	19	2	175
	trudno powiedzieć	14	37	15	19	15	288
O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	słyszeli	26	51	14	7	3	134
	nie słyszeli	13	45	17	17	9	867
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	zetrzępli się	17	47	15	14	7	427
	nie zetrzępli się	12	45	17	17	8	574
POLSKA ROZWIJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	zdecydowanie powinna wspomagać	26	46	8	9	12	240
	raczej powinna wspomagać	13	51	19	12	6	600
	nie powinna wspomagać	1	28	21	44	6	124
	trudno powiedzieć	4	30	20	28	18	37
POLSKA ROZWIJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	powinna wspomagać	17	49	16	11	8	840
	nie powinna wspomagać	1	28	21	44	6	124
	trudno powiedzieć	4	30	20	28	18	37
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	za mało pieniędzy	25	54	11	7	3	155
	tylko ile powinna	15	46	19	15	5	497
	za dużo pieniędzy	2	26	21	51	7	71
	trudno powiedzieć	11	45	14	13	17	278

POLSKA ZOBOWIĄZAŁA SIĘ, ŻE BĘDZIE SYSTEMATYCZNIE ZWIĘKSZAĆ POMOC DLA KRAJÓW BIEDNIEJSZYCH. W ROKU 2007 NA POMOC ROZWOJOWĄ POLSKA PRZEZNACZY Z BUDŻETU PAŃSTWA JEDNĄ DZIESIĄTĄ (1/10) PROCENTA DOCHODU NARODOWEGO.

JEST TO OK. 2 ZŁ. MIESIĘCZNIE NA GŁOWE STATYSTYCZNEGO PODATNIKA. GDYBY TO OD PANA/PANI ZALEŻAŁO, CZY ZGODZIŁ(A)BY SIĘ PAN/PANI, ŻEBY RZĄD POLSKI PRZEZNACZYŁ Z PANA(I) PODATKÓW 3 ZŁ. MIESIĘCZNIE NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW?

1.zgodziłby się przeznaczyć jakąś kwotę (3 zł lub inną); 4.nie; 97.nie wiem

		DANE W PROC.			LICZBA OSÓB
		1	4	97	
OGÓLEM		77	16	8	1001
PLEĆ	mężczyźni	79	14	7	478
	kobiety	75	17	9	523
WIEK	15-19	75	11	14	83
	20-29	84	10	6	197
	30-39	84	12	4	169
	40-49	77	20	2	157
	50-59	71	18	11	178
	60 +	69	20	11	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	68	18	14	156
	zasadnicze zawodowe	69	23	8	246
	średnie i pomaturalne	78	16	6	325
	wyższe i licencjat	90	6	4	164
	jeszcze się uczą	81	9	10	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	79	14	7	378
	miasta do 20 tys.	66	22	12	129
	miasta 20-100 tys.	77	16	8	196
	miasta 100-500 tys.	79	16	5	177
	miasta pow. 500 tys.	79	11	11	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	79	14	7	378
	miasto	75	16	8	623
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	92	5	3	87
	prywatni przedsiębiorcy	90	9	1	49
	pracownicy administracji i usług	79	14	6	170
	robotnicy	78	18	5	129
	rolnicy	77	15	8	46
	gospodynie domowe	69	23	8	53
	emeryci	70	20	10	215
	renciści	66	23	11	73
	uczniowie i studenci	81	9	10	110
	bezrobotni	73	15	12	70
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	82	13	5	479
	nie pracujący	72	18	10	522
SAMOOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	82	12	6	281
	średnia	79	13	8	586
	zła	58	34	8	134
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	73	17	10	623
	jest jedno lub więcej	83	13	5	378
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	71	18	11	255
	raczej się nie interesują	78	14	8	406
	raczej się interesują	77	17	6	281
	bardzo zainteresowani	90	6	4	59
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	76	15	9	662
	zainteresowani	79	16	5	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	80	13	7	80
	centrolewicowe	81	15	4	78
	centroprawicowe	86	11	3	135
	prawicowe	81	17	2	224
	trudno powiedzieć	71	17	13	483
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWINIĘTYCH	do 49 państw	81	13	6	166
	50-99 państw	81	13	6	172
	100 państw	84	11	4	200
	powyżej 100 państw	79	19	2	175
	trudno powiedzieć	65	19	15	288
O MILENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ:	słyszeli	91	7	3	134
	nie słyszeli	75	17	9	867
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	zasknęli się	79	14	7	427
	nie zasknęli się	75	17	8	574
POLSKA ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	zdecydowanie powinna wspomagać	80	9	12	240
	raczej powinna wspomagać	82	12	6	600
	nie powinna wspomagać	50	44	6	124
	trudno powiedzieć	54	28	18	37
POLSKA ROZWÓJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWINIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	powinna wspomagać	82	11	8	840
	nie powinna wspomagać	50	44	6	124
	trudno powiedzieć	54	28	18	37
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	za mało pieniędzy	90	7	3	155
	tylko ile powinna	80	15	5	497
	za dużo pieniędzy	49	51		71
	trudno powiedzieć	70	13	17	278

CO, JAKIE KRYTERIA – PANA(I) ZDANIEM – POWINNY DECYDOWAĆ O PODEJMOWANIU – LUB NIE – PRZEZ POLSKĘ
DZIAŁAN Z ZAKRESU DEMOKRATYZACJI W KONKRETNICH KRAJACH?

1. położenie geograficzne danego kraju (inna polityka wobec Białorusi i Chin); 2. istnienie w danym kraju demokratycznej opozycji
3. zgoda rządu danego kraju na taką pomoc; 4. istnienie w danym kraju licznej mniejszości polskiej ;

5. podejmowanie podobnych działań przez inne kraje ; 96. inne kryteria

90. żadne – Polska powinna podejmować takie działania w każdej sytuacji, gdy demokracja i prawa człowieka nie są przestrzegane

91. Polska w ogóle nie powinna angażować się w działania na rzecz demokracji w innych krajach
97. trudno powiedzieć

		DANE W PROC.									LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	96	90	91	97	
OGÓLEM		21	20	29	22	21	1	8	6	16	1001
PŁEĆ	mężczyźni	22	23	29	25	21	1	8	5	12	478
	kobiety	19	18	28	20	21	0	7	7	20	523
WIEK	15-19	18	20	35	15	21	1	11		16	83
	20-29	20	16	40	24	32		3	4	13	197
	30-39	22	22	33	19	23	2	6	2	16	169
	40-49	19	24	24	26	18		8	5	19	157
	50-59	21	20	24	25	17	1	9	10	15	178
	60 +	21	20	19	20	15		9	11	20	216
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	16	18	20	18	17		7	9	28	156
	zasadnicze zawodowe	17	16	28	21	19	1	8	9	17	246
	średnie i pomaturalne	21	20	26	22	23	1	8	6	16	325
	wyższe i licencjat	29	30	35	33	18	0	5	1	7	164
	jeszcze się uczą	22	17	40	16	30	1	10	0	13	110
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	16	17	26	20	17	0	8	8	21	378
	miasta do 20 tys.	21	17	26	16	24		10	5	20	129
	miasta 20-100 tys.	25	18	26	20	16	1	9	7	15	196
	miasta 100-500 tys.	24	26	31	28	31	2	6	2	9	177
	miasta pow. 500 tys.	20	25	39	31	24	1	5	4	13	121
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	16	17	26	20	17	0	8	8	21	378
	miasto	23	22	30	23	23	1	7	5	14	623
GRUPA SPOŁECZNO - ZAWODOWA	kierownicy, specjaliści	36	30	34	29	18	1	2	1	8	87
	prywatni przedsiębiorcy	24	27	23	22	20		12	7	7	49
	pracownicy administracji i usług	16	20	34	24	28	0	8	1	19	170
	robotnicy	13	18	28	18	16	2	10	8	18	129
	rolnicy	17	13	38	23	13			11	27	46
	gospodynie domowe	12	10	29	13	12		2	20	21	53
	emeryci	23	21	20	22	16		9	9	18	215
	renciści	24	19	21	29	16		6	11	17	73
	uczniowie i studenci	22	17	40	16	30	1	10	0	13	110
	bezrobotni	19	22	27	26	35	1	8	5	13	70
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	aktywni zawodowo	20	21	32	23	21	1	7	4	16	479
	nie pracujący	21	19	26	21	21	0	8	8	17	522
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	dobra	21	25	32	23	21	0	8	2	16	281
	średnia	22	19	28	24	20	1	8	6	16	586
	zła	12	14	24	14	23		5	14	21	134
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	20	18	28	22	19	0	7	7	18	623
	jest jedno lub więcej	21	23	31	22	24	1	9	4	14	378
ZAIKTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	19	11	29	22	18	0	8	9	21	255
	raczej się nie interesują	20	19	30	17	21	0	7	6	20	406
	raczej się interesują	19	29	29	27	23	0	8	5	7	281
	bardzo zainteresowani	42	24	16	33	26	3	5	3	18	59
ZAIKTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	19	16	29	19	20	0	7	7	20	662
	zainteresowani	23	28	27	28	23	1	8	4	9	339
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	25	18	27	28	26		10	6	15	80
	centrolewicowe	19	26	31	25	28		7	3	15	78
	centroprawicowe	28	21	31	31	18		6	2	11	135
	prawicowe	17	26	30	22	22	1	7	5	14	224
	trudno powiedzieć	19	16	27	18	20	1	8	8	19	483
	LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWIŃNIĘTYCH	do 49 państw	17	12	34	20	21	0	4	6	21
50-99 państw	24	22	31	25	25	1	9	2	10	172	
100 państw	27	21	32	31	21		7	3	11	200	
powyżej 100 państw	23	32	28	27	22	1	8	4	5	175	
trudno powiedzieć	15	16	22	13	18	1	9	11	29	288	
O MIŁENIUNYCH CELACH ROZWOJU ONZ.	słyszeli	27	25	33	32	24		6	3	8	134
	nie słyszeli	20	19	28	21	21	1	8	7	18	867
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKIEJ DLA INNYCH KRAJÓW:	zasknęli się	26	24	31	25	22	1	6	4	12	427
	nie zasknęli się	16	17	27	20	21	0	8	7	20	574
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIŃNIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	zdecydowanie powinna wspomagać	31	24	34	32	19	1	9	2	11	240
	raczej powinna wspomagać	20	21	29	21	24	1	7	3	17	600
	nie powinna wspomagać	8	12	19	13	13	1	11	26	11	124
	trudno powiedzieć	2	9	13	10	8		6	13	49	37
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIŃNIĘTYCH WSPOMAGAĆ:	powinna wspomagać	23	22	31	24	23	1	7	3	16	840
	nie powinna wspomagać	8	12	19	13	13	1	11	26	11	124
	trudno powiedzieć	2	9	13	10	8		6	13	49	37
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	za mało pieniędzy	27	25	29	26	24	1	4	1	10	155
	tylko ile powinna	23	21	33	26	21	0	6	4	15	497
	za dużo pieniędzy	10	15	24	14	7	2	5	32	9	71
	trudno powiedzieć	15	16	21	16	23	1	12	6	25	278
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYŚMY:	więcej niż 3 zł	24	22	40	23	28	1	9	1	13	144
	3 zł	22	21	33	28	22	1	7	3	12	460
	mniej niż 3 zł	20	17	28	24	18		2	7	21	164
	odmowa przekazania	13	21	12	10	14		14	21	13	156
	trudno powiedzieć	20	14	16	14	20	2	8	4	19	77

W JAKI SPOSOB, PANA(I) ZDANIEM, POLSKA POWINNA PROMOWAĆ DEMOKRACJĘ W KRAJACH, W KTÓRYCH ISTNIEJĄ NIEDEMOKRATYCZNE RZĄDY?

1. wspierać niezależną prasę w tych krajach; 2. wspierać niezależne radio i telewizję, nadające spoza granic tego kraju;
 3. wspierać tworzenie portali internetowych z niezależnymi informacjami; 4. zapraszać do Polski przedstawicieli opozycji demokratycznej
 5. prowadzić wymianę młodzieży z tymi krajami; 6. udzielać studentom z tych krajów stypendiów na studia w Polsce
 7. podnosić tę kwestię na forach organizacji międzynarodowych (np. Organizacji Narodów Zjednoczonych, Parlamentu Europejskiego, Rady Europy)
 96. w inny sposób; 97. trudno powiedzieć

		DANE W PROC.										LICZBA OSÓB
		1	2	3	4	5	6	7	96	97		
OGÓLEM		20	26	13	30	39	26	25	1	21	941	
PLEC	mężczyźni	20	27	15	34	40	28	26	1	18	452	
	kobiety	21	24	10	26	38	24	24	0	24	488	
WIEK	15-19	12	18	16	29	33	27	20		22	83	
	20-29	18	28	17	31	44	29	26		15	190	
	30-39	22	24	12	34	46	27	27	1	17	165	
	40-49	28	30	13	29	43	27	35	1	21	149	
	50-59	22	28	12	31	34	24	18	1	20	160	
	60 +	17	23	8	24	32	21	21	1	30	193	
WYKSZTAŁCENIE	podstawowe	18	19	10	21	37	20	17	1	34	141	
	zasadnicze zawodowe	17	22	9	30	38	23	18	1	25	223	
	średnie i pomaturalne	22	29	11	28	40	26	30	1	19	304	
	wyższe i licencjat	26	34	18	36	43	33	31	1	8	162	
	jeszcze się uczą	15	20	18	34	34	27	26		20	110	
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	wieś	18	21	13	24	37	25	20	0	26	347	
	miasta do 20 tys.	12	24	12	31	34	22	17	1	27	123	
	miasta 20-100 tys.	21	23	10	37	34	23	25	1	21	182	
	miasta 100-500 tys.	28	37	12	28	46	30	32	0	7	173	
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	miasta pow. 500 tys.	21	30	17	34	46	30	35	1	21	116	
	wieś	18	21	13	24	37	25	20	0	26	347	
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA	miasto	21	29	12	33	40	26	27	1	18	594	
	kierownicy, specjaliści	27	36	21	37	49	34	33	1	5	86	
	prywatni przedsiębiorcy	37	32	11	29	50	38	53		9	45	
	pracownicy administracji i usług	15	21	13	30	38	23	27		20	169	
	robotnicy	17	32	13	33	44	29	16	1	22	118	
	rolnicy	18	19	18	34	35	16	32		33	41	
	gospodynie domowe	19	24	2	19	39	28	21		17	42	
	emeryci	21	24	8	23	32	22	19	1	27	197	
	renciści	17	25	13	30	34	21	20	2	31	65	
	uczniowie i studenci	15	20	18	34	34	27	26		20	110	
AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA	bezrobotni	27	29	9	31	46	28	22	3	19	67	
	aktywni zawodowo	20	28	14	32	43	27	29	0	18	459	
SAMOCENA SYTUACJI MATERIALNEJ	nie pracujący	20	24	11	27	36	24	21	1	24	481	
	dobra	22	28	15	33	43	30	28	1	16	274	
	średnia	21	26	11	30	38	26	24	0	21	552	
	zła	12	19	12	21	32	17	20	2	33	115	
DZIECI W GOSPODARSTWIE DOMOWYM	nie ma	21	25	12	28	35	22	24	1	23	578	
	jest jedno lub więcej	18	27	13	32	45	32	27	1	18	362	
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	w ogóle się nie interesują	16	22	12	16	33	20	22		30	233	
	raczej się nie interesują	18	25	12	32	37	26	23	1	23	383	
	raczej się interesują	26	31	14	37	43	31	30	1	11	268	
	bardzo zainteresowani	25	22	12	35	59	27	23	4	11	57	
ZAINTERESOWANIE POLITYKĄ	niezainteresowani	17	24	12	26	36	24	23	0	26	616	
	zainteresowani	26	30	14	37	45	30	29	1	11	325	
POGLĄDY POLITYCZNE	lewicowe	23	23	6	27	27	21	27	1	23	75	
	centrolewicowe	20	30	19	38	35	28	18		18	76	
	centroprawicowe	22	32	14	37	47	30	35		14	132	
	prawicowe	22	31	13	33	45	29	28	1	16	213	
	trudno powiedzieć	18	21	12	25	37	23	21	1	26	445	
LICZBA PAŃSTW BIEDNIEJSZYCH I GORZEJ ROZWIŃETYCH	do 49 państw	16	16	12	26	38	18	17	0	26	157	
	50-99 państw	26	33	10	26	42	31	25		15	168	
	100 państw	28	31	12	35	48	34	29		8	193	
	powyżej 100 państw	21	35	18	43	48	28	35	1	8	167	
O MIENIENIYCH CELACH ROZWOJU ONZ.	trudno powiedzieć	13	17	11	22	25	19	20	1	40	255	
	słyszeli	30	32	19	46	48	28	30	1	5	131	
Z INFORMACJAMI O POMOCY POLSKI DLA INNYCH KRAJÓW:	nie słyszeli	18	25	11	27	37	25	24	1	23	810	
	zetknęli się	27	32	14	35	47	28	29	0	11	408	
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIŃETYCH WSPOMAGAĆ:	nie zetknęli się	15	21	11	26	33	24	22	1	29	532	
	zdecydowanie powinna wspomagać	28	29	14	32	47	35	29	1	16	236	
	raczej powinna wspomagać	19	27	13	31	38	24	24	1	20	581	
	nie powinna wspomagać	10	15	9	16	30	16	22		28	92	
POLSKA ROZWOJ KRAJÓW SŁABIEJ ROZWIŃETYCH WSPOMAGAĆ:	trudno powiedzieć	6	10	23	19	9	16	2	50	32		
	powinna wspomagać	22	27	13	31	41	28	26	1	19	817	
	nie powinna wspomagać	10	15	9	16	30	16	22		28	92	
POLSKA PRZEZNACZA NA POMOC ROZWOJOWĄ:	trudno powiedzieć	6	10	23	19	9	16	2	50	32		
	za mało pieniędzy	25	30	23	34	33	29	20	1	9	153	
	tyle ile powinna	22	28	12	27	40	23	27	1	19	478	
	za dużo pieniędzy	16	29	7	21	36	32	25		14	48	
NA POMOC ROZWOJOWĄ DLA BIEDNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZYLIBYŚMY:	trudno powiedzieć	15	19	9	33	41	28	23	0	33	261	
	więcej niż 3 zł	30	34	22	34	48	29	36		11	144	
	3 zł	22	26	12	34	41	31	31	1	18	446	
	mniej niż 3 zł	13	23	14	26	37	19	20		23	152	
	odmowa przekazania	19	29	6	22	30	17	21	1	24	123	
trudno powiedzieć	6	4	7	14	30	15	17	2	49	77		

KWESTIONARIUSZ

O1	Z 200 państw na świecie, ile państw – Pana(i) zdaniem - jest biedniejszych i gorzej rozwiniętych od Polski? <i>Daj czas na zastanowienie się. Dopytaj. Wpisz liczbę podaną przez respondenta.</i> (wpisać podaną liczbę) 997 – Nie wiem	O2
O2	Czy słyszał(a) Pan(i) o Milenijnych Celach Rozwoju ONZ związanych z ograniczeniem ubóstwa na świecie do 2015 roku?	1 - tak 2 - nie	O3
O3	Czy w ciągu ostatnich dwóch-trzech miesięcy zetknął(a) się Pan(i) z informacjami o pomocy polski dla innych krajów?	1. tak 2. nie	O4 O5
O4	Skąd pochodziły te informacje? <i>Zaznacz wszystkie właściwe odpowiedzi</i>	1. z prasy, 2. radia, 3. telewizji 4. z Internetu 5. ze szkoły, uczelni 6. od rodziny, znajomych 7. z wystawy, ulotki ... 96. z innych źródeł (jakich?).....zapisz 97. nie pamiętam	O4a
O4a	Jeśli tak, czego dotyczyły / o czym były te informacje? <i>Zapisz dokładnie! Dopytaj.</i>		O5
O5	Jakie kwestie - Pana(i) zdaniem – stanowią największe wyzwania na drodze rozwoju krajów słabiej rozwiniętych? <i>Wręcz kartę O5</i> <i>Można wskazać <u>nie więcej niż 3</u> najważniejsze sprawy</i>	1. Analfabetyzm 2. Choroby zakaźne, w tym HIV/AIDS. 3. Dostęp do wody pitnej 4. Niedostępność do wytworzenia wystarczającej ilości żywności 5. Zanieczyszczenie środowiska i eksploatacja zasobów naturalnych. 6. Konflikty zbrojne i inne konflikty wewnętrzne 7. Niedemokratyczne rządy i łamanie praw człowieka. 96. Inne 97. nie wiem, trudno powiedzieć	Opis przed O6
Odczytaj: Wiele państw oraz organizacje międzynarodowych wspomagają rozwój krajów mniej rozwiniętych. Pomagają im finansowo i materialnie oraz wysyła specjalistów. Celem tej pomocy jest wsparcie wzrostu gospodarczego i zmniejszenie ubóstwa, wsparcie reform demokratycznych, rządów prawa i samorządności, zapobieganie konfliktom wewnętrznym i wzrost bezpieczeństwa w świecie. Pomoc rozwojowa nie jest pomocą humanitarną świadczoną doraźnie w przypadku katastrof humanitarnych, klęsk żywiołowych, konfliktów militarnych, itp. lecz ma wspierać trwale rozwój ubogich krajów.			
O6	Czy uważa Pan(i), że Polska powinna, czy nie powinna wspomagać rozwój krajów słabiej rozwiniętych? <i>Jedna odpowiedź</i>	1 – zdecydowanie powinna 2 – raczej powinna ----- 3 – raczej nie powinna 4 – zdecydowanie nie powinna ----- 97 – nie wiem	O7 O8 O9
O7	Jeśli tak, to dlaczego? <i>Można wskazać więcej niż jedną odpowiedź</i>	1. mamy moralny obowiązek pomagać biedniejszym krajom 2. bogatsze państwa pomogły nam, więc teraz my powinniśmy pomóc biedniejszym 3. Polska jest krajem wystarczająco zamożnym by pomagać innym 4. pomaganie innym może przynieść nam korzyści, np. zwiększyć prestiż Polski na świecie 5. konieczność pomocy wynika z międzynarodowych zobowiązań przyjętych przez Polskę 96. z innych powodów 97. nie wiem	O9

O8	<p>Jeśli nie, to dlaczego?</p> <p><i>Można wskazać więcej niż jedną odpowiedź.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polsce nikt nie pomagał, więc i my nie musimy pomagać innym 2. Polska jest krajem zbyt biednym, by pomagać innym 3. powinniśmy najpierw rozwiązać nasze własne problemy 4. każde państwo powinno samo troszczyć się o siebie 5. pieniądze, które otrzymują biedne kraje, są źle wykorzystywane 96. inne 97. <i>nie wiem</i> 	O9
O9	<p>W jaki sposób Polska może przyczynić się do wspierania rozwoju krajów biedniejszych?</p> <p><i>Wręcz kartę O9</i></p> <p><i>Można wskazać nie więcej niż 3 odpowiedzi</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. przekazując pomoc finansową rządów tych państw 2. umożliwiając studentom z tych krajów studiowanie w Polsce 3. szkoląc pracowników administracji i instytucji państwowych tych krajów oraz wysyłając polskich ekspertów i doradców 4. finansując lub współfinansując budowę infrastruktury (np. drogowej czy wodno-sanitarnej) 5. otwierając w większym stopniu polski rynek na produkty z krajów rozwijających się 6. poprzez inwestycje polskich firm w tych krajach 7. umarzając lub redukując ich zadłużenie wobec Polski 8. wspierając procesy demokratyzacji w tych krajach 9. pracując na rzecz rozwiązania konfliktów wewnętrznych w tych krajach 10. wysyłając wolontariuszy do tych krajów 96. w inny sposób (jaki?).....zapisz 97. <i>trudno powiedzieć</i> 	O10
O10	<p>Krajom z jakiego regionu, Pana(i) zdaniem, Polska powinna pomagać przede wszystkim?</p> <p><i>Można wskazać dwie odpowiedzi.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. naszym wschodnim sąsiadom – Ukrainie i Białorusi 2. innym byłym Republikom Radzieckim na Kaukazie i w Azji środkowej (np. Gruzja, Armenia, Kazachstan) 3. krajom Europy Południowo-Wschodniej (np. Albania, Macedonia) 4. krajom Afryki (np. Angola, Etiopia) 5. krajom Azji (np. Bangladesz, Wietnam, Laos) 96. innym, jakim?.....zapisz 95. żadnym 97. <i>nie wiem (spontanicznie)</i> 	O11
O11	<p>W jakich dziedzinach, Pana(i) zdaniem, Polska ma najwięcej do zaoferowania krajom biedniejszym?</p> <p><i>Można wskazać więcej niż jedną odpowiedź.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. w zapobieganiu kryzysom i w odbudowie po konfliktach 2. w poprawie stanu służby zdrowia 3. poprawie poziomu edukacji 4. w ochronie środowiska 5. we wspieraniu wzrostu gospodarczego 6. we wspieraniu reform demokratycznych 7. w rozwoju infrastruktury (np. budowa dróg, mostów, sieci telekomunikacyjnych) 8. w rozwoju rolnictwa 96. inne 95. w żadnej dziedzinie 97. <i>nie wiem</i> 	O12
O12	<p>W jaki sposób, według Pana(i), Polska powinna przekazywać fundusze na pomoc dla krajów mniej rozwiniętych?</p> <p><i>Można wskazać więcej niż jedną odpowiedź.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. poprzez polskie organizacje pozarządowe i firmy (np. Polska Akcja Humanitarna, Caritas) 2. poprzez wyspecjalizowane organizacje międzynarodowe (np. UNICEF, Światowy Program Żywnościowy, Czerwony Krzyż) 3. poprzez lokalne organizacje (np. organizacje pozarządowe) działające w tych krajach 4. przekazując fundusze bezpośrednio rządów tych krajów 96. w inny sposób 97. <i>nie wiem</i> 	O13
O13	<p>Czy Pana/Pani zdaniem, w stosunku do swoich możliwości gospodarczych, Polska przeznaczą na pomoc rozwojową dla krajów biedniejszych:</p> <p><i>Jedna odp.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. zdecydowanie za mało pieniędzy 2. raczej za mało pieniędzy 3. tyle, ile powinna 4. raczej za dużo pieniędzy 5. zdecydowanie za dużo pieniędzy 97. <i>nie wiem</i> 	O14

O14	<p>Polska zobowiązała się, że będzie systematycznie zwiększać pomoc dla krajów biedniejszych. W roku 2007 na pomoc rozwojową Polska przeznaczy z budżetu państwa jedną dziesiątą (1/10) procenta dochodu narodowego. Jest to ok. 2 zł miesięcznie na głowę statystycznego podatnika. Gdyby to od Pana/Pani zależało, czy zgodził(a)by się Pan/Pani, żeby rząd Polski przeznaczył z Pana(i) podatków 3 zł miesięcznie na pomoc rozwojową dla biedniejszych krajów?</p> <p><i>Jedna odp.</i></p>	<p>1. tak, nawet więcej niż 3 złote miesięcznie 2. tak, 3 złote 3. tak, ale mniej niż 3 złote 4. nie 97. nie wiem (spontanicznie)</p>	Opis przed O15
<p>Odczytaj:</p> <p>Oprócz udzielania pomocy rozwojowej dla krajów biedniejszych, Polska aktywnie promuje także demokrację, przestrzeganie praw człowieka i podstawowych wolności obywatelskich w krajach, w których istnieją niedemokratyczne rządy.</p> <p>Demokrację charakteryzują wolne wybory, rządy prawa, jawność życia publicznego, społeczeństwo obywatelskie, ochrona podstawowych wolności obywatelskich oraz swoboda zrzeszania się i wyrażania opinii.</p> <p>Polska posiada doświadczenie w zakresie wspierania przemian demokratycznych. Uważa się zatem, że powinna odgrywać aktywną rolę w tej dziedzinie.</p>			
O15	<p>Co, jakie kryteria – Pana(i) zdaniem – powinny decydować o podejmowaniu – lub nie – przez Polskę działań z zakresu demokratyzacji w konkretnych krajach?</p> <p><i>Wszystkie właściwe odpowiedzi</i></p>	<p>1. położenie geograficzne danego kraju (inna polityka wobec Białorusi i Chin) 2. istnienie w danym kraju demokratycznej opozycji 3. zgoda rządu danego kraju na taką pomoc 4. istnienie w danym kraju licznej mniejszości polskiej 5. podejmowanie podobnych działań przez inne kraje 96. inne kryteria, jakie?.....zapisz</p> <p>90. żadne – Polska powinna podejmować takie działania w każdej sytuacji, gdy demokracja i prawa człowieka nie są przestrzegane</p> <p>91. Polska w ogóle nie powinna angażować się w działania na rzecz demokratyzacji w innych krajach</p> <p>97. trudno powiedzieć</p>	O16
			next
			O16
O16	<p>W jaki sposób, Pana(i) zdaniem, Polska powinna promować demokrację w krajach, w których istnieją niedemokratyczne rządy?</p> <p><i>Wręcz kartę O16</i></p> <p><i>Wszystkie właściwe odpowiedzi</i></p>	<p>1. wspierać niezależną prasę w tych krajach 2. wspierać niezależne radio i telewizję, nadające spoza granic tego kraju 3. wspierać tworzenie portali internetowych z niezależnymi informacjami 4. zapraszać do Polski przedstawicieli opozycji demokratycznej 5. prowadzić wymianę młodzieży z tymi krajami 6. udzielać studentom z tych krajów stypendiów na studia w Polsce 7. podnosić tę kwestię na forach organizacji międzynarodowych (np. Organizacji Narodów Zjednoczonych, Parlamentu Europejskiego, Rady Europy)</p> <p>96. w inny sposób, jaki?.....zapisz</p> <p>97. trudno powiedzieć</p>	next

KARTA O5

Do pytania O5

- 1. Analfabetyzm**
 - 2. Choroby zakaźne, w tym HIV/AIDS.**
 - 3. Dostęp do wody pitnej**
 - 4. Niezdolność do wytworzenia wystarczającej ilości żywności**
 - 5. Zanieczyszczenie środowiska i eksploatacja zasobów naturalnych.**
 - 6. Konflikty zbrojne i inne konflikty wewnętrzne**
 - 7. Niedemokratyczne rządy i łamanie praw człowieka.**
- 96. Inne**

KARTA O9

Do pytania O9

- 1. przekazując pomoc finansową rządowi tych państw**
- 2. umożliwiając studentom z tych krajów studiowanie w Polsce**
- 3. szkoląc pracowników administracji i instytucji państwowych tych krajów oraz wysyłając polskich ekspertów i doradców**
- 4. finansując lub współfinansując budowę infrastruktury (np. drogowej czy wodno-sanitarnej)**
- 5. otwierając w większym stopniu polski rynek na produkty z krajów rozwijających się**
- 6. poprzez inwestycje polskich firm w tych krajach**
- 7. umarzając lub redukując ich zadłużenie wobec Polski**
- 8. wspierając procesy demokratyzacji w tych krajach**
- 9. pracując na rzecz rozwiązania konfliktów wewnętrznych w tych krajach**
- 10 wysyłając wolontariuszy do tych krajów**
- 96. w inny sposób (jaki?)**

KARTA O16

Do pytania O16

- 1. wspierać niezależną prasę w tych krajach**
 - 2. wspierać niezależne radio i telewizję, nadające spoza granic tego kraju**
 - 3. wspierać tworzenie portali internetowych z niezależnymi informacjami**
 - 4. zapraszać do Polski przedstawicieli opozycji demokratycznej**
 - 5. prowadzić wymianę młodzieży z tymi krajami**
 - 6. udzielać studentom z tych krajów stypendiów na studia w Polsce**
 - 7. podnosić tę kwestię na forach organizacji międzynarodowych (np. Organizacji Narodów Zjednoczonych, Parlamentu Europejskiego, Rady Europy)**
- 96. w inny sposób, jaki?**

KLUCZ DO PYTANIA O4A

Tematyka informacji o pomocy Polski dla innych krajów

Wielokrotne kodowanie np.: „budowa studni z wodą pitną” (3.budowa infrastruktury i 5.brak dostępu do wody pitnej)

Jeśli „97. trudno powiedzieć”, to nie może występować żaden inny kod

W przypadku kontynentów, jeśli wymieniono nazwę kraju dajemy kod zarówno kontynentowi jak i wymienionego kraju (np. „paczki żywnościowe dla Polaków w Kazachstanie”, kodujemy numerami: 4, 10, 32 i 39).

1. **ogólnie: pomoc humanitarna – pomoc dla ubogich**, potrzebujących, zwalczanie ubóstwa, tam gdzie są jakieś problemy
2. **pomoc gospodarcza**;
3. **budowa i pomoc w budowie/odbudowie infrastruktury – budowa ośrodków zdrowia, budowa szkoły**

4. pomoc **żywnościowa**, zwalczanie głodu, problem głodu,
5. braku dostępu do **wody pitnej**
6. zbiórka **odzieży, ubrań, butów, koców, namiotów**;
7. zbiórka pieniężna, zbiórka pieniędzy na konta; **pomoc finansowa**, wpłaty za pośrednictwem SMS
8. pomoc **medyczna**, zbiórka leków, szczepionki, pomoc lekarzy polskich, pomoc dla chorych na AIDS, choroby zakaźne
9. inna niż wymieniona – oraz ogólnie – **pomoc materialna**, rzeczowa (np. *środki czystości*)
10. **pomoc dla polonii zagranicą** – pomoc dla Polaków (na wschodzie)

11. pomoc **wojskowa, militarna** – wysyłanie wojsk (do Iraku, Afganistanu), misje pokojowe, misje stabilizacyjne, wysyłanie pomocy w związku z konfliktami zbrojnymi
12. pomoc w umacnianiu procesów **demokratyzacji** – pomoc opozycji demokratycznej w krajach o reżimach totalitarnych
13. pomoc **dla ofiar kataklizmów**, klęsk żywiołowych, trzęsień ziemi, tsunami, powodzi, suszy, lawin błotnych
14. pomoc **dzieciom**; adopcje na odległość
15. pomoc **ofiaram wojen, przemocy** – inwalidów, ofiar wojny
16. pomoc **uchodźcom**;

17. **ogólnie: pomoc dla krajów trzeciego świata**, pomoc dla krajów najstabilniej rozwiniętych

18. **pomoc dla Afryki**, krajów Afryki
 19. Czad
 20. Etiopia
 21. Ghana
 22. Kenia
 23. Kongo (Zair)
 24. Madagaskar
 25. Somalia
 26. Sudan, Darfur
 27. Uganda

28. **pomoc dla krajów Ameryki Łacińskiej – Ameryki Południowej, Ameryki Środkowej**
 29. Meksyk
 30. Nikaragua
 31. Peru

32. **pomoc dla krajów byłego ZSRR, jego obszaru wpływów** (krajów b. „demokracji ludowej”), na wschodzie
 33. Armenia
 34. Białoruś
 35. Chorwacja
 36. Czeczenia
 37. Gruzja
 38. państwa byłej Jugosławii (ogólnie)
 39. Kazachstan
 40. Litwa
 41. Rosja
 42. Rumunia
 43. Słowacja
 44. Ukraina

45. **pomoc dla krajów Azji**, pomoc dla krajów Bliskiego Wschodu

46. Afganistan	51. Indonezja	56.
47. Bangladesz	52. Irak	57. Tajlandia
48. Chiny	53. Iran	58. Sri Lanka
49. Filipiny	54. Kambodża	
50. Indie	55. Liban	

59. pomoc instytucji **kościelnych**, Kościoła, CARITAS, misje katolickie
60. pomoc organizowana przez **Polską Akcję Humanitarną (PAH)** Janiny Ochojskiej, akcja „PAJACYK”
61. pomoc organizowana przez **Czerwony Krzyż, PCK**,
62. pomoc organizowana przez inne instytucje
63. pomoc organizowana przez inne osoby lub w której uczestniczyły inne osoby
64. **pomoc dla krajów Europy** – związana z kryzysem finansowym
- 65. Islandia
 - 66. Irlandia
90. ogólniki – *państwa bogate/bogatsze mają obowiązek pomagać biednym, ogólnie: pomoc światowa*
96. inne
97. trudno powiedzieć, nie pamiętam

KONTROLA REALIZACJI I JAKOŚCI BADANIA W TNS OBOP

TNS OBOP posiada ogólnopolską sieć doświadczonych, wieloletnich współpracowników terenowych – koordynatorów i ankieterów. Niezależnie od typu badania czy stosowanej metody badawczej, TNS OBOP poświęca wiele uwagi zagadnieniom kontroli sieci ankieterskiej. Proces ten jest wieloetapowy i zaczyna się jeszcze przed rozpoczęciem badania:

- I etap kontroli: odpowiedni dobór pracowników terenowych, czyli staranna rekrutacja ankieterów i koordynatorów szczególnie pod względem posiadanych predyspozycji do wykonywania tego rodzaju pracy;
- II etap kontroli: szkolenia zarówno ogólne - dotyczące podstawowych zasad pracy ankieterskiej, jak i szczegółowe – organizowane na potrzeby konkretnych projektów badawczych;
- III etap kontroli: kontrola terenowa po przeprowadzeniu badania w stosunku do pomiarów realizowanych bezpośrednio w terenie bez względu na wykorzystaną technikę.

Kontrola terenowa spełnia dwa podstawowe cele:

- **poznawczy**, pozwalający dowiedzieć się jak pracują ankieterzy, jak są postrzegani przez respondentów, jak respondenci odbierają badania i jaki jest ich stosunek do badań oraz jakie błędy są najczęściej popełniane;
- **pragmatyczny**, służący ocenie pracy ankieterów, wykrywaniu nieprawidłowości i uchybień w ich działalności, minimalizowaniu błędów poprzez doszkalanie oraz stosowanie systemu kar i nagród.

Nadrzędnym celem kontroli badań jest **utrzymanie i zapewnienie wysokiej jakości i rzetelności badań**. Dobór ankieterów do kontroli, przede wszystkim terenowej, dokonuje się według kryteriów doboru celowego z elementami doboru losowego. Jednostką analizy jest ankieter, a następnie region. Kontrolę realizuje się przy użyciu odpowiednich kwestionariuszy kontrolnych:

- bezpośrednio przez sieć kontrolerów regionalnych i wysyłanych z Warszawy,
- telefonicznie przez kontrolerów operujących z Warszawy.

Narzędziem pomocniczym w procesie kontroli bezpośredniej i pośredniej jest stały **monitoring badań** ze względu na:

- liczbę ankieterów zaangażowanych w badanie,
- liczbę wywiadów zrealizowanych przez danego ankietera,
- datę przeprowadzenia i czas rozpoczęcia wywiadu,
- liczbę odmów,

- liczbę odebranych kart zapowiednich na poziomie ankietera, regionu oraz całego badania.

W przypadku badań prowadzonych techniką CATI zasadniczym elementem kontroli jest nadzór systemu NIPO nad realizacją badania, który zapewnia 100% poprawności realizacji wywiadu, nie pozwalając ankieterom na pominięcie czy też przeciwnie – zadanie niepotrzebnych pytań. NIPO kontroluje czas realizacji ankiety, a nawet kolejność zaznaczania odpowiedzi w pytaniach wieloodpowiedziowych. System pilnuje również poprawności doboru respondenta, nie pozwalając na realizację badania z niewłaściwą osobą.

TNS OBOP wszystkie projekty badawcze realizuje zgodnie ze standardami przyjętymi przez OFBOR. W 2000 roku jako jedni z pierwszych przystąpiliśmy do Programu Kontroli Jakości Pracy Ankietera.